

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W SZCZECINIE**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU
NADLEŚNICTWA CHOSZCZNO**

na okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2030 r.

Prognozę opracowano

w Biurze Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wlkp.

Prognozę wykonała:

sekretariat@gorzow.buligl.pl
www.gorzow.buligl.pl

Sprawdził:

Akceptuje:

Gorzów Wielkopolski 2021

Gorzów Wielkopolski, dnia 15 luty 2021 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że posiadam uprawnienia do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko (wykształcenie kierunkowe), zgodnie z wymogami art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016 r. poz. 353, 831,961, 1250, 1579 i 2003).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

Spis treści

Część opisowa	7
1. Streszczenie <i>Prognozy</i> .	9
1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów.	13
2. Informacje ogólne.	18
2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.	18
2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu <i>Prognozy</i> .	19
2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.	20
2.4. Główne cele planu urządzenia lasu.	23
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu.	24
2.6. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny.	29
2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień <i>Planu</i> oraz częstotliwość jej przeprowadzania.	33
2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.	34
3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska.	34
3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa.	34
3.1.1. Położenie Nadleśnictwa.	34
3.1.2. Dominujące funkcje lasów.	36
3.2. Walory przyrodniczo – leśne Nadleśnictwa.	36
3.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i typy gleb.	36
3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.	36
3.2.4. Klimat.	39
3.2.5. Drzewostany.	40
3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa.	45
3.3.1. Rezerwaty przyrody.	46
3.3.2. Park krajobrazowy	48
3.3.3. Obszary Natura 2000	49
3.3.4. Obszar chronionego krajobrazu	59
3.3.5. Pomniki przyrody	62
3.3.6. Użytki ekologiczne.	62
3.3.7. Ochrona gatunkowa grzybów, roślin i zwierząt.	62
3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.	71
3.4.1. Obszary Natura 2000	71
3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia.	106
3.4.3. Projekty w zakresie infrastruktury technicznej.	107

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną	108
3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu</i>	108
3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji <i>Planu</i>	108
4. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko i obszary Natura 2000.	109
4.1. Przewidywane oddziaływanie <i>Planu</i> na środowisko.	109
4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.	109
4.1.2. Oddziaływanie na ludzi.	118
4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.	119
4.1.4. Oddziaływanie na grzyby, porosty i rośliny, w szczególności na gatunki chronione	121
4.1.5. Oddziaływanie na wodę.	123
4.1.6. Oddziaływanie na powietrze.	123
4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.	124
4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz.	124
4.1.9. Oddziaływanie na klimat.	125
4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.	125
4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.	125
4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko.	128
4.2. Oddziaływanie planu na prawne formy ochrony przyrody z wyjątkiem ochrony gatunkowej oraz obszarów Natura 2000.	128
4.2.1. Oddziaływanie <i>Planu</i> na rezerваты przyrody	128
4.2.2. Oddziaływanie <i>Planu</i> na parki krajobrazowe	129
4.2.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszary chronionego krajobrazu	130
4.2.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na istniejące pomniki przyrody	131
4.2.5. Oddziaływanie <i>Planu</i> na istniejące użytki ekologiczne	131
4.2.6. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania <i>Planu</i> na środowisko	132
4.3. Oddziaływanie <i>Planu</i> na specjalne obszary ochrony siedlisk	134
4.4. Oddziaływanie <i>Planu</i> na obszary specjalnej ochrony ptaków	146
4.5. Oddziaływanie <i>Planu</i> na integralność obszarów Natura 2000	157
5. Rozwiązania i wnioski do <i>Planu</i>	159
5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań <i>Planu</i> na środowisko.	159
5.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.	160
Bibliografia	165
Część tabelaryczna	167

Część opisowa

1. Streszczenie *Prognozy*.

Gospodarka leśna w Polsce realizowana jest zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 6 ze zm.). Na poziomie nadleśnictwa prowadzona jest wg Planu urządzenia lasu – zwanego dalej *Planem* – podstawowego dokumentu gospodarki leśnej. Wszystkie zabiegi, czyli wytyczne *Planu* dotyczące poszczególnych wydzieleń leśnych, mogą w mniejszym lub większym stopniu wpływać na środowisko. Zgodnie z *Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.), zwaną dalej ustawą *OOŚ*, organy opracowujące projekty wymienione w art. 46 tej ustawy, są zobligowane do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania danego projektu na środowisko. Ustawa ta zobowiązuje Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe do posiadania dokumentu strategicznej oceny oddziaływania (zwanego dalej *Prognozą*) wykonanego dla danego nadleśnictwa planu urządzenia lasu.

Podstawą do sporządzenia *Prognozy* jest umowa zawarta pomiędzy Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gorzowie Wielkopolskim a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Szczecinie na sporządzenie projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Choszczno wraz z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Treść prognozy wynika wprost z zapisów art. 51 i 52 ustawy *OOŚ*, a wynikający z tej ustawy obowiązek uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości został określony przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie pismem z dnia 29 sierpnia 2018 r., a także w opinii sanitarnej Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2018 r.

Głównym celem opracowanej *Prognozy* jest przeprowadzenie analizy zapisów projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Choszczno na lata 2021 – 2030, w odniesieniu do ich wpływu na środowisko przyrodnicze. W trakcie analiz badano, czy zapisy w odpowiedni sposób gwarantują bezpieczeństwo środowiska przyrodniczego, tj. czy wystarczająco przewidują zapobieganie potencjalnym szkodom w środowisku, a przede wszystkim znacząco negatywnym oddziaływaniom i czy sprzyjają trwałemu zachowaniu zasobów przyrodniczych.

W *Prognozie* przedstawiono metody, jakie posłużyły do wykonania analiz wpływu zapisów *Planu* na środowisko oraz obszary Natura 2000. Przedstawiono również propozycje dotyczące monitorowania zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska o zatwierdzeniu planu urządzenia lasu.

W metodyce opracowania szczegółowo opisano sposób przypisania wskazań gospodarczych uwzględnionych w projekcie planu urządzenia lasu do przedmiotów ochrony. Ponadto przedstawiono w tej części kryteria oceny oddziaływania zapisów projektu *Planu* na cele, przedmioty ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a także na środowisko i poszczególne jego elementy. Ocenę oddziaływania wskazań gospodarczych na środowisko oparto o informacje dotyczące rodzaju wpływu planowanego zabiegu na przedmioty ochrony oraz długości czasu jego oddziaływania. W ten sposób

wyróżniono sytuacje, w których dane wskazanie mogło mieć wpływ pozytywny, negatywny bądź neutralny oraz oddziaływać krótkoterminowo, średnioterminowo lub długoterminowo. W uzasadnionych przypadkach wskazywano na możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego lub pośredniego lub też na brak takiej możliwości. Do wyników przeprowadzonych analiz dodano wskazówki o sposobach minimalizacji potencjalnie negatywnego oddziaływania określonego zapisu projektu *Planu* na przedmioty ochrony. Ocenę i wskazania oparto na wiedzy teoretycznej, doświadczeniu praktycznym zespołu ekspertów i konsultantów, uwzględniając uwarunkowania środowiskowe obszaru, na którym mają być realizowane planowane zadania oraz występujących w nim problemów ochrony przyrody. Wyniki prac zestawiono w tabelach i na wykresach.

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Choszczno zawiera treści wymagane w *Instrukcji urządzania lasu* z 2012 r. składa się z:

- elaboratu – opisu ogólnego nadleśnictwa zawierającego wyniki inwentaryzacji stanu lasu, ocenę gospodarki nadleśnictwa w ubiegłym 10-leciu, planu na kolejne 10-lecie oraz zestawień tabelarycznych i wykazów,
- opisu taksacyjnego zawierającego lokalizację drzewostanu, rodzaj użytku i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcje lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanu, planowane czynności gospodarcze,
- programu ochrony przyrody zawierającego opis środowiska przyrodniczego oraz metod jego ochrony i modyfikacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych pod kątem ochrony przyrody,
- planów zawierających rozmiar cięć rębnych, przedrębnych i hodowli (w formie wykazu), map o różnej treści i skali.

Plan jest zasadniczym dokumentem z zakresu leśnictwa, na podstawie którego prowadzi się trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Sporządzenie tego dokumentu jest obligatoryjnym wymogiem prawnym w stosunku do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, którymi zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza plan urządzenia lasu i nadzoruje jego wykonanie.

Jednym z głównych celów *Planu* jest spełnianie określonych wymogów dotyczących prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W *Prognozie* przeanalizowano cele ochrony środowiska, które zawierają stosowne konwencje, dyrektywy oraz polityki i programy w nawiązaniu do zapisów zawartych w *Planie*. Przeanalizowano również powiązania *Planu* z dokumentami dotyczącymi obszaru Nadleśnictwa, aby wykluczyć łączny negatywny wpływ na środowisko.

Do ogólnej charakterystyki obszaru Nadleśnictwa oraz opisu jego walorów przyrodniczo-leśnych wykorzystano dane zamieszczone w programie ochrony przyrody i elaboracie.

Do istniejących form ochrony przyrody należą:

- Rezerwaty przyrody (2)

- Park krajobrazowy (1)
- Obszary Natura 2000 (6)
- Obszary chronionego krajobrazu (3)
- Pomniki przyrody (77)
- Użytki ekologiczne (3)
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

Analiza zaplanowanych zabiegów wykazała, że *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na powyższe formy ochrony.

Szczególną uwagę objęto obszary Natura 2000, które usytuowane są w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Choszczno znajdują się:

➤ specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):

- **Dolina Iny koło Recza PLH320004;**
- **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006;**
- **Lasy Bierzwickie PLH320044;**
 - obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
- **Jezioro Miedwie i okolice PLB320005;**
- **Ostoja Ińska PLB320008;**
- **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016.**

Na podstawie niektórych elementów charakteryzujących drzewostany (gatunki panujące, struktura wiekowa, typy siedliskowe lasu) przedstawiono stan środowiska na gruntach Nadleśnictwa położonych w zasięgu obszarów Natura 2000.

Spośród obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną wymieniono realizację użytkowania rębego w drzewostanach ze stwierdzonymi stanowiskami gatunków chronionych, zmianę w wyniku realizacji ustaleń *Planu* struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów ze stwierdzonymi siedliskami przyrodniczymi i roślinami chronionymi lub miejscami przebywania zwierząt, ewentualne stosowanie składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

Do głównych problemów ochrony przyrody, istotnych podczas realizacji *Planu*, zaliczono: brak szczegółowych oficjalnych wytycznych dotyczących sposobu ochrony poszczególnych gatunków lub siedlisk przyrodniczych, brak dokładnej inwentaryzacji.

Podkreślono, że prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest możliwe tylko zgodnie z zapisami zawartymi w *Planie*, dlatego też odstąpienie od realizacji tych ustaleń niesłoby bardzo niekorzystne zmiany w środowisku.

Podczas analizy przewidywanego oddziaływania *Planu* na środowisko rozpatrzono:

- oddziaływanie na różnorodność biologiczną, na którą składa się różnorodność gatunkowa, genetyczna i ekosystemów – przeanalizowano wpływ ustaleń *Planu* na chronione siedliska przyrodnicze (dobór składu gatunkowego, rodzaje planowanych zadań w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych);
- oddziaływanie na ludzi – wskazano obszary w *Planie*, które mogą być pomocne w podkreślaniu walorów turystyczno-rekreacyjnych Nadleśnictwa;
- oddziaływanie na zwierzęta i rośliny – na podstawie list gatunkowych oraz planowanych zabiegów w drzewostanach określono przewidywany wpływ *Planu* i wskazano gatunki, dla których należy zastosować środki łagodzące;
- oddziaływanie na wodę – wskazano zapisy *Planu*, które przyczyniają się do ograniczenia degradacji stosunków wodnych (pasy ochronne wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, wytyczne dla Nadleśnictwa przedstawione w programie ochrony przyrody),
- oddziaływanie na powietrze, powierzchnię ziemi, klimat – nie stwierdzono możliwego wpływu na te elementy środowiska;
- oddziaływanie na krajobraz – podkreślono kształtowanie przestrzeni podczas planowania cięć rębnych, dbanie o estetykę ściany lasu, o urozmaicenie gatunkowe i wiekowe drzewostanów;
- oddziaływanie na zasoby naturalne – realizacja zapisów *Planu* zapewnia trwałość lasów i ciągłość ich użytkowania;
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej – ustalenia *Planu* nie będą miały negatywnego wpływu na te elementy, przedstawienie informacji w programie ochrony przyrody oraz w opisach taksacyjnych (np. opisanie stanowisk archeologicznych) mogą przyczynić się do ochrony tych miejsc.

W *Prognozie* szczegółowo przeanalizowano wpływ realizacji ustaleń *Planu* na przedmioty ochrony, dla których ochrony powołano obszary Natura 2000.

Oddziaływanie *Planu* na SOO: Dolina Iny koło Recza PLH320004, Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 określono na podstawie analiz wpływu planowanych zabiegów gospodarczych na siedliska i gatunki, dla których ochrony powołano obszar. Wykazano, że realizacja *Planu* przyczyni się do polepszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz nie pogorszy warunków bytowania zwierząt. *Plan* nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony wyżej wymienionych SOO.

Oddziaływanie *Planu* na OSO: Jezioro Miedwie i okolice PLB320005, Ostoja Ińska PLB320008 oraz Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 określono na podstawie wymagań ekologicznych ptaków oraz stwierdzonych i potencjalnych ich miejsc występowania w powiązaniu z planowanymi czynnościami w drzewostanach, które mogłyby mieć wpływ na te gatunki lub ich siedliska. Wskazano ewentualne ograniczenia dla realizacji *Planu*, związane głównie z przestrzeganiem terminów wykonywania prac w niektórych drzewostanach.

Przeanalizowano również wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000. Wykazano, że ustalenia zawarte w tym dokumencie nie naruszają *spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków lub siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000*.

Na podstawie analizy działań zawartych w *Planie* wytypowano obszary możliwego negatywnego wpływu zabiegów oraz przedstawiono propozycje ograniczenia tego wpływu. Zwrócono uwagę na dostosowanie typów drzewostanów do siedlisk przyrodniczych, przedstawiono propozycje dotyczące zachowania stanowisk gatunków chronionych oraz ochrony stanowisk archeologicznych.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Wariantowanie było rozpatrywane na etapie ustaleń Komisji Założeń Planu (KZP), przy sporządzaniu optymalnego projektu użytkowania zasobów drzewnych, przy tworzeniu programu ochrony przyrody, przy ustaleniach dotyczących końcowych prac kameralnych i ostatecznego zestawienia *Planu* przyjętych na NTG. Pewnym modyfikacjom realizacja ustaleń *Planu* zostanie poddana również na podstawie wniosków wynikających z niniejszej *Prognozy*.

Wynik przeprowadzonej *Prognozy* pozwala stwierdzić, że realizacja *Planu* nie będzie prowadziła do znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko oraz obszary Natura 2000.

1.1. Wykaz stosowanych skrótów i terminów.

Użyte w *Prognozie* skróty i terminy oznaczają:

<i>Prognoza</i>	Prognoza oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Choszczno na okres od 01.01.2021 r. do 31.12. 2030 r.;
<i>Plan</i>	Projekt Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Choszczno na okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2030 r.;
Borowacenie (pinetyzacja)	Jedna z form degeneracji fitocenozy; wyróżnia się na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzew wyróżnia się: <ul style="list-style-type: none">- slabe, jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi:<ul style="list-style-type: none">- ponad 80 % na siedliskach borów mieszanych- 50 - 80 % na siedliskach lasów mieszanych- 10 - 30 % na siedliskach lasowych- średnie, jeżeli udział sosny lub świerka wynosi:<ul style="list-style-type: none">- ponad 80 % na siedliskach lasów mieszanych- 30 - 60 % na siedliskach lasowych.- mocne, jeżeli udział sosny i świerka w składzie gatunkowym wynosi na siedliskach lasowych ponad 60 %.

KDO Drzewostany w klasie do odnowienia, w których rozpoczęto proces odnowienia z zastosowaniem rębni złożonych (w zasadzie w ubiegłym okresie gospodarczym), lecz nie spełniające kryteriów klasy odnowienia, tzn. wymagające uprzedniego odnowienia jako bezwzględnie warunku kontynuacji cięć rębniami złożonymi. Okres uprzątnięcia w drzewostanach w klasie do odnowienia odpowiada, w przybliżeniu, okresowi odnowienia. Przy opisywaniu drzewostanów w klasie do odnowienia, podobnie jak w klasie odnowienia opisuje się najpierw starodrzew, a następnie istniejące młode pokolenie.

KO Drzewostany w klasie odnowienia, w zasadzie w wieku dojrzałości drzewostanu do odnowienia, które - ze względu na sposób gospodarowania rębniami złożonymi oraz formę odsłaniania młodego pokolenia – podlegają równocześnie użytkowaniu i odnowieniu pod osłoną, i w których co najmniej 50% powierzchni (a w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi i stopniowymi – co najmniej 30%) zostało odnowione naturalnie lub sztucznie gatunkami głównymi o pełnej przydatności hodowlanej. Do drzewostanów w klasie odnowienia mogą również być zaliczone drzewostany młodsze, o niskim zadrzewieniu, przedplonowe lub silnie uszkodzone, objęte przebudową z zastosowaniem rębni złożonych, w których jednocześnie występuje młode pokolenie, dostosowane do lokalnych warunków, utrwalone i o pełnej przydatności hodowlanej, pochodzące z odnowienia sztucznego lub naturalnego, o pokryciu nie mniejszym niż 50%, a w drzewostanach użytkowanych rębniami stopniowymi i gniazdowymi – co najmniej 30%. Podczas taksacji drzewostanów w klasie odnowienia opisuje się najpierw starodrzew, a następnie młode pokolenie.

Klasa wieku drzewostanu Umowny okres, zwykle 20-letni, umożliwiający zbiorcze grupowanie drzewostanów wg ich wieku. W praktyce leśnej wprowadzono pojęcie klas i podklas wieku, przyjmując następujące oznaczenia:

- I klasa wieku obejmuje:
 - podklasę Ia – wiek od 1-10 lat
 - podklasę Ib – wiek od 11-20 lat
- II klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IIa – wiek od 21-30 lat
 - podklasę II b – wiek od 31-40 lat
- III klasa wieku obejmuje:
 - podklasę IIIa – wiek od 41-50 lat
 - podklasę IIIb – wiek od 51-60 lat
- IV klasa wieku obejmuje:

- podklasę IVa – wiek od 61-70 lat

- podklasę IVb – wiek od 71-80 lat

• V klasa wieku obejmuje:

- podklasę Va – wiek od 81-90 lat

- podklasę VB – wiek od 91-100 lat

W drzewostanach starszych niż sto lat nie stosuje się podziału na podklasy, a więc:

- VI klasa – wiek od 100-120 lat

- VII klasa – wiek od 121-140 lat itd.

KZP Komisja Założeń Planu;

Monotypizacja Polega na ujednoczeniu składu gatunkowego lub struktury wiekowej. Jest jedną z głównych form degeneracji ekosystemów leśnych. Monotypizację określa się dla kompleksów powyżej 200 ha z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów: 1- 40 lat, 41 - 80 lat, powyżej 80 lat oraz podziału drzewostanów na sosnowe + świerkowe i pozostałe. Monotypizację wyróżnia się, gdy drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach (ok. 100 ha). Formę tą należy wyróżniać głównie dla sosny i świerka oraz rozdzielać na:

a) monotypizację częściową, gdy:

- udział drzewostanów jednego gatunku i jednej (20-letniej) klasy wieku wynosi 50 – 80 %,

- udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80 %,

b) monotypizację pełną, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80 %.

Neofityzacja Sztuczna uprawa lub samoistne wnikanie gatunków drzew i krzewów obcych.

NTG Narada Techniczno – Gospodarcza;

RDOŚ Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;

OSO Obszar specjalnej ochrony (ptaków);

SOO Specjalny obszar ochrony (siedlisk);

DP Dyrektywa Ptasia;

DS Dyrektywa Siedliskowa (habitatowa);

KPZL Krajowy Program Zwiększania Lesistości;

POP Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa;

Baza danych baza w formacie .mdb (*MS Access*) zawierająca szczegółowe dane opisu lasu wykonanego w trakcie prac nad planem urządzenia lasu, zawierająca również planowane zabiegi gospodarcze;

SILP	System Informatyczny Lasów Państwowych – baza danych i oprogramowanie służące bieżącej pracy, planowaniu, kontrolowaniu w Nadleśnictwie;
TSL	Typ siedliskowy lasu – podstawowa jednostka w klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca wszystkie powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych wykazujących podobne, potencjalne możliwości produkcyjne; diagnoza typów siedliskowych lasu jest wykorzystywana przy planowaniu i doborze gatunków drzew, preferowanych w danych warunkach siedliska; typy siedliskowe mogą różnić się składem florystycznym, strukturą, trwałością, żyznością i wilgotnością gleby, klimatem, ukształtowaniem terenu i jego budową geologiczną;
TD	Typ drzewostanu – określa przyszły (w wieku dojrzałości drzewostanu) skład gatunkowy; najczęściej zapisywany jest np. w postaci So - Db, co oznacza, że dojrzały drzewostan powinien składać się głównie z dębów z udziałem sosny.
Rębnia	Określa zasady wykonywania całego zespołu czynności, które mają na celu stopniową przemianę pokoleń w lesie w sposób zapewniający równoczesne usuwanie drzew lub drzewostanów, tworzenie najkorzystniejszych warunków dla zainicjowania i rozwoju nowego pokolenia drzew pożądanych gatunków, kształtowanie odpowiedniej budowy drzewostanu, zapewnienie naturalnej różnorodności biologicznej i trwałości w zmieniających się warunkach środowiska; w zależności od sposobu cięcia, stwarzającego różne możliwości osłony odnowienia przez starodrzew, rozróżnia się dwie grupy rębni, tj. rębnię zupełną oznaczoną symbolem I i rębnię złożone oznaczone symbolami II – V;
Rb I	Zalecana dla gatunków światłożądnych – odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni, z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestoi lub biogrup drzewostanu rębego; na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzennie rozgraniczone uprawy równoległe; rodzaje rębni – Rb Ia (do 6 ha), Ib (do 4 ha), Ic (do 2 ha);
Rb II	Odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia; odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego; wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzątającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości; rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków

- światłoządných odnawianých naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia;
- Rb III** Polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie gniazd o wielkości od 5 – 50 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianých gatunków drzew; powstające – pod osłoną boczną lub górną – odnowienie naturalne lub sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1-3 m późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne powstające na powierzchni między gniazdami;
- Rb IV** Polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przeredzenia drzewostanu; w rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasienných; efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej;
- Rb V** Polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej); proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu; drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarciem pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku;
- CP** Czyszczenia późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie młodnika (zasadniczo 10 – 20 lat), mające na celu utrzymanie zwarcia, kształtowanie składu gatunkowego i form zmieszania zgodnie z warunkami naturalnymi oraz zapewnienie stabilności szybko przyrastającego wówczas drzewostanu; jeżeli podczas zabiegu pozyskiwane są sortymenty drzewne, są to czyszczenia z masą – CP-P
- TW** Trzebieże wczesne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzewania drzewostanu (zasadniczo 20 – 40 lat); celem TW jest kształtowanie jakości i produktywności drzewostanu, który powinien wówczas osiągnąć pożądany skład gatunkowy zgodny z celem hodowlanym, cechować się wysoką liczbą drzew dorodnych i pełnym zadrzewieniem;
- TP** Trzebieże późne – są to prace pielęgnacyjne wykonywane w okresie dojrzałości drzewostanu (zasadniczo od 41 lat); celem TP jest doprowadzenie drzewostanu do etapu finalnego, jakim jest drzewostan dojrzały do odnowienia; drzewostan taki

	powinien cechować się pożądanym składem gatunkowym, wysoką jakością i pełnym zadrzewieniem;
Siedliska i gatunki „naturowe”	Siedliska i gatunki wymienione w Załączniku I lub II Dyrektywy Siedliskowej, a także w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, dla ochrony których tworzy się obszary Natura 2000;
Stan zachowania siedliska (A, B, C)	Stopień zachowania struktury i funkcji naturalnego siedliska danego typu oraz możliwość ich odtworzenia. To kryterium zawiera 3 podkryteria (stopień zachowania struktury, stopień zachowania funkcji, możliwość renaturyzacji), które ocenia się niezależnie, ale ostateczna ocena jest ich wypadkową: A – doskonałe zachowanie; B – dobre zachowanie; C – zachowanie w średnim lub zubożałym stanie.
Ocena wartości obszaru dla gatunków	Ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku jest wypadkową kryteriów: populacja (jej wielkość), stan zachowania cech siedliska przyrodniczego ważnego dla gatunku, izolacja oraz dodatkowych czynników mogących mieć wpływ na zachowanie gatunku, jak rodzaj działalności człowieka na terenie obszaru i w jego pobliżu, stosunki własnościowe, status prawny obszaru, a także ekologiczne związki między typami siedlisk i gatunków: A – znakomita; B – dobra i znacząca; C – znacząca.
ZPK	Zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

2. Informacje ogólne.

2.1. Podstawa prawna i zakres prognozy oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko.

Podstawowe dokumenty formalno – prawne opracowania prognozy:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.) – dział IV (art. 46 - 58) – zwana dalej *Ustawą OOS*;
- Pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 sierpnia 2018 r. dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzonej do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Choszczno;
- Pismo Zachodniopomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 2018 r. dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia

szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Choszczno pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Zgodnie z *Ustawą OOS* (art. 46) „przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: (...) planów (...) w dziedzinie (...) leśnictwa (...), wyznaczające ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)”

Ogólny zakres informacji, jakie powinna zawierać *Prognoza* określa art. 51, ust. 2 powyższej ustawy.

Art. 53 *Ustawy OOS* stwierdza, że zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w *Prognozie* zostaje uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

2.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu *Prognozy*.

Do określenia przewidywanego oddziaływania ustaleń *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000 w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa zastosowano metody eksperckie z wykorzystaniem zapisów w formie macierzy.

Dla scharakteryzowania stanu środowiska sporządzono odpowiednie tabele i zestawienia porównawcze, a także stosowane analizy dotyczące lasów całego Nadleśnictwa oraz odrębnie gruntów w zasięgu każdego z obszarów Natura 2000.

Przy sporządzaniu *Prognozy* wykorzystano dane zebrane na potrzeby opracowanego *Planu*, które zostały zamieszczone w elaboracie, programie ochrony przyrody oraz opisie taksacyjnym lasu. Informacje te dotyczą głównie lokalizacji siedlisk przyrodniczych i gatunków chronionych.

Głównym elementem, który potencjalnie może mieć znaczący wpływ na środowisko są planowane zabiegi gospodarcze określone dla poszczególnych drzewostanów, dlatego też podstawową metodą analizy jest porównanie rozmieszczenia tych zabiegów z danymi o elementach środowiska przyrodniczego.

Przygotowując metodykę opracowania *Prognozy* przyjęto, że analizy powinny zapewnić:

- identyfikację potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych,
- identyfikację i eliminację na obecnym etapie opracowywania *Planu* konkretnych zadań gospodarczych, których negatywne skutki środowiskowe mogłyby być w sprzeczności z wymogami prawa,
- wskazanie metod ograniczania negatywnego wpływu zadań gospodarczych ujętych w *Planie*,
- określenie listy wskaźników i mierników pozwalających monitorować i oceniać prawidłowość realizacji *Planu*,
- określenie obszarów niepewności analizy w ramach opracowywania *Prognozy*.

Do analiz wykorzystano:

- zestawienie danych uzyskanych z bazy programu TAKSATOR zawierających rodzaj planowanych zabiegów w drzewostanach, w których zlokalizowano siedliska przyrodnicze, stanowiska roślin lub miejsca bytowania zwierząt;
- materiały kartograficzne.

W pierwszej kolejności dokonano wytypowania potencjalnych obszarów konfliktów przyrodniczo-przestrzennych, czyli wydzielen, w których zinwentaryzowano stanowiska gatunków chronionych oraz siedliska przyrodnicze i wskazania gospodarcze zawarte w *Planie* w stosunku do tych wydzielen. Następnie szczegółowo przeanalizowano stopień wpływu planowanego zabiegu na określony drzewostan, siedlisko przyrodnicze lub miejsce występowania gatunku chronionego. Do tego celu posłużyły tabele pomocnicze zawierające sumaryczne zestawienie powierzchni ważniejszych planowanych zabiegów gospodarczych, czyli niektórych zadań z zakresu hodowli lasu (odnowień), wskazań gospodarczych dotyczących użytkowania rębego i przedrębego. Część danych przedstawiono graficznie za pomocą diagramów obrazujących wielkość powierzchni zabiegów.

W podobny sposób przeprowadzono odrębne analizy w obszarze Natura 2000.

W *Prognozie* zostały przywołane zestawienia i tabele zamieszczone w programie ochrony przyrody i opisanu ogólnym.

2.3. Zawartość planu urządzenia lasu.

Zgodnie z *Instrukcją urządzania lasu* w skład planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa wchodzi:

- 1) dane inwentaryzacji lasu (część inwentaryzacyjna),
- 2) analiza gospodarki leśnej w minionym okresie,
- 3) program ochrony przyrody,
- 4) część planistyczna,
- 5) materiały kartograficzne.

Materiały te zawarte są w następujących tomach:

- 1) Elaboracie zawierającym:
 - opis ogólny nadleśnictwa,
 - zestawienia zbiorcze danych inwentaryzacyjnych (raporty w formie tabel i wykazów),
 - analizę gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym,
 - podstawy gospodarki przyszłego okresu, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidywane sposoby ich realizacji,
 - określenie etatów cięć użytkowania głównego, zestawienie i opisanie zadań z użytkowania głównego (rębego i przedrębego), zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu,

w tym zalesień gruntów przeznaczonych do zalesienia, odnowienia lasu oraz pielęgnowania upraw i młodników, określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, określenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej, określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji.

2) Programie ochrony przyrody obejmującym:

- kompleksowy opis stanu przyrody w nadleśnictwie, z uwzględnieniem lasów innych form własności w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa,
- podstawowe zadania z zakresu ochrony przyrody i sposoby realizacji tych zadań,
- mapę walorów przyrodniczo-kulturowych.

3) Oddzielny, dla każdego obrębu leśnego, tom obejmujący szczegółowe dane inwentaryzacyjne, w skład którego wchodzi:

- opis taksacyjny lasu,
- zestawienia i tabele zbiorcze, tj. wykaz projektowanych cięć rębnych, wykaz projektowanych cięć przedrębnych, wykaz wskazań gospodarczych w zakresie hodowli lasu.

Ostatnim elementem składowym *Planu* są mapy tematyczne w różnej skali.

Najbardziej istotnym elementem *Planu*, podlegającym ocenie wpływu na środowisko, są zaprojektowane zadania i wskazania gospodarcze.

Zadania gospodarcze są wynikiem podsumowania wszystkich zaprojektowanych prac z danego zakresu. Ich zestawienie jest elementem wyszczególnionym w piśmie Ministra Środowiska o zatwierdzeniu *Planu*. Zatwierdzone zadania gospodarcze są elementem obligatoryjnym do wykonania lub wielkością nie do przekroczenia w 10-letnim okresie gospodarczym.

Wskazania gospodarcze są propozycją wykonania pewnych czynności w każdym konkretnym wydzieleniu, w celu osiągnięcia celów i założeń *Planu*. Poziom szczegółowości zaprojektowanych czynności jest różny, w związku z tym prawidłową ocenę ich wpływu na środowisko można przeprowadzić tylko przy znajomości tego poziomu.

Tabela 1. Przedstawienie stopnia szczegółowości wskazań gospodarczych, zadań i innych ustaleń *Planu*.

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
Etat cięć użytków rębnych i przedrębnych	Dla całego nadleśnictwa	Możliwe w przypadku zatwierdzenia etatu znacznie przekraczającego możliwości przyrostowe drzewostanów –	Określa ilość przewidzianego do pozyskania drewna jako nieprzekraczalny etat miąższościowy użytków

Rodzaj czynności lub zapis w <i>Planie</i>	Szczegółowość informacji zapisana w <i>Planie</i>	Możliwe negatywne oddziaływanie	Opis
1	2	3	4
		oznaczałoby to negatywny wpływ na zasoby przyrody	rębnych oraz obligatoryjny powierzchniowy etat użytków przedrębnych w całym okresie obowiązywania <i>Planu</i>
Rozmiar pielęgnowania drzewostanów	Dla całego nadleśnictwa	Brak spodziewanego wpływu wielkości rozmiaru na środowisko	Określa powierzchnię przewidzianą do pielęgnowania, jaką trzeba obligatoryjnie wykonać w 10-leciu (nie mniej niż)
Odnawianie	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe znacząco negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych zupełnie niezgodnych z typem lasu lub błędnego ustalenia typu lasu	Odnawianie drzewostanów wiąże się z ich uprzednim użytkowaniem; grunt leśny, w myśl ustawy o lasach, powinien być najpóźniej w ciągu 5 lat od wycięcia odnowiony
Zalesienia	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe negatywne – w przypadku zalesienia siedlisk nieleśnych z załącznika I DS	Nie dotyczy Nadleśnictwa, ponieważ grunty przeznaczone do zalesienia znajdują się poza siedliskami przyrodniczymi
Rębnia I	Do konkretnego wydzielenia	Możliwe znacząco negatywne – w przypadku niektórych gatunków i siedlisk zależnie od liczby stanowisk; pozytywne w przypadku niektórych gatunków i siedlisk; mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w przypadku realizacji rębni w zależności od terminu realizacji	Możliwe negatywne oddziaływanie w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu.
Rębnia II, III i IV	Do konkretnego wydzielenia	Mogą, ale nie muszą oddziaływać negatywnie w zależności od terminu realizacji	Rębnia częściowa, gniazdowa i stopniowa – odnowienie pod osłoną: Rb IIIa odnowienie sztuczne, w pozostałych rębniach przeważnie naturalne
Składy gatunkowe upraw (TD)	Zapis odnoszący się do typów siedliskowych lasu lub typów siedlisk przyrodniczych	Negatywne – w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu	Zaplanowane dla każdego TSL lub siedliska przyrodniczego składy gatunkowe są realizowane w terenie podczas odnawiania lasu
Zalecenia zamieszczone w programie ochrony przyrody	Zasadniczo ogólne zapisy, w pewnych przypadkach odniesienie do konkretnych wydzieleni	Zapisy z programu ochrony przyrody mają na celu łagodzenie wpływu gospodarki leśnej na środowisko	Zapisy różnego typu: pozostawianie martwego drewna, ochrona stanowisk roślin przed przypadkowym zniszczeniem, pozostawianie kęp drzewostanu, itp.

2.4. Główne cele planu urządzenia lasu.

Głównym celem opracowania Planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi koniecznymi funkcjami lasu.

Cele, dla których sporządzono projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Choszczno (w oparciu o *Instrukcję Urządzania Lasu*), są następujące:

- 1) inwentaryzacja i ocena stanu lasu, w tym gleb, siedlisk i drzewostanów oraz określenie i kształtowanie naturalnych relacji między nimi;
- 2) rozpoznanie walorów przyrodniczych w lasach oraz opracowanie programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa;
- 3) rozpoznanie funkcji lasu w powiązaniu z zagospodarowaniem przestrzennym;
- 4) dokonanie podziału lasów – wg pełnionych funkcji i przyjętych celów gospodarowania – na gospodarstwa (w tym: specjalne, lasów ochronnych oraz lasów wielofunkcyjnych z dominującą funkcją produkcyjną, zwanych dalej lasami gospodarczymi), z wyróżnieniem drzewostanów do przebudowy, na potrzeby regulacji użytkowania głównego, optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz realizacji długookresowych i średniookresowych celów hodowlanych;
- 5) określenie długo- i średniookresowych hodowlanych i technicznych celów gospodarki leśnej dla urządzanego obiektu, umożliwiających formułowanie celów doraźnych w poszczególnych drzewostanach;
- 6) projektowanie pożądanej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej lasu oraz budowy piętrowej drzewostanów;
- 7) kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzonej jednostce;
- 8) ustalenie etatów cięć użytkowania rębego i przedrębego;
- 9) ustalenie możliwości lokalizacji etatu cięć użytkowania rębego w wielkości przyjętej za optymalną;
- 10) ustalenie zadań gospodarczych na dziesięciolecie i określenie sposobów ich realizacji;
- 11) określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej;
- 12) ustalenie kierunkowych zadań z zakresu gospodarki łowieckiej w lasach;
- 13) określenie potrzeb w zakresie remontów i budowy infrastruktury technicznej, w tym dotyczących turystyki i rekreacji (bez szczegółowych projektów);
- 14) zobrazowanie przestrzenne (wizualizacja) urządzanego obiektu, funkcji lasu, wyników inwentaryzacji oraz zadań gospodarki leśnej;
- 15) sporządzenie ogólnego opisu lasów, w tym danych dotyczących: warunków przyrodniczych i ekonomicznych, analizy gospodarki leśnej w minionym okresie, celów i zasad gospodarki przyszłej, projektowanych sposobów realizacji gospodarki leśnej, zadań na najbliższe dziesięciolecie oraz programu ochrony przyrody dla nadleśnictwa.

Wszystkie te zagadnienia, z różną szczegółowością, zostały w *Planie* podjęte i omówione.

Cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, którymi kierowano się podczas opracowywania *Planu* (podane również w elaboracie) to:

- zwiększenie zasobów leśnych poprzez planowanie pozyskania drewna w zależności od przyrostu miąższości i poprzez planowanie dodatkowych zalesień;
- zwiększenie odporności ekosystemów leśnych poprzez popieranie różnorodności genowej, gatunkowej i strukturalnej, wykorzystywanie procesów naturalnych i dostosowywanie gatunków do warunków siedliskowych;
- zapewnienie odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych tak w okresie bieżącym, jak i w przyszłości, przy minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko;
- popieranie różnorodności biologicznej w ekosystemach leśnych przez preferowanie odnowień naturalnych, wprowadzanie gatunków rodzimych, ochronę cennych biotopów;
- zachowanie funkcji ochronnych lasów;
- utrzymanie innych funkcji społeczno – ekonomicznych.

Realizacja trwale zrównoważonej gospodarki leśnej na poziomie planu urządzenia lasu dotyczy określenia długo- i średniookresowych celów.

Celem długookresowym jest utrzymanie ekosystemu leśnego w stanie dynamicznej równowagi, stabilnego i spełniającego możliwie wiele funkcji. Jest to realizowane poprzez określenie typów drzewostanów (celu hodowlanego) jako podstawowego wyznacznika dalszego planowania oraz poprzez dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu.

Cele średniookresowe to osiągnięcie przez drzewostany kolejnych faz rozwojowych jak najbardziej zgodnych z naturalnym cyklem rozwoju ekosystemu leśnego i z jednoczesnym zapewnieniem jak najlepszej jakości drzewostanów. Jest to realizowane poprzez ustalenie wskazań i wytycznych dla poszczególnych gospodarstw, lasów ochronnych, zapewnienie pożądanego ładu czasowego i przestrzennego, ustalenie wskazań dotyczących przebudowy drzewostanów oraz określenie zadań z zakresu hodowli lasu, ochrony przyrody.

2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia planu urządzenia lasu.

➤ Konwencja o różnorodności biologicznej

Celami niniejszej Konwencji, ratyfikowanej przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. 2002 Nr 184, poz. 1532) są: *ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych*

technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie (art. 1).

Podstawowym wymogiem dla ochrony różnorodności biologicznej jest ochrona ekosystemów i naturalnych środowisk *in situ* oraz utrzymanie i restytucja zdolnych do życia populacji gatunków w ich naturalnych środowiskach.

Strony konwencji w miarę możliwości i potrzeb zobowiązane są m. in. do:

- a) opracowania (...) programów dotyczących ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej (art. 6);
- b) identyfikacji procesów i kategorii działań, które mają lub mogą mieć znaczny negatywny wpływ na ochronę i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej oraz monitoringu ich skutków (art. 7);
- c) stosowania środków dotyczących wykorzystania zasobów biologicznych w celu uniknięcia lub zmniejszenia negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną (art. 10).

➤ **Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)**

Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Dz. U. 2003 Nr 2, poz. 17), tzw. Konwencja Bońska, została sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. Wspólnota Europejska jest stroną Konwencji od dnia 1 listopada 1983 r., a Polska od 1 maja 1996 r.

Celem Konwencji jest ochrona dzikich zwierząt migrujących, czyli takich, *z których znaczna liczba osobników w sposób cykliczny i możliwy do przewidzenia przekracza granice państwowe w różnych cyklach życiowych.*

Konwencja zawiera wykaz gatunków zagrożonych wyginięciem, wobec których strony Konwencji są zobowiązane m. in. do:

- a) ochrony, a jeżeli to możliwe odtworzenia ich siedlisk;
- b) zapobiegania niekorzystnemu oddziaływaniu na dane gatunki.

W większości przypadków ochrona gatunków jest tożsama z ochroną lub – w miarę możliwości – odtwarzaniem ich siedlisk. Równocześnie jednak kładzie się nacisk na działania eliminujące lub kompensujące wpływ różnego rodzaju przeszkód na wędrówki zwierząt.

➤ **Konwencja o ochronie dzikiej europejskiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska)**

Konwencja podpisana i ratyfikowana przez Polskę w 1996 r. (Dz. U. 1996 Nr 58, poz. 263, z późn. zm.), wskazuje dziką faunę i florę jako naturalne dziedzictwo o wartości estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej, które powinno być zachowane i przekazane przyszłym pokoleniom, uznaje zasadniczą rolę dzikiej fauny i flory w utrzymaniu równowagi

biologicznej, stwierdzając, że liczebność wielu gatunków dzikiej fauny i flory ulega obecnie poważnemu zmniejszeniu, a niektórym z nich zagraża wyginięcie.

Zgodnie z art.1 celem Konwencji jest *ochrona gatunków dzikiej fauny i flory oraz ich siedlisk naturalnych, zwłaszcza tych gatunków i siedlisk, których ochrona wymaga współdziałania kilku państw oraz wspieranie działania w tym zakresie.*

Konwencja wskazuje m. in. na konieczność:

- uwzględnienia potrzeby ochrony obszarów chronionych w politykach dotyczących planowania i rozwoju tak, aby uniknąć lub zmniejszyć pogarszanie się ich stanu;
- zwracania szczególnej uwagi na ochronę obszarów ważnych dla gatunków wędrownych, które są odpowiednio usytuowane na szlakach wędrówek i spełniają rolę terenów zimowania, odpoczynku, żerowania, rozmnażania.

➤ **Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - Dyrektywa Ptasia (Dz. U.E. L 20 z 26 stycznia 2010 r.)**

Zapisy dyrektywy dotyczą ochrony wszystkich gatunków ptaków występujących w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich, utrzymania ich populacji na odpowiednim poziomie oraz zachowania, utrzymania lub odtwarzania biotopów i siedlisk. W dyrektywie wyszczególniono gatunki, dla których powinny być tworzone obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO).

➤ **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory – Dyrektywa Siedliskowa (Dz. U.E. L 206 z 22 lipca 1992 r.)**

Zapisy dyrektywy mówią o utworzeniu spójnej europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Ta sieć umożliwi „zachowanie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu lub, w stosownych przypadkach, ich odtworzenie”.

Dyrektywa obliguje do podejmowania odpowiednich działań w celu uniknięcia na „specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie”.

W dyrektywie wyszczególnione zostały typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunki roślin i zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia specjalnych obszarów ochrony (SOO).

➤ **„Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”**

Jest to dokument określający ogólne cele prowadzenia polityki państwa w zakresie ochrony zasobów naturalnych, poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego oraz wdrażania idei zrównoważonego rozwoju.

W ustaleniach w zakresie objętych *Planem* w dokumencie tym zapisano: *„Prowadzenie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej umożliwia zachowanie równowagi między świadczonymi przez lasy funkcjami: przyrodniczymi (ochronnymi), społecznymi i gospodarczymi. Równocześnie stwarza warunki do zachowania bogactwa przyrodniczego lasów przy jednoczesnym korzystaniu z ich zasobów w celu zaspokojenia potrzeb społecznych i gospodarczych. Lasy są również miejscem realizacji gospodarki łowieckiej. Lasy posiadają duży potencjał do łagodzenia zmian klimatu, który można zwiększać poprzez prowadzenie dodatkowych działań w sektorze leśnym. Działania takie przyczyniają się również do wzrostu różnorodności biologicznej. W ramach działań przewidzianych do realizacji planuje się wdrożenie systemu mającego na celu zwiększenie sekwestracji węgla. System dodatkowych działań związanych z prowadzoną zrównoważoną gospodarką leśną zakłada m. in. opracowanie wieloletnich programów przebudowy składu gatunkowego drzewostanów oraz programów kształtowania ich struktury wielopiętrowej. Realizacja zadań w obszarze gospodarki leśnej przyczyni się do wykorzystania możliwości produkcyjnych lasu w celu systematycznego zwiększania podaży drewna, przy jednoczesnym zachowaniu zasad ochrony bogactwa przyrodniczego oraz udostępnianiu lasów dla społeczeństwa”.*

➤ **Krajowy Program Zwiększania Lesistości – zaktualizowany przez Ministerstwo Środowiska w 2003 r.**

Zwiększanie lesistości kraju stanowi jeden z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30 % w roku 2020 i 33 % po roku 2050. należy zaznaczyć, że decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami zagospodarowania przestrzennego gminy, a na obszarach chronionych zaopiniowane przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z ich kompetencjami.

➤ **Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań**

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 października 2007 r. nadrzędnym celem krajowej strategii jest *zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rodzaju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa.*

Dla osiągnięcia tego celu w strategii zadeklarowano szereg działań obejmujących całą przyrodę, bez względu na formę jej użytkowania (obszary objęte ochroną i użytkowane gospodarczo) oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia, które mają sprzyjać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Działania operacyjne strategii korespondujące w sposób pośredni i bezpośredni z zapisami *Planu* zawarte są w dziale „**ŚRODOWISKO**”, w następujących sferach i celach:

- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu” w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona gatunków zagrożonych i ginących”:
 - ochrona ginących gatunków roślin i zwierząt, z uwzględnieniem ich regionalnej zmienności;
- w sferze „ochrona przyrody i krajobrazu” w odniesieniu do celu operacyjnego: „ochrona siedlisk i ekosystemów”:
 - ochrona ginących zbiorowisk roślinnych i biotopów specjalnej troski;
 - racjonalizacja sieci obszarów i obiektów chronionych oraz sposobu zarządzania nimi;
- w sferze „leśnictwo”
 - uwzględnianie potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej podczas zalesiania gruntów rolnych;
 - zachowanie pełni zmienności drzew leśnych;
 - pełne oparcie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych;
 - skuteczna ochrona i umiarkowane użytkowanie ekosystemów wodno – błotnych w lasach;
 - ukształtowanie stref przejścia (ekotonów) na skrajach lasu;
 - ochrona obszarów wrażliwych (w tym obszarów górskich) na zmiany sposobu gospodarowania, w szczególności w zakresie gospodarki leśnej;
 - zapewnienie ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej w procedurach urządzania, zagospodarowania i ochrony lasu.

Sposoby osiągnięcia wyżej wymienionych celów zostały uwzględnione w *Planie* poprzez realizację zadań planowania urzędniowego, dotyczących szczególnie :

- ✓ inwentaryzacji i oceny stanu lasu,
- ✓ rozpoznania walorów przyrodniczych w lasach oraz określenia sposobów postępowania gospodarczego z uwzględnieniem potrzeb z zakresu ochrony przyrody,
- ✓ zebrania informacji w sprawie programu ochrony przyrody, w tym dotyczących obszaru Natura 2000, wraz z aktualizacją i weryfikacją dotychczasowego programu ochrony przyrody,
- ✓ sformułowania celów, zasad i sposobów realizacji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- ✓ projektowania pożądanych typów drzewostanów oraz możliwie zróżnicowanej budowy lasu (wiekowej i przestrzennej),

- ✓ określenia kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przyrody,
- ✓ zobrazowania przestrzennego – w formie odpowiednich map – podstawowych danych o urządzanym obiekcie, dotyczących w szczególności: obszarów chronionych i funkcji
- ✓ lasu, wyników inwentaryzacji oraz wybranych zadań gospodarki leśnej,
- ✓ sporządzenia ogólnego opisu lasów, zawierającego m.in. ogólną charakterystykę urządzanego obiektu, analizie stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem kierunku ich rozwoju oraz pożądanego stanu, cele gospodarki przyszłej, program ochrony przyrody.

2.6. Powiązania planu urządzenia lasu z innymi dokumentami, w tym dokumentami, dla których zostały sporządzone strategiczne oceny.

➤ Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030

Dokument przyjęty Uchwałą Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 r. W rozdziale dotyczącym społecznych, ekonomicznych i przestrzennych uwarunkowań rozwoju województwa zachodniopomorskiego przedstawiono diagnozę m. in. leśnictwa oraz stanu i ochrony środowiska w regionie.

W odniesieniu do leśnictwa zapisano:

- województwo zachodniopomorskie jest czwartym najbardziej zalesionym województwem w Polsce;
- zachodniopomorskie grunty leśne zajmują 9% powierzchni gruntów leśnych Polski, z których otrzymuje się niemal 11% krajowego pozyskania drewna (najwięcej w Polsce);
- region charakteryzuje się największymi zasobami drzewnymi w kraju;
- bardzo wysokie jest przemysłowe wykorzystanie lasu – ponad ¼ krajowego zużycia tarcicy;
- województwo jest w czołówce krajowej pod względem skupu półproduktów pochodzenia leśnego.

W odniesieniu do środowiska zapisano, że na jego stan i ochronę wpływa m. in. bardzo duża powierzchnia obszarów chronionych, zajmująca 46% powierzchni województwa. Wyznaczono tu 60 obszarów wchodzących w skład sieci ekologicznej Natura 2000.

Analiza potencjału i sytuacji regionu oraz jego możliwości rozwoju pozwoliła sformułować następującą misję dla województwa zachodniopomorskiego: *Pomorze Zachodnie – lider niebieskiego i zielonego wzrostu zapewniającego wysoką jakość życia mieszkańców*. Przyjęta deklaracja misji pozwala osiągnąć niezbędny konsensus i równowagę między sferą gospodarczą i społeczną – zgodny z konstytucyjnymi założeniami modelu społecznej gospodarki rynkowej oraz zasadami ochrony i zachowania istniejących zasobów i dziedzictwa dla następnych pokoleń.

➤ **Program Ochrony Środowiska (POŚ) Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą do roku 2024.**

Program jest podstawą działań Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie polityki ekologicznej. Stanowi aktualizację poprzedniego Programu na lata 2012 – 2015 z perspektywą na lata 2016 – 2019, który został przyjęty Uchwałą nr XII/142/11 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2011r. Zapisy zamieszczone w POŚ są zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa (PEP).

Na poziomie województwa zachodniopomorskiego, w obszarze działania dotyczącym zasobów przyrodniczych (ZP), obrano 3 cele:

- I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.
- II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.
- III. Zwiększanie lesistości.

Zapisy dotyczące ochrony przyrody, lasów, leśnictwa, planów urządzenia lasu:

ZP.1. Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazu.

ZP.1.15. Monitoring obszarów chronionych objętych działaniami ochrony czynnej (w szczególności obszarów Natura 2000).

ZP.2. Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków.

ZP.2.1. Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną.

ZP.2.2. Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków inwazyjnych.

ZP.2.3. Zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków na terenach podmokłych, w dolinach rzecznych, zbiornikach wodnych oraz strefie przybrzeżnej i na terenach zmeliorowanych w stanie niepogorszonym.

ZP.5. Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa.

ZP.5. 2. Rozbudowa zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

ZP.5.3. Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody.

ZP.6. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych.

ZP.6.1. Uwzględnianie w planach urządzenia lasu przebudowy drzewostanów monokulturowych, które są niezgodne z siedliskiem.

ZP.6.2. Monitoring lasów oraz badania reakcji drzewostanów na zmiany klimatyczne.

ZP.6.3. Opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasów dla lasów prywatnych.

ZP.6.4. Realizacja działań zwiększających retencję na obszarach leśnych.

ZP.6.5. Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m. in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej.

ZP.6.6. Wsparcie techniczne służb leśnych dla potrzeb ujawniania i zwalczania zagrożeń niszczenia przyrody przez człowieka (walka z kłusownictwem, zaśmiecaniem i dewastacją terenów leśnych).

ZP.6.7. Działania zmierzające do uregulowania stanu zwierzyny powodującej szkody gospodarcze w lasach.

ZP.6.8. Utrzymanie i rozwój leśnych kompleksów promocyjnych wdrażających proekologiczne zasady gospodarowania w lasach oraz pełniących funkcje edukacyjne.

ZP.6.9. Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych oraz zmiana klasyfikacji gruntów nieruchomości, objętych naturalną sukcesją leśną.

ZP.7. Wsparcie działań edukacyjnych oraz tworzenia i modernizacji infrastruktury turystycznej na terenach leśnych.

ZP.7.1. Utrzymanie oraz rozwój infrastruktury edukacyjnej i turystycznej na terenach leśnych.

ZP.7.2. Działania edukacyjne na temat roli i znaczenia lasów.

ZP.8. Zwiększenie lesistości.

ZP.8.1. Zalesianie gruntów z uwzględnieniem warunków siedliskowych i potrzeb różnorodności biologicznej.

ZP.8.3. Zmiana klasyfikacji gruntów zalesionych, oraz na których postępuje naturalna sukcesja.

ZP.8.4. Promowanie zalesień jako alternatywnego sposobu zagospodarowania nieużytków i gruntów nieprzydatnych rolniczo.

- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Choszczeńskiego na lata 2017–2020 z perspektywą do roku 2024**
- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Stargardzkiego na lata 2017–2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024**
- **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pyrzyckiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025**
- **Powiatowy Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Myśliborskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2024**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Choszczno na lata 2017 – 2020, z perspektywą do 2024 r.**
- **Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Pelczyce na lata 2010 – 2013 z perspektywą do roku 2017**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Recz na lata 2005 – 2008 z perspektywą na lata 2009 - 2015**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Krzęcin na lata 2015 – 2018 z perspektywą na lata 2019 - 2022**
- **Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Stargard na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025**

- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pyrzyce na lata 2019 – 2022 z perspektywą do roku 2026**
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Barlinek na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024**

Cele określone w tych dokumentach powiązane z *Planem* dotyczą – „racjonalnego użytkowania zasobów przyrodniczych”, do zadań należy „ochrona i powiększanie zasobów leśnych” a przedsięwzięcia zakładają „opracowanie planów urzędzenia lasu”.

Innego typu dokumentami planistycznymi powiązanymi z *Planem* są **plany ochrony, zadania ochronne i plany zadań ochronnych dla form ochrony przyrody** wynikające z Ustawy o ochronie przyrody. W obszarze oddziaływania *Planu* są to rezerваты, park krajobrazowy oraz obszary Natura 2000.

Rezerwat „Dęby Sądowskie” posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 122/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dęby Sądowskie” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 114 z 2006 r., poz. 2168).

Rezerwat przyrody „Skalisty Jar Libberta” posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 69/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Skalisty Jar Libberta” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 108 z 2007 r., poz. 1870), zaktualizowany Rozporządzeniem Nr 48/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 listopada 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 96 z 2008 r., poz. 2079).

Spośród obszarów Natura 2000, których grunty położone są w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno, plany zadań ochronnych ustanowiono dla obszarów:

- Dolina Iny koło Recza PLH320004 - plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1918). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 maja 2018 r., poz. 2604).

- Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 - plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1660). Pewne zmiany dotyczące

wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 7 sierpnia 2017 r., poz. 3458).

- Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 - plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1931). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 sierpnia 2017 r., poz. 3567).

- Ostoja Ińska PLB320008 - plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1931). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 27 października 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Ińska PLB320008 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 30 października 2017 r., poz. 4303).

Pewne powiązanie z *Planem* mają także plany urządzenia lasu dla nadleśnictw sąsiadujących. Powiązanie następuje jedynie poprzez ustalenie granicy pomiędzy nadleśnictwami. Zapisy w *Planie* w żaden sposób nie odnoszą się do sąsiednich nadleśnictw, podobnie jak zapisy planów innych nadleśnictw nie odnoszą się wprost do Nadleśnictwa Choszczno.

W pozostałych przeanalizowanych dokumentach i opracowaniach nie stwierdzono związków z ustaleniami *Planu*.

2.7. Metody analizy skutków realizacji postanowień *Planu* oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Do monitorowania realizacji zadań określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu proponuje się wykorzystanie systemu kontroli istniejącego w Lasach Państwowych.

➤ Lubuski Region Inspekcyjny, obejmujący zasięgiem działania teren Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie i Zielonej Górze

Inspekcja przeprowadza okresowe, w zasadzie co pięć lat (w połowie okresu obowiązywania planu urządzenia lasu i na koniec okresu obowiązywania) kontrole kompleksowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa, m.in. realizacja planu urządzenia lasu, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody. Wydział ten prowadzi kontrole

sprawdzające przeważnie w następnym roku po kontroli kompleksowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli kompleksowej. Ponadto, w miarę potrzeby, wykonuje kontrole problemowe.

➤ **Wydziały merytoryczne RDLP**

Wydziały wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.

➤ **Nadleśnictwo**

W Nadleśnictwie realizacja zadań planu urządzenia lasu kontrolowana jest wewnętrznie w każdym leśnictwie, przez kierownictwo jednostki.

W ramach przeprowadzanych kontroli zwraca się szczególną uwagę na:

- sposób wykonania cięć w użytkowaniu rębnym w odniesieniu do propozycji zawartych w *Planie* (pozostawienie pasów ochronnych, biogrup);
- okres wykonania zabiegów związanych z użytkowaniem rębnym i przedrębnym w drzewostanach, co do których podano w *Prognozie* zalecane terminy przeprowadzenia zabiegów;
- wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu (odnowienia i zalesienia), dotyczących głównie ustalenia składów gatunkowych upraw na siedliskach przyrodniczych.
- prowadzenie ewidencji występowania nowych stanowisk gatunków prawnie chronionych, siedlisk chronionych, obiektów cennych przyrodniczo;
- wymienianie stanowisk gatunków prawnie chronionych w waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa i coroczną aktualizację tej waloryzacji.

2.8. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja zadań zawartych w *Planie* nie będzie powodować istotnych oddziaływań transgranicznych.

3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska.

Szczegółowe dane dotyczące stanu środowiska w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno zostały umieszczone w programie ochrony przyrody oraz w opisanym ogólnym planie urządzenia lasu.

3.1. Ogólna charakterystyka obszaru Nadleśnictwa.

3.1.1. Położenie Nadleśnictwa.

Nadleśnictwo Choszczno położone jest w województwie zachodniopomorskim, w następujących powiatach i gminach:

- powiat choszczeński: miasta Choszczno, Pełczyce, Recz, gminy Choszczno, Krzęcin, Pełczyce, Recz;
- powiat stargardzki: gminy Stargard, Dolice, Suchań;
- powiat pyrzycki: gminy Warnice, Pyrzyce, Przelewice;
- powiat myśliborski: gmina Barlinek.

Jest jednym z 35 nadleśnictw w zarządzie RDLP w Szczecinie, położonym w jej centralnej części. Od północy sąsiaduje z N-ctwem Kliniska i N-ctwem Dobrzany, od wschodu z N-ctwem Drawno i N-ctwem Bierzwnik, od południa z N-ctwem Barlinek, a od zachodu z N-ctwem Myślubórz i N-ctwem Gryfino.

Jest Nadleśnictwem jednoobróbowym, podzielonym na 8 leśnictw.

- **Położenie wg regionalizacji przyrodniczo – leśnej.**

Zgodnie z podziałem Polski na regiony przyrodniczo – leśne¹ Nadleśnictwo położone jest w:

Krainie I: Bałtyckiej

Mezoregionie: Równiny Nowogardzkiej (I-7)

Równiny Pyrzyckiej (I-8)

Pojezierza Myśluborskiego (I-9)

Pojezierza Choszczeńskiego (I-10)

- **Położenie wg regionalizacji fizyczno-geograficznej.**

Wg podziału Polski na regiony fizyczno-geograficzne (zmodyfikowanego w 2018 r. na podstawie podziału J. Kondrackiego i A. Richlinga z 1994 r.)² Nadleśnictwo Choszczno położone jest w:

Podobszarze: Pozaalpejskiej Europy Zachodniej (3),

Prowincji: Niżu Środkowoeuropejskiego (31),

Podprowincji: Pobrzeży Południowobałtyckich (313),

Makroregionie: Pobrzeża Szczecińskiego (313.2-3),

Mezoregionie: Równiny Pyrzyckiej (313.31),

Podprowincji: Pojezierzy Południowobałtyckich (314-316),

Makroregionie: Pojezierza Zachodniopomorskiego (314.4),

Mezoregionie: Pojezierza Choszczeńskiego (314.42),

Pojezierza Ińskiego (314.43).

- **Położenie wg regionalizacji geobotanicznej.**

Położenie Nadleśnictwa Choszczno zgodnie z regionalizacją geobotaniczną³, wykorzystywaną przy określeniu zróżnicowania zespołów roślinnych:

Obszar: Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane,

Prowincja: Środkowoeuropejska,

¹ Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

² Jerzy Solon et al. *Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data*. „Geographia Polonica”. 2 (91). s. 143-170.

³ J.M. Matuszkiewicz. 1994. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IGIPIZ PAN. Warszawa.

Podprowincja: Południowobałtycka,

Dział: Pomorski (A)

Kraina: Szczecińska (A.3)

Okręg: Myśliborski (A.3.2)

Kraina: Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4)

Okręg: Nowogardzko-Choszczeński (A.4.1)

3.1.2. Dominujące funkcje lasów.

Dla celów planowania urzędzeniowego lasy nadleśnictwa zostały podzielone w zależności od dominującej roli pełnionych funkcji ochronnych, na 3 podstawowe grupy lasów: rezerwaty, lasy ochronne oraz lasy gospodarcze.

Tab. Funkcje lasu – zestawienie powierzchni.

Tab. Kategorie ochronności – zestawienie powierzchni.

3.2. Walory przyrodniczo – leśne Nadleśnictwa.

3.2.1. Rzeźba terenu, budowa geologiczna i typy gleb.

Główną jednostką morfologiczną na obszarze Nadleśnictwa jest wysoczyzna morenowa, charakteryzująca się głównie krajobrazem falistym równin morenowych. Tereny pagórkowate pochodzenia pojeziernego zajmują wschodnią część Nadleśnictwa

Wysokości nie przekraczają tu 300 m n.p.m. (wartość krytyczna dla nizin). Przez teren leśnictw: Płotno, Wężnik, Recz biegnie łukowato wał morenowy ze wzniesieniami w przedziale 50-120 m n.p.m., poprzecinany gęstą siecią wąskich rynien i zabagnionych pradolin starych tarasów rzecznych.

Dominującymi utworami geologicznymi są czwartorzędowe, plejstocenyjskie piaski zwałowe i gliny zwałowe. W dolinach rzecznych (Płoni, Małej Iny i Iny), w licznych zagłębieniach bezodpływowych oraz nad brzegami jezior występują złoża torfu, gleby murszowe i czarne ziemie. Iły, mułki i piaski pochodzenia zastoiskowego charakterystyczne są dla zachodniej części nadleśnictwa, natomiast jego południową część cechuje występowanie glin moreny dennej. W pasie od Recza do Piasecznika (dolina Iny) występują piaski rzeczne starych tarasów rzecznych, wyspowo poprzerplatane piaskami wodnolodowcowymi.

W Nadleśnictwie dominują gleby rdzawe (RD) – 55,46 %, płowe (P) – 11,85 % oraz gleby murszowe (M) – 10,89 %.

3.2.2. Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.

Wody powierzchniowe

Nadleśnictwo Choszczno położone jest na terenie jednostki hydrograficznej o nazwie:

- Dorzecze Odry (1).

Głównymi ciekami przepływającymi przez Nadleśnictwo, mającymi wpływ na stosunki wodne są rzeki Ina (na długim odcinku wyznacza północną granicę N-ctwa) oraz Płonia, wraz z dopływami: Małą Iną, Stobnicą (zlewnia rzeki Iny), Strzelicą (zlewnia rzeki Płonia).

Oprócz nich dużą rolę spełniają liczne mniejsze cieki i kanały, występujące jeziora (m. in. Płoń, Gardzko, Tłukom, Żeński, Raduń, Sławęcińskie, Żeliszewo, Suliszewo, Trzebień, Korytowo) oraz małe oczka wodne, torfowiska, bagna i mokradła.

Wody podziemne

Teren Nadleśnictwa Choszczno położony jest wg Regionalizacji Hydrologicznej Polski⁴ (Kleczkowski 1990) w:

- prowincji hydrologicznej nizinnej;
- paśmie zbiorników wód czwartorzędowych.

Nadleśnictwo Choszczno położone jest w zasięgu dwóch zbiorników wód podziemnych⁵:

- Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 123 – Zbiornik międzymorenowy Stargard – Goleniów: zbiornik porowy o powierzchni 378 km², położony w utworach czwartorzędowych morenowych; dla GZWP nr 123 wyznaczono obszar ochronny o powierzchni 153 km²;
- Główny zbiornik Wód Podziemnych Nr 135 - Zbiornik Barlinek: zbiornik porowy o powierzchni 131,4 km², położony w utworach czwartorzędowych morenowych; dla GZWP nr 135 wyznaczono obszar ochronny o powierzchni 142,76 km².

Ujęcia wody

Ujęcia wody przeznaczonej do spożycia, ustanowione formalnie decyzjami właściwych organów administracji rządowej znajdują się na gruntach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa, poza lasami.

Zbiorniki mogące być wykorzystane jako kąpieliska

Na gruntach administrowanych przez Nadleśnictwo Choszczno znajduje się 5 zbiorników wodnych stanowiących ewidencyjnie jezioro:

- leśnictwo Brałęcín, oddz. 279g – 7,46 ha;
- leśnictwo Dolice, oddz. 376f – 4,83 ha;
- leśnictwo Mogilica, oddz. 215i – 2,39 ha;
- leśnictwo Ziemomyśl, oddz. 314g – 2,78 ha;
- leśnictwo Wężnik, oddz. 406h – 1,20 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się jeziora, które mogą być wykorzystywane jako kąpieliska. Na gruntach leśnych leżących w sąsiedztwie tych jezior, jak również w kilku miejscach wzdłuż rzek, znajdują się miejsca turystyczne. Zaznaczenie tych obiektów na odpowiednich

⁴ Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce, wymagających szczególnej ochrony. A.S. Kleczkowski. 1990.

⁵ Mikołajków J., Sadurski A. (red.). 2017. Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce. Państwowy Instytut Geologiczny; Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa.

mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do ochrony tych obiektów.

Zgodnie z zapisami POP wokół jezior i większych bagien stanowiących siedliska przyrodnicze zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywać lub kształtować strefę pasa ochronnego.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

3.2.3. Powietrze⁶

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza za 2019 rok była klasyfikacja 3 stref województwa zachodniopomorskiego: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefa zachodniopomorska, przeprowadzona zgodnie z art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska. Klasyfikację przeprowadzono dla poszczególnych zanieczyszczeń, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia i ochrony roślin. Odrębnie dla każdej substancji dokonuje się klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

- przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji – klasa C,
- mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym, a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji – klasa B,
- nie przekracza poziomu dopuszczalnego – klasa A,
- przekracza poziom docelowy – klasa C,
- nie przekracza poziomu docelowego – klasa A,
- przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D2,
- nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy stężeń ozonu) – klasa D1.

Nadleśnictwo Choszczno należy do strefy zachodniopomorskiej (PL3203).

W 2019 roku przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza na obszarze województwa zachodniopomorskiego dotyczyło jedynie benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10. Podobnie jak w latach poprzednich, wysokie wartości stężeń tego zanieczyszczenia rejestrowano w okresach grzewczych. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się niską emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków. Obowiązujący dla średniorocznego stężenia benzo(a)pirenu poziom docelowy (1ng/m³) został przekroczony na 2 spośród 8 stanowisk pomiarowych. Na pozostałych stanowiskach nie zarejestrowano przekroczeń. W związku z tym w ocenie za 2019 rok tylko strefa zachodniopomorska otrzymała klasę C ze względu na ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu.

W 2019 r. na obszarze wszystkich stref został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu, określony ze względu na ochronę zdrowia (klasa D2). Powinno to być uwzględnione w wojewódzkich programach ochrony środowiska poprzez zaplanowanie działań zmierzających

⁶ Praca zbiorowa. „Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2019r.”. Szczecin. 2020. www.powietrze.gios.gov.pl

do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń będących prekursorami ozonu – tlenków azotu, węglowodorów i lotnych związków organicznych.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2019 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), pyłu zawieszonego (PM10), tlenku węgla (CO), pyłu zawieszonego (PM2,5), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃) – poziom docelowy, arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb), wszystkie trzy strefy województwa otrzymały klasę A.

Ocenie jakości powietrza ze względu na ochronę roślin podlega strefa zachodniopomorska. Ocena dotyczy dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i ozonu (O₃). W 2019 r. w strefie tej nie zostały przekroczone dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza, zarówno przez średnioroczne stężenie NO_x i SO₂, jak i przez średnie stężenie SO₂ z okresu zimowego (październik-marzec). Nie została także przekroczona wartość wskaźnika AOT40, obowiązująca dla poziomu docelowego dla ozonu. Ze względu na ochronę roślin strefa zachodniopomorska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń.

W strefie zachodniopomorskiej wystąpiło przekroczenie obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

W ocenie jakości powietrza stwierdzono, że nie wystąpiły przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10, a przekroczenia benzo(a)pirenu wystąpiły jedynie na obszarze strefy zachodniopomorskiej. Taki wynik oceny jest efektem sprzyjających warunków meteorologicznych, które panowały w okresie jesienno-zimowym w 2019 r. Następstwem łagodnych warunków atmosferycznych była mniejsza emisja zanieczyszczeń pyłowych z sektora komunalno-bytowego, która jest szczególnie odpowiedzialna za wysokie stężenia pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10.

3.2.4. Klimat.

Według regionalizacji klimatycznej „Regiony Klimatyczne Polski”⁷ tereny Nadleśnictwa Choszczno leżą w:

- regionie VI – Zachodniopomorskim

Region ten w głównej mierze obejmuje Nizinę Szczecińską. Jego specyficzną cechą, w porównaniu z innymi rejonami Polski, jest względnie częste występowanie dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie zimną, z niewielkim zachmurzeniem i bez opadu oraz rzadkie pojawianie się dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie zimną, z dużym zachmurzeniem nieba i opadem. Ponadto region ten charakteryzuje się największą ilością dni w ciągu roku (46,9) z pogodą umiarkowanie ciepłą, pochmurną, bez opadu, z temperaturą 5,1 – 15,0 °C, średnim dobowym zachmurzeniem 21-79 % i dobową sumą opadów poniżej 0,1 mm. Przez 36,7 dni w roku panuje tu typ

⁷ Woś A. 1999. *Klimat Polski*. PWN. Warszawa.

pogody bardzo ciepłej, pochmurnej, bez opadów. W tym regionie występuje stosunkowo dużo, bo aż 36,0, dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, z dużym zachmurzeniem ($\geq 80\%$), z opadem ($\geq 0,1$ mm) o temperaturze 5,1 – 15,0 °C.

Na omawianym obszarze występuje duża częstotliwość dni z silnymi wiatrami, przeważają wiatry z kierunku zachodniego i północno-zachodniego.

Warunki wilgotnościowe kształtują głównie napływy morskich mas powietrza. Istotny wpływ mają także zbiorniki wodne (Zalew Szczeciński, jezioro Dąbie) i znajdujące się na tym terenie kompleksy leśne.

Klimat obszaru Nadleśnictwa jest korzystny dla rozwoju roślinności drzewiastej, dzięki łagodnym temperaturom i dużej wilgotności powietrza. Gatunki liściaste w takich warunkach klimatycznych, przy dość żyznych glebach, znajdują tu dobre warunki wegetacyjne.

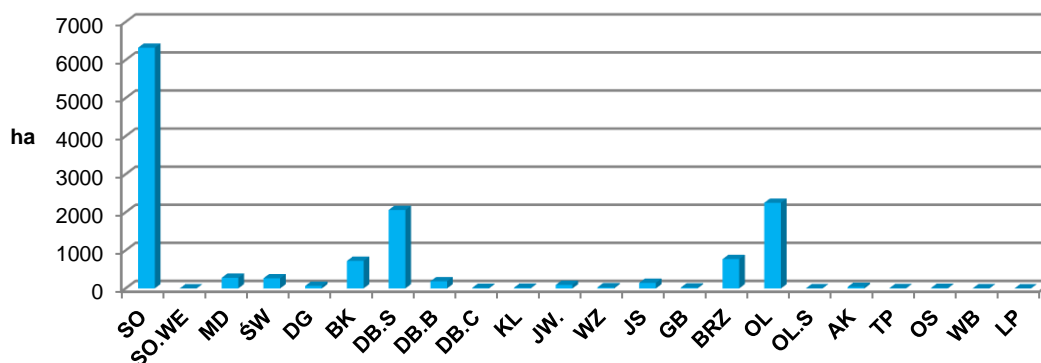
3.2.5. Drzewostany.

Drzewostany są głównym przedmiotem planu urządzenia lasu, dlatego też w *Prognozie* poświęcono im stosunkowo dużo uwagi.

W lasach Nadleśnictwa Choszczno występują 64 gatunki drzew i krzewów, spośród których 22 pełni rolę gatunków panujących w drzewostanach. Dla zachowania tej różnorodności, a nawet jej zwiększenia, *Plan* zwraca uwagę na właściwy dobór gatunków nie tylko w uprawach i warstwie drzewiastej, ale też w podszytach.

Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy więc realizować tak, by wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

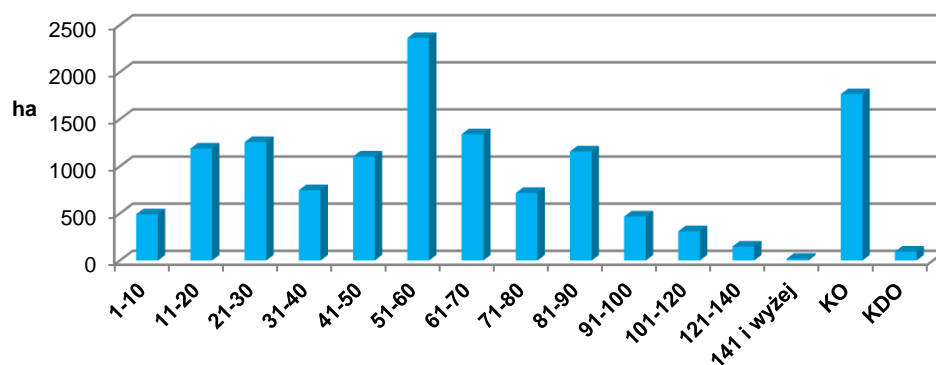
Gatunki panujące w Nadleśnictwie Choszczno:

Rysunek 1. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących.

Oceniając udział powierzchniowy wg gatunków panujących należy stwierdzić, że w drzewostanach Nadleśnictwa zdecydowanie przeważa sosna (47%). Znaczny jest także udział olszy (16,9%) i dębu szypułkowego (15,5%). Pozostałe gatunki zajmują zdecydowanie niższą powierzchnię.

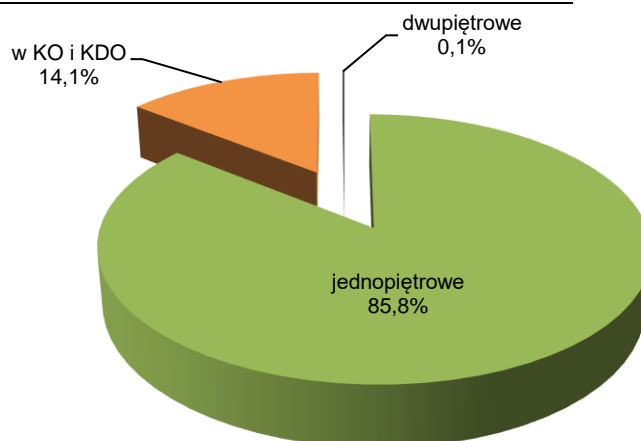
Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Choszczno:

Rysunek 2. Struktura wiekowa drzewostanów.

W drzewostanach Nadleśnictwa największy udział mają drzewostany w IIIB klasie wieku (51-60 lat). Wysoki jest także udział drzewostanów w klasie odnowienia (KO).

Budowa pionowa drzewostanów w Nadleśnictwie Choszczno:

Rysunek 3. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg grup wiekowych i struktury.

W Nadleśnictwie zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują aż 86% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe stanowią bardzo znikomą część. Drzewostany w KO

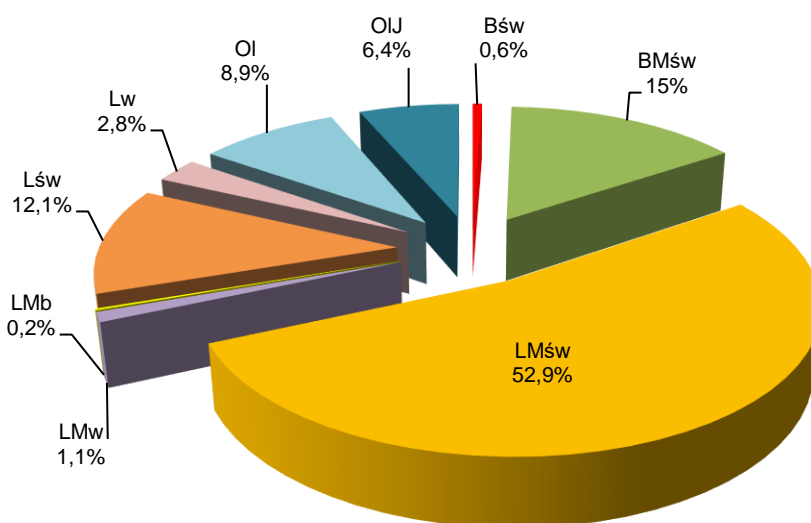
i KDO stanowią 14% powierzchni. Marginalną powierzchnie zajmują drzewostany dwupiętrowe (0,1%).

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno występuje 297 wydzieleń, na których zinventaryzowano podrost o charakterze II piętra, na ogólnej powierzchni 1338,93 ha.

Typy siedliskowe lasu

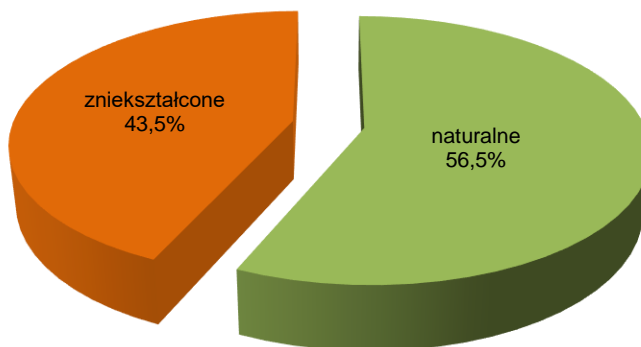
Dominującym typem siedliskowym (według panujących w wydzieleniach leśnych) w Nadleśnictwie jest LMśw, zajmujący 7047,81 ha (52,92% ogółu).

Przeważają siedliska lasowe – 69,11%; siedliska borowe stanowią 15,66%; udział olsu wynosi 8,86%, a olsu jesionowego 6,38%.

Rysunek 4. Udział procentowy typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Choszczno.

Formy aktualnego stanu siedliska

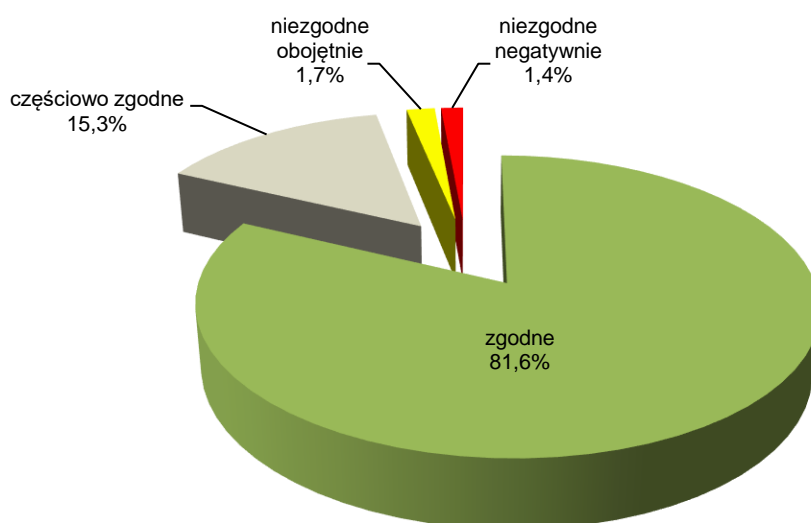

Rysunek 5. Formy stanu siedliska.

W Nadleśnictwie Choszczno dominują siedliska naturalne – stanowią 57% powierzchni. Powierzchnia siedlisk zniekształconych jest zdecydowanie niższa, stanowi 43% powierzchni. Na terenie Nadleśnictwa nie występują siedliska zdegradowane i silnie zdegradowane.

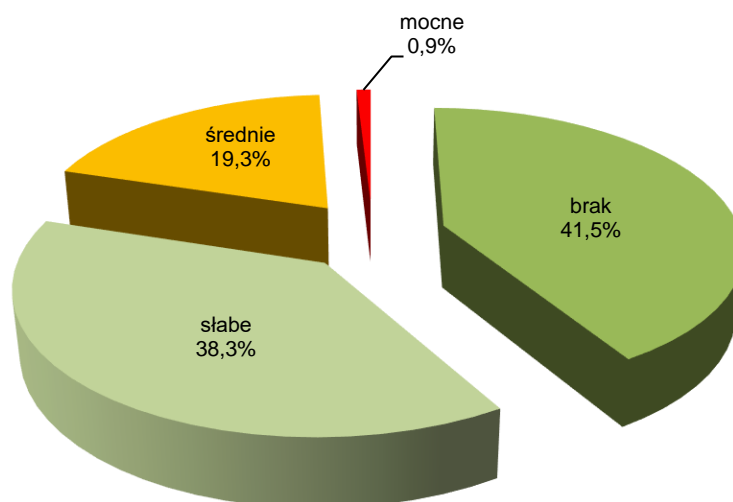
Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem

Największą powierzchnię zajmują w Nadleśnictwie drzewostany zgodne z siedliskiem i stanowią aż 81,6 % powierzchni wszystkich drzewostanów. Zdecydowanie mniejszą powierzchnię zajmują drzewostany częściowo zgodne z siedliskiem (15,3% powierzchni) i drzewostany niezgodne (3,1%).

Rysunek 6. Zestawienie powierzchni [ha] wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.

Formy degeneracji ekosystemu leśnego – borowacenie (pinetyzacja)

Rysunek 7. Borowacenie w Nadleśnictwie Choszczno.

Z zestawień wynika, że ponad 41% powierzchni Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których zjawisko borowacenia nie występuje. Niewiele mniejszą powierzchnię zajmują drzewostany charakteryzujące się słabą pinetyzacją (38%). Borowaceniowi średniemu uległo ok. 19%, a borowaceniowi mocnemu niespełna 1% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa.

Formy degeneracji ekosystemu leśnego – neofityzacja

Na terenie Nadleśnictwa stwierdzono w udziale drzewostanów 14 gatunków drzew i krzewów obcych, występujących w warstwie drzew, podrostów i podszytu (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 2. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w Nadleśnictwie.

Gatunek	Forma występowania									Razem
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj, mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień	
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieleń					
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	17	5,99	150	-	2	1657	3	1829
daglezcja zielona	29	66,51	51	25,37	215	-	9	9	16	329
dąb czerwony	7	14,44	27	12,57	274	-	5	-	8	321
kasztanowiec biały	-	-	1	0,10	86	-	-	-	27	114
orzech czarny	-	-	-	-	5	-	-	-	-	5
platan klonolistny	-	-	-	-	1	-	-	-	2	3
robinia akacjowa	23	40,66	114	41,58	468	-	4	387	40	1036
sosna Banksa	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
sosna czarna	-	-	2	0,74	3	-	-	-	2	7
sosna wejmutka	1	1,39	-	-	7	-	-	-	2	10
śliwa ałycza	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
śnieguliczka biała	-	-	-	-	-	-	-	29	-	29
żywołnik olbrzymi	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
żywołnik zachodni	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2

Znaczącym problemem jest występowanie czeremchy amerykańskiej i lokalnie robinii akacjowej. Na odnawianych powierzchniach gatunek ten może stanowić konkurencję dla pożądanego gatunków. Pozostałe gatunki nie są ekspansywne, przez co nie stanowią zagrożenia w gospodarce leśnej.

Formy degeneracji ekosystemu leśnego – monotypizacja

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno monotypizacja nie występuje.

Drzewostany cenne przyrodniczo

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno wytypowano 7 drzewostanów o łącznej powierzchni 11,38 ha, które wyróżniają się swoimi walorami przyrodniczymi – starodrzewy, drzewostany nawiązujące do naturalnych zbiorowisk leśnych, niekiedy ze stanowiskami gatunków rzadkich i chronionych. Nie planuje się w nich, w najbliższym dziesięcioleciu użytkowania rębnego.

Parki, drzewostany o charakterze parkowym

Na gruntach Nadleśnictwa znajduje się łącznie 6 parków i zadrzewień, będących pozostałościami dawnych parków. Łącznie obiekty te zajmują powierzchnię 19,93 ha.

Ekosystemy referencyjne

Ekosystemy referencyjne to reprezentatywne przykłady istniejących ekosystemów zachowane w stanie naturalnym bądź zbliżonym do naturalnego.

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno ustanowiono ekosystemy referencyjne na łącznej powierzchni 220,98 ha.

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa.

Tabela 3. Zestawienie form ochrony przyrody w zasięgu Nadleśnictwa.

Rodzaj obiektu	Liczba	Pow. na gruntach N-ctwa (ha)	Udział % na gruntach N-ctwa
1	2	3	4
Rezerwat przyrody	2	36,19	0,3
Park krajobrazowy	1	537,55	3,9
Park krajobrazowy – otulina	1	195,63	1,4
Obszar Natura 2000 – OSO	3	358,83	2,6
Obszar Natura 2000 – SOO	2	3061,00	22,5
Obszary chronionego krajobrazu	3	5724,99	42,0
Pomniki przyrody	77	-	-
Użytki ekologiczne	3	81,28	0,6
Ochrona gatunkowa grzybów i porostów	2*	-	-
Ochrona gatunkowa roślin	24*	-	-
Ochrona gatunkowa zwierząt	11*	-	-

* gatunki ze znaną lokalizacją w wydzieleniach leśnych

3.3.1. Rezerваты przyrody.

- **Rezerwat przyrody „Dęby Sądowskie”**

Rezerwat utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 11 kwietnia 1985 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 7 z 1985 r., poz. 60), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Dęby Sądowskie” (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 29 sierpnia 2017 r., poz. 3578). Rezerwat położony jest na terenie gminy Dolice (powiat stargardzki).

Cel ochrony:

Zachowanie ekosystemu leśnego z dojrzałym lasem liściastym o charakterze grądu subatlantyckiego *Stellario holostea-Carpinetum betuli* z licznymi pomnikowymi okazami drzew.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Granica rezerwatu jest dobrze widoczna w terenie: przebiega wzdłuż granic płatu lasu z drzewostanem w wieku ponad 150 lat, wyróżniającym się na tle młodników w sąsiednich wydzieleniach, a od północy na krótkim fragmencie przylega do linii kolejowej relacji Szczecin-Poznań. W obiekcie występuje siedlisko grądu subatlantyckiego *Stellario-Carpinetum*. Struktura wiekowa drzewostanu jest zróżnicowana, wiek drzewostanu głównego tworzonoego przez dąb szypułkowy wynosi ponad 250 lat. Okazy tych starych dębów rozmieszczone są równomiernie na całej powierzchni rezerwatu (z 36 okazałych dębów aż 11 funkcjonowało od 1955 r. jako pomniki przyrody), a towarzyszą im ponad 150-letnie graby i wiązy oraz pojedynczo buki i lipy drobnolistne.

Istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla rezerwatu przyrody „Dęby Sądowskie”:

- zmiany stosunków wodnych, przejawiające się w obniżeniu i wahanii poziomu wód gruntowych, co może przyspieszać zamieranie najstarszych dębów;
- brak odnowienia naturalnego dębu szypułkowego i starzenie się chronionego drzewostanu;
- zanikanie naturalnych mikrośrodków żerowania i rozrodu bezkręgowych ksylobiontów poprzez usuwanie powalonych pni i martwych drzew;
- niekontrolowana, swobodna penetracja rezerwatu; pozostawianie śmieci oraz niszczenie tabliczek na dębach;
- kłusownictwo;
- zmiana warunków siedliskowych w otoczeniu rezerwatu mogąca mieć wpływ na siedlisko chronione w rezerwacie.

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 122/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 listopada 2006 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Dęby Sądowskie” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 114 z 2006 r., poz. 2168).

- **Rezerwat przyrody „Skalisty Jar Libberta”**

Rezerwat utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27 czerwca 1995 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M. P. Nr 33 z 1995 r., poz. 405), zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Skalisty Jar Libberta” (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 16 lutego 2016 r., poz. 766).

Rezerwat położony jest na terenie gminy Barlinek (powiat myśliborski).

Cel ochrony:

Zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych stanowiska skał wapiennych, zlepieńców, piaskowców i gładów narzutowych wraz z otaczającymi je lasami grądowymi, bukowymi i łęgowymi.

Opis przedmiotu poddanego ochronie:

Jar, zwany wcześniej Wąwozem Trzech Skałek (współczesna nazwa tego rezerwatu pochodzi od nazwiska niemieckiego botanika, który badał ten obszar w latach 30 XX w.) jest unikalnym miejscem na mapie Pomorza Zachodniego. Wąwóz ciągnie się przez 700 metrów. W leśnym otoczeniu można znaleźć bardzo rzadko spotykane w tej części Polski piaskowo-wapienne skałki i gładz narzutowe. Kolumnowe zlepieńce sięgają nawet 4 metrów wysokości. Rezerwat jest pięknie położony – wśród morenowych wzniesień (do 115 m n.p.m.). Ze względu na ukształtowanie terenu, te okolice są popularnie zwane Barlineckimi Bieszczadami. Warto wspomnieć o bogatej roślinności na poziomie runa leśnego - można tutaj spotkać wiele chronionych, rzadkich i cennych gatunków roślin (m.in. obrazki plamiste *Arum maculatum*, fiołka przedziwnego *Viola mirabilis*)

Istniejące i potencjalne zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne dla rezerwatu przyrody „Skalisty Jar Libberta”:

- antropogeniczne procesy erozyjne powodujące destrukcję zbocza i form jego rzeźby;
- pinetyzacja grądu i grądu zboczowego, rzadziej łęgu wiązowo-jesionowego, powodowana przez sztuczne wprowadzenie gatunków drzew – głównie świerka, rzadziej sosny i dąglezji;
- monotypizacja lasów grądowych spowodowana przez sztuczne nasadzenia jesionu wyniosłego, brzozy brodawkowatej i modrzewia;
- neofityzacja – wkraczanie gatunków obcych takich jak robinia akacjowa oraz w runie niecierpek drobnokwiatowy;
- procesy wydzielania się posuszu czynnego w wyniku żerowania szkodników wtórnych (kornika drukarza, rytownika);
- negatywne skutki eutrofizacji;
- intensywna gospodarka rolna negatywnie wpływająca na środowisko przyrodnicze rezerwatu poprzez eutrofizację, melioracje i przenawożenie agrocenoz w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu;

- bliskie położenie wsi wpływające negatywnie na stan sanitarny rezerwatu oraz jego otoczenia (wyrzucanie odpadów komunalnych oraz opakowań po nawozach).

Rezerwat posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Nr 69/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Skalisty Jar Libberta” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 108 z 2007 r., poz. 1870), zaktualizowany Rozporządzeniem Nr 48/2008 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 14 listopada 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 96 z 2008 r., poz. 2079).

3.3.2. Park krajobrazowy

Barlinecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną ustanowiony został Uchwałą Nr XIX/232/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 21 września 2020 r. w sprawie Barlineckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28.10.2020 r., poz. 4695) i obejmuje obszar o powierzchni 11694,29 ha na terenie gmin: Barlinek (10658,90 ha), Nowogródek Pomorski (561,34 ha), Pełczyce (3380,49). Na obszarach graniczących z parkiem została wyznaczona otulina obejmująca obszar o powierzchni 18809,48 ha.

Został on wydzielony (w części zlokalizowanej na terenie województwa zachodniopomorskiego) z dawnego Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, ustanowionego Rozporządzeniem Nr 27 Wojewody Gorzowskiego z dnia 23 października 1991 r. (Dz. Urz. Woj. Gorzowskiego Nr 14 z 1991 r.).

Tabela 4. Zestawienie powierzchni Barlineckiego Parku Krajobrazowego w Nadleśnictwie Choszczno.

Barlinecki Park Krajobrazowy	Pow. obszaru [ha]	Pow. w zasięgu terytorialnym [ha] Nadleśnictwa	Pow. Nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Powierzchnia parku	11694,29	1509,75	537,55	3,9
Oddział, pododdział	leśnictwo Dolice oddz.: 529l; leśnictwo Płotno oddz.: 457a-i, ~b, 535j-l, ~a, 536a-k, ~a, ~b, 537a-k, ~b, 538b-d, g-x, ~a, ~b, ~c, 539a-r, ~a, 540a-n, 541a-i, ~b, 542a-d, 543a-j, ~a, ~b, 544a-i, ~a, 545a-f, 546a-j, ~a, ~b, 547a-r, ~a, ~b, ~c, 548a-l, ~a, 549a-g, ~a, ~b, ~c, 550a-h, ~a, ~b, 551a-g, ~a, 552a-n, p, r, ~a, ~b, ~c, 553a-j, ~c, ~d, 554a-k, ~a			
Powierzchnia otuliny	18809,48	2192,52	195,63	1,4
Oddział, pododdział	Leśnictwo Płotno oddz.: 454, 455, 456, 463, 464, 457a*, 471a, c, f, h, i, ~b, 535a-i, m, ~a, 541j, k, 546k*, l-o, 552o, 553k, l, m.			

* część wydzielenia

Szczególnymi celami ochrony parku są:

- Ochrona wartości przyrodniczych, w tym ekosystemów:
 - Puszczy Barlineckiej, w szczególności – drzewostanów żywej buczyny pomorskiej i kwaśnej buczyny, łągów olszowych i jesionowych i olsów źródliskowych, muraw

- kserotermicznych, mezotroficznych zbiorników z podwodnymi łakami ramienic, torfowisk wysokich z roślinnością torfotwórczą oraz naturalnych dystroficznych zbiorników wodnych,
- b) doliny rzeki Płoni, w szczególności – zasilanej źródłiskami wraz z kompleksami wilgociolubnej roślinności; pozostałości dużych kompleksów leśnych, bogactwa fauny i szaty roślinnej obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków zwierząt i roślin oraz zbiorowisk roślinnych,
 - c) jarów i wąwozów ze skałami osadowymi, w szczególności: skałami wapiennymi zlepieńcami, piaskowcami i głazami narzutowymi;
2. ochrona wartości historycznych i kulturowych, w tym:
- a) obiektów i form tradycyjnego budownictwa szkieletowego,
 - b) swoistego charakteru zabudowy wiejskiej, obiektów związanych z dawnym młynarstwem,
 - c) obiektów kultury materialnej, w szczególności kamieni pamiątkowych, nagrobków;
3. ochrona walorów krajobrazowych, w szczególności:
- a) układów zieleni komponowanej – parków: podworskich, popałacowych i pocmentarnych, cmentarzy i alei,
 - b) malowniczego polodowcowego krajobrazu moreny czołowej z erozjami wąwozowymi i unikalnymi skałkami zlepieńca wapienno-żwirowego,
 - c) w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego,
 - d) starych drzewostanów dębowych.

Celem wyznaczenia otuliny jest ochrona parku przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

Na dzień 1.01.2021 r. Park nie posiada planu ochrony.

W trakcie sporządzania jest dokumentacja projektowa oraz projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego.

3.3.3. Obszary Natura 2000

Natura 2000 jest przyjętym przez Unię Europejską systemem ochrony wybranych elementów przyrody, najważniejszych z punktu widzenia całej Europy. System ten nie ma zastępować systemów krajowych, ale je uzupełniać – dawać merytoryczne podstawy do zachowania dziedzictwa przyrodniczego w skali kontynentu. Polega na wybraniu (wg określonych kryteriów), a następnie objęciu skuteczną ochroną określonych obszarów. Podstawę do wybrania i ochrony obszarów zaliczanych do systemu Natura 2000 stanowią dwie dyrektywy europejskie: Dyrektywa Ptasia i Dyrektywa Siedliskowa:

- **Dyrektywa Rady 2009/147/WE** (Wild Birds Directive) z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia). W myśl tej dyrektywy powołuje się **Obszary Specjalnej Ochrony (OSO)**.

- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG** (Habitat Directive) z dnia 21 maja 1992 r. o ochronie naturalnych siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Habitatowa bądź Siedliskowa). Dyrektywa ta zobowiązuje kraje Unii Europejskiej do typowania terenów ważnych dla ochrony gatunków oraz siedlisk jako **Specjalnych Obszarów Ochrony (SOO)**.

W dniu 28 listopada 2019 r. Komisja Europejska zatwierdziła Obszary Mające Znaczenie dla Wspólnoty. Z chwilą zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską obszar podlega wszystkim przepisom ustaw. Wyznaczenie obszarów siedliskowych (SOO) nastąpi w drodze rozporządzenia Ministra Środowiska.

Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. wyznaczono 144 obszary specjalnej ochrony ptaków.

Art. 33. 1. Ustawy o Ochronie Przyrody zabrania podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000.

Przepis ten stosuje się odpowiednio dla projektowanych obszarów Natura 2000.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Choszczno znajdują się:

- specjalne obszary ochrony siedlisk mające znaczenie dla Wspólnoty Europejskiej OZW (SOO):
 - **Dolina Iny koło Recza PLH320004;**
 - **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006;**
 - **Lasy Bierzwnickie PLH320044;**
- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):
 - **Jezioro Miedwie i okolice PLB320005;**
 - **Ostoja Ińska PLB320008;**
 - **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016.**

Tabela 5. Zestawienie zbiorcze powierzchni obszarów Natura 2000 w Nadleśnictwie Choszczno.

	Powierzchnia [ha]	
Sumaryczna powierzchnia obszarów Natura 2000	3406,00	% pow. nadleśnictwa
Rzeczywista powierzchnia obszarów Natura 2000	3251,46	22,2

Tabela 6. Zestawienie wspólnych powierzchni [ha] obszarów Natura 2000.

	PLH320004	PLH320006	PLH320044	PLB320005	PLB320008	PLB320016
PLH320004	X	-	-	-	-	21,93
PLH320006	-	X	-	132,61	-	-
PLH320044	-	-	X	-	-	-
PLB320005	-	132,61	-	X	-	-
PLB320008	-	-	-	-	X	-
PLB320016	21,93	-	-	-	-	X

• **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

Obszar o powierzchni 4471,82 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Iny koło Recza (PLH320004) (Dz. U. z dnia 9.08.2018 r., poz. 1528).

Tabela 7. Zestawienie powierzchni SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004.

Dolina Iny koło Recza PLH320004	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	4471,82	3084,13	1499,42	11,0
Oddział, pododdział	leśnictwo Recz oddz.: 4a-m, ~a, ~b, 5d-m, ~b, ~c, 6~b, 8f-k, ~a, 17a-d, ~a, 18a-k, ~a, ~b, 19a-h, ~a, ~b, 19Aa-d, ~a, ~b, 20a-i, ~a, ~b, 21a-f, ~a, ~b, ~c, 22a-k, ~a, ~b, 23a-f, ~a, ~b, 24a-h, ~a, ~b, ~c, 25a-g, ~a, ~c, ~d, 26a-f, ~a, ~b, 27a-z, ax, ~a, ~b, 28a-k, ~a, ~b, ~c, 30c-i, m, n, p, r, s, ~a, 31a-i, ~a, 32a-i, ~a, ~b, 33a-g, ~a, ~b, ~c, 43a-d, 44a-j, ~a, ~b, ~c, 45a-g, ~a, 46a-h, ~a, ~b, 50a-c, i, 51d-k, m-s, ~a, ~b, 52a, 53a, b, ~b, ~d, 54a-c, ~a, ~b, 57a, 97w, x, y; leśnictwo Sławęcín oddz.: 11a, b, d-k, ~a, 12a-f, ~a, 13a, b, ~a, ~b, 14a-c, 15a-h, ~a, ~b, 16a, b, ~a, ~b, ~c, 34a-f, ~a, ~b, 35a-i, ~a, ~b, 36a-i, ~a, ~b, ~c, 37a-m, ~a, ~b, ~c, 38a-x, ~a, ~b, 39a-g, ~a, ~b, 40a-f, ~a, ~b, 41a-h, ~a, ~b, 42a-f, ~a, ~b, 47a-g, ~a, ~b, ~c, 48a-f, ~a, ~b, ~c, 49a-k, ~a, 55a-i, ~a, 93a-j, l, ~c, ~d, 98a-f, l, m, ~b, 99a-d, g, r, ~b, 100a-c, ~a, ~b, 101a, ~b, ~c, 102a-c, m, ~a, ~b, 103a-c, ~c, ~d, 104a-f, ~a, ~b, ~c, 105a-h, ~a, ~b, 106a-c, ~a, ~b, 111a-g, ~a, ~b, ~c, 112a-m, ~a, ~b, 113a-j, ~a, ~b, 114a-l, ~a, ~b, ~c, 115a-f, ~a, ~b, 116a-k, ~a, ~b, ~c, 117a-n, ~a, ~b, ~c, ~d, 118a-t, ~a, 119a-m, ~a, ~b, 121b-i, k, l, o, p, ~c, ~d, 122a-l, ~a, ~b, 123a-i, ~a, 134a; leśnictwo Brańcín oddz. 142a-c, g, ~a, 143a-g, ~a, 145a, b, h, i, j, ~c, ~d, 149a-c, j, n, o, r, y, ~c, ~d, 151d-i, l-o, ~a, ~b, 152c, f, g, h, j, ~a, ~c, ~d, 153d.			

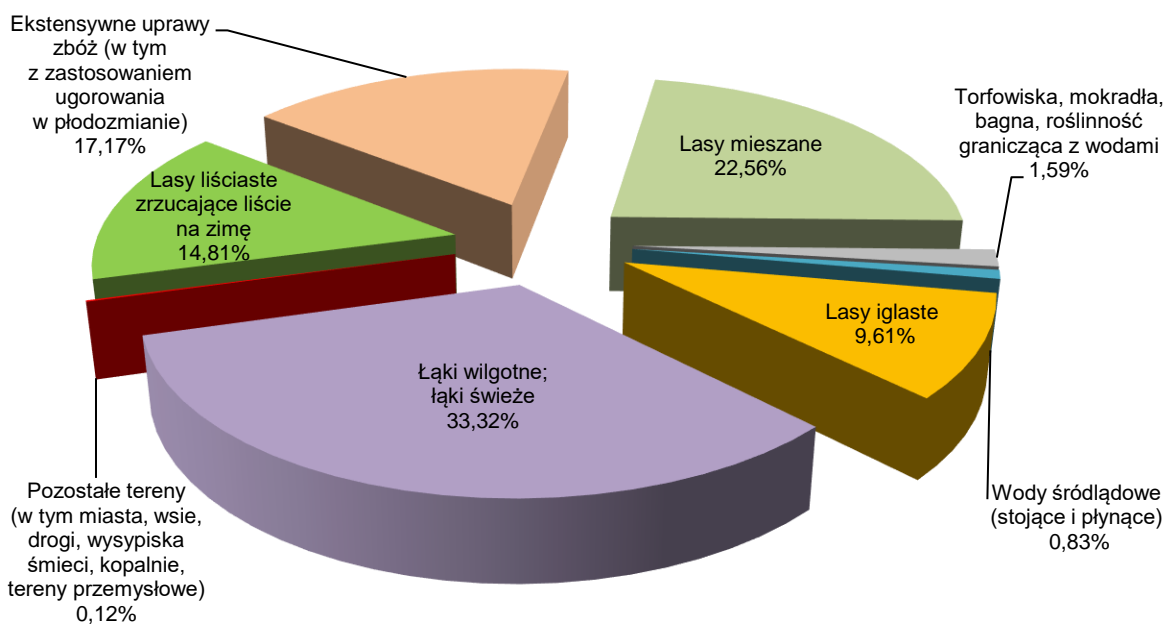
Opis obszaru⁸:

Teren ostoi ciągnie się od miejscowości Recz do drogi Suchań-Piasecznik, obejmując środkowy fragment doliny rzeki Iny oraz jej dopływów: rzek Reczanki, Wardynki, Stobnicy i mniejszych strumieni. Ponadto w obszarze występują nieliczne naturalne jeziora, których łączna powierzchnia wynosi ok. 56 ha. Są one zlokalizowane głównie w bocznych dolinach: w rynn timerapniczej, w sąsiedztwie miejscowości Rajsko, a także w okolicy Chełpy i w górnym biegu rzeki Wardynki. Doliny rzeczne porożcinane są przez płaskie i faliste wysoczyzny morenowe. Na zboczach dolin wykształciły się formy erozyjne i akumulacyjne formy wodnolodowcowe, stanowiące obecnie

⁸ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004

miejsca wydobywania się na powierzchnię wód podziemnych, występowania mokradeł i cieków. W formach erozyjnych zgromadzony jest torf, trawertyny i mady rzeczne. Złoże torfu „Dolina Iny” należy do największych w regionie, natomiast w dolinie Reczanki i Wardynki zlokalizowane są najgłębsze i najbardziej aktywne hydrologicznie torfowiska źródłiskowe, których bogate w węglan wapnia wody podziemne wydobywają się pod znacznym ciśnieniem hydrostatycznym. Efektem takich warunków hydrologicznych jest wykształcenie się i dominacja w strukturze siedlisk przyrodniczych formacji łągowych przy źródłach i na dnach dolin, natomiast na morenowych zboczach dolin głównych i w rozcięciach erozyjnych przeważają dobrze wykształcone grądy i buczyny. Ponadto w ostoi występują wilgotne i zmiennowilgotne łąki z roślinnością typową dla siedlisk zasobnych w wapń. Wpływy wód podziemnych przyczyniły się także do wykształcenia młaków źródłiskowych z roślinnością typową dla mechowiskowych torfowisk węglanowych. Obrzeża dolin, utworzone m. in. przez ozy, kemy, terasy akumulacyjne, są zalesione lub porośnięte przez roślinność ciepłolubną i napiaskową (murawy kserotermiczne oraz półnaturalne suche łąki).

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 8. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (wg SDF).

Jakość i znaczenie⁹

Łącznie stwierdzono w ostoi występowanie 13 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej oraz 8 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Ponadto ostoja stanowi cenny korytarz ekologiczny regionalny i ponadregionalny, intensywnie wykorzystywany przez ptaki migrujące.

⁹ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1918). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 maja 2018 r., poz. 2604).

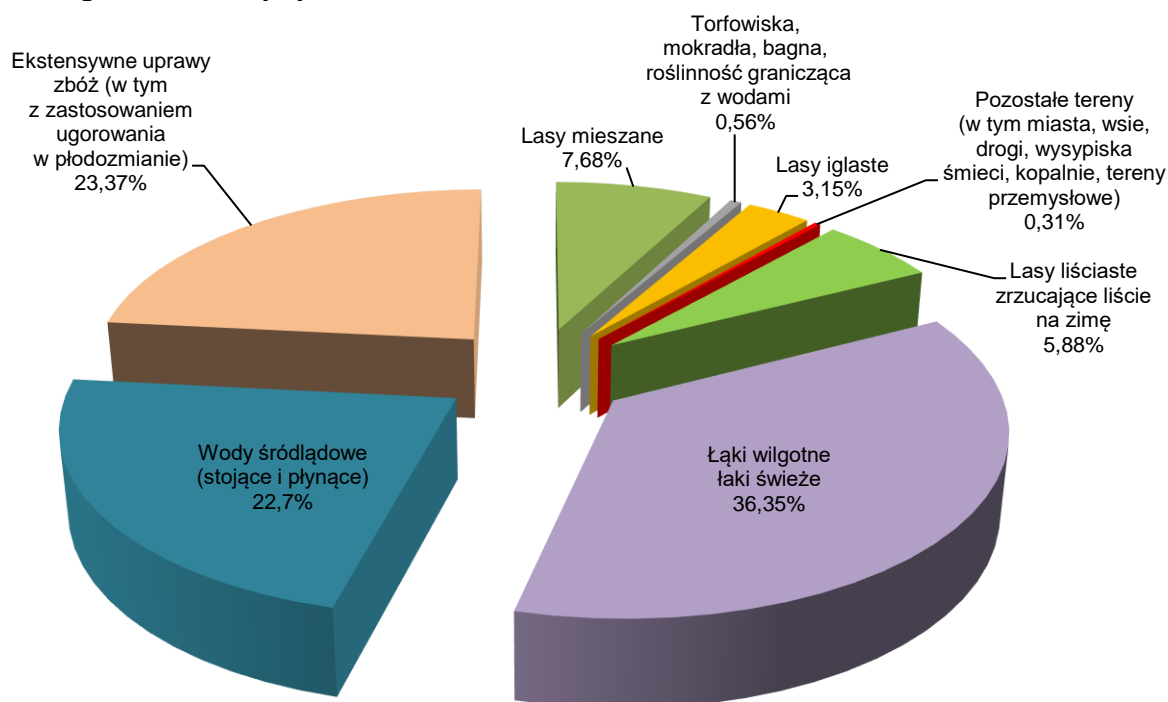
• **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006**

Obszar o powierzchni 20755,90 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2019) 8586). Dla tego typu obszaru można stosować pełną procedurę z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej. Wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska obszar ten formalnie stanie się Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk.

Tabela 8. Zestawienie powierzchni SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006.

Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	20755,90	8852,24	1561,58	11,5
Oddział, pododdział	leśnictwo Dolice oddz.: 350a-j, ~a, ~b, ~c, 503a-p, ~a, ~b, 504a-j, ~a, ~b, 505a-g, ~a, 506a-j, ~a, ~b, 507a-g, 508a-g, ~a, 509a-p, ~a, ~b, 510a-i, ~a, 511a-y, ~a, ~b, ~c, 512a-t, ~a, ~b, ~c, ~d, ~f, 516a-f, t, w, ~a, ~b, 517a-f, l, ~a, ~b, ~c, 529a-m, ~a, ~b, 530a-f, ~a, ~b, 531a-i, ~a, ~b, ~c, 532a-h, ~a; leśnictwo Płotno oddz.: 453d-n, 457a-i, ~a, ~b, 459f-i, ~b, ~c, 466d, f, ~d, 467b-n, ~c, ~d, ~f, 475c, f, h, j, ~a, ~b, 476a-h, ~c, ~d, ~f, 481f, g, h, ~c, ~d, 482b, c, f-l, ~a, ~b, ~c, ~g, ~h, ~i, 483c, d, ~c, ~d, 484g, ~c, ~d, 486a-d, g-l, o, p, r, w, ~a, ~b, ~c, 487a-h, ~a, ~b, ~c, 488a-j, ~a, 489a-c, ~a, ~b, 491c-j, ~c, ~d, ~f, 492a-g, ~a, ~b, ~c, ~d, ~f, ~g, 493a-k, ~a, ~b, ~c, ~d, ~f, 495b, f, g, h, k, ~a, ~b, 496a-i, ~a, ~b, ~c, 497a-m, ~a, ~b, ~c, 500c, f, ~c, 501a-d, ~a, ~b, 502a-j, l, ~a, ~b, ~c, 513a-j, ~a, ~b, 514a-j, 515a-k, ~a, 521a-l, ~a, ~b, 522a-r, ~a, 535a-m, ~a, 536a-k, ~a, ~b, 537a-k, ~a, ~b, 538c, d, h, i, k-x, ~a, ~b, ~c, 539a-r, ~a, 540a-n, 541a-i, ~b, 542a-d, 543a-j, ~a, ~b, 544a-i, ~a, 545a-f, 546a-m, ~a, ~b, 547a-r, ~a, ~b, ~c, 548a-l, ~a, 549a-g, ~a, ~b, ~c, 550a-h, ~a, ~b, 551a-g, ~a, 552a-n, r, ~a, ~b, ~c, 553a-j, ~a, ~b, ~c, ~d, 554a-k, ~a.			

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 9. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (wg SDF).

Opis obszaru¹⁰:

Ostoja obejmuje dolinę rzeki Płoni (od źródeł w rejonie Barlinka do miejscowości Kołbacz) i jej dopływów- Strzelicy i Krzekny. W dolinie Płoni znajduje się jedno z największych w Polsce jezior- Jezioro Miedwie (ok. 35 km²), które stanowi ujęcie wody pitnej dla miasta Szczecin.

Obszar zróżnicowany jest na dwie jednostki o odmiennej genezie, budowie geomorfologicznej i strukturze siedlisk. Pierwsza z nich, „źródłiskowa dolina Płoni” obejmuje przełom górnego odcinka rzeki przez morenę czołową. Porośnięta jest grądami, kwaśnymi buczynami oraz lasami mieszanymi, sąsiadującymi z murawami kserotermicznymi i płatami suchych dąbrów. Występują tu także suche, piaszczyste wzgórza zajęte przez bory mieszane i mezofilne łąki oraz torfowiska z udziałem łąk wilgotnych i zmiennowilgotnych. Wokół źródeł bogatych w węglan wapnia wytworzyły się trawertyny i torfy źródłiskowe. Drugą jednostką wyróżnioną w ostoi jest „basen Pra-Miedwia”, obejmująca dolinę Płoni i Krzekny w obrębie tzw. plejstocénskiego zastoiska wodnego i moreny dennej. Są to równiny o bardzo żyznych glebach (czarne ziemie pyrzyckie) powstałe w wyniku sztucznego obniżenia poziomu wody wielkiego jeziora (Pra-Miedwia). W głębszych partiach zbiornika wykształciły się jeziora typu ramienicowego m. in. Miedwie, Płoń, Będgoszcz, Zaborsko, Żelewo i Żelewko. W rejonie Jeziora Płoń rozwinęły się kompleksy bagiennych olsów i łągów oraz

¹⁰ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006

żyzne łągi wiazowe i grądy, natomiast na eksponowanych zboczach występują murawy kserotermiczne.

Jakość i znaczenie¹¹

Ostoja obejmuje rozległe korytarze ekologiczne o randze ponadregionalnej (dolina Płoni) i regionalnej (dolina Krzekny), bardzo intensywnie wykorzystywane przez ptaki migrujące. Stwierdzono występowanie 17 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG i 6 gatunków z Załącznika II tej dyrektywy. Do najważniejszych biotopów należą mokradła węglanowe wykształcone w wodach i na brzegach jezior oraz rozległe szuwały kłociowe. Do walorów obszaru należy także dobrze zachowany pasmowy układ biotopów, obejmujący pełną gamę typowych zbiorowisk roślinnych z charakterystycznymi gatunkami.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1660). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 7 sierpnia 2017 r., poz. 3458).

- **Lasy Bierzwickie PLH320044**

Obszar o powierzchni 8792,30 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2020/97 z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia trzynastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2019) 8586). Dla tego typu obszaru można stosować pełną procedurę z art. 6 Dyrektywy Siedliskowej. Wydaniem rozporządzenia Ministra Środowiska obszar ten formalnie stanie się Specjalnym Obszarem Ochrony Siedlisk.

Tabela 9. Zestawienie powierzchni SOO Lasy Bierzwickie PLH320044.

Lasy Bierzwickie PLH320044	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	8792,30	9,64	-	-

¹¹ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006

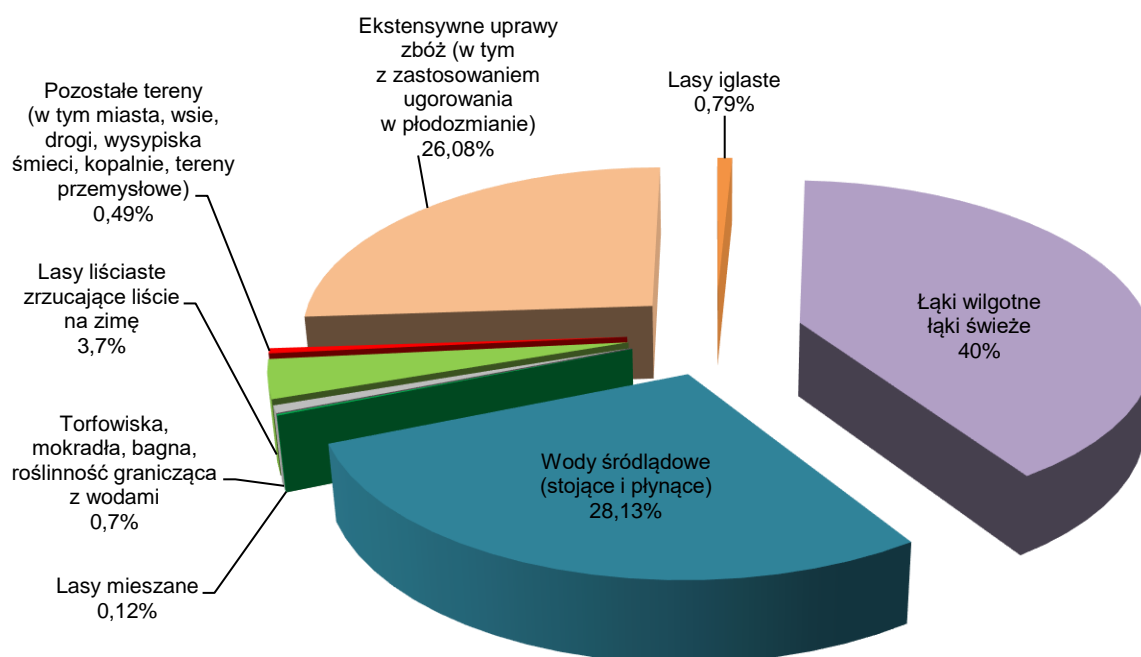
- **Jeziro Miedwie i okolice PLB320005**

Obszar o powierzchni 16510,98 ha ustanowiony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229 z 2004 r., poz. 2313).

Tabela 10. Zestawienie powierzchni OSO Jeziro Miedwie i okolice PLB320005.

Jeziro Miedwie i okolice PLB320005	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	16510,98	5579,44	135,94	1,0
Oddział, pododdział	leśnictwo Dolice oddz.: 350a-j, ~a, ~b, ~c, 503a-p, ~a, ~b, 504a-j, ~a, ~b, 505a-g, ~a, 506a-g, ~b, 511a, d.			

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 10. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Jeziro Miedwie i okolice PLB320005 (wg SDF).

Opis obszaru¹²:

Do ostoi włączono jeziora: Miedwie, Żelewko, Będgoszcz i część jez. Płoń. Ponadto w granicach obszaru znalazła się również rzeka Płonia i kanał Płoński. Tereny lądowe w większości pokryte są ekstensywnie użytkowanymi łąkami, w części południowo-zachodniej znajduje się torfowisko węglanowe, a w części wschodniej – las olszowy. Jeziro Miedwie jest najniżej

¹² Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Jeziro Miedwie i okolice PLB320005

położonym polskim jeziorem. Stanowi rezerwuuar wody pitnej dla Szczecina, prowadzona jest na nim gospodarka rybacka.

Jakość i znaczenie¹³

Ostoja ptasia o randze europejskiej E06. Stwierdzono tu występowanie co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1931). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 sierpnia 2017 r., poz. 3567).

• **Ostoja Ińska PLB320008**

Obszar o powierzchni 87710,94 ha. Obecnie obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 z 4 lutego 2011 r., poz. 133).

Tabela 11. Zestawienie powierzchni OSO Ostoja Ińska PLB320008.

Ostoja Ińska PLB320008	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	87710,94	130,72	-	-

• **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016**

Obszar o powierzchni 190279,05 ha. Obowiązującym aktem prawnym dotyczącym obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 z 4 lutego 2011 r., poz. 133).

Tabela 12. Zestawienie powierzchni OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016.

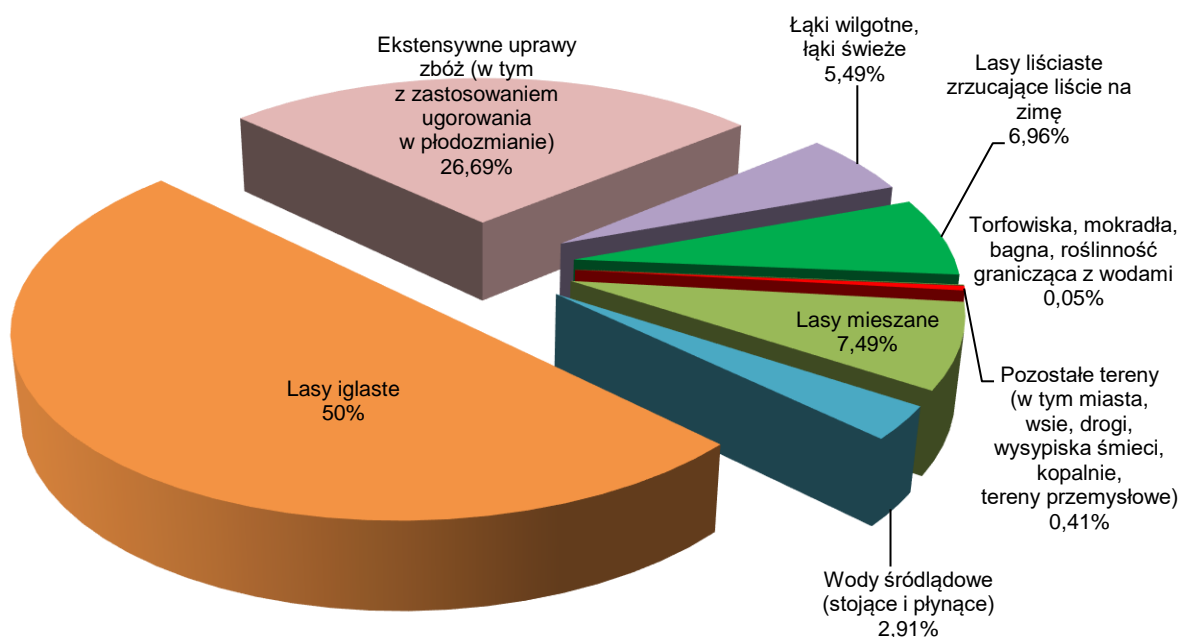
Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	190279,05	4998,26	222,89	1,6
Oddział, pododdział	leśnictwo Recz oddz.: 50a-i, ~a, ~b, 57a, ~a, ~d, 85m; Leśnictwo Wężnik oddz.: 424a-m, ~a, 425a-h, ~a, 426a-i, ~a, 427a-k, ~a, ~b, 428a-j, 429a-n, ~a, ~b, 430a-n, ~a, ~b, 431a-h.			

¹³ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005

Opis obszaru¹⁴:

Opisywany obszar specjalnej ochrony ptaków zajmuje rozległy kompleks leśny położony na równinie sandrowej, w środkowym i dolnym biegu rzeki Drawy, a także przyległe obszary pofałdowanych równin morenowych. Rzeźba terenu jest mocno urozmaicona ze względu na duży udział zagłębień wytopiskowych, rynien i dolin oraz obecność stromych stoków. Pod względem przyrodniczym najcenniejsza jest centralna część ostoji, leżąca w widłach Drawy i jej dopływu- Płocicznej (teren Drawieńskiego Parku Narodowego). Obie rzeki mają bystry nurt i kręte koryta, płyną głęboko wciętymi dolinami o stromych skarpach. Siedliska leśne zdominowane przez bory sosnowe przeplatają się tu z płatami buczyn, grądów, olsów. Część z nich zachowała nadal swój naturalny charakter. Natomiast część uległa przekształceniom wynikającym z prowadzonej od kilkuset lat gospodarki leśnej, która m.in. preferowała hodowlę sosny. W urozmaiconym krajobrazie młodoglacjalnym, w którym wzgórza osiągają wysokość do 220 m n.p.m. liczne są obszary wodno-błotne tj.: jeziora, oczka wodne, mokradła, stawy rybne. Jeziora zróżnicowane są pod względem wielkości misy, głębokości czy trofizmu wód. Są to jeziora dystroficzne, mezotroficzne, eutroficzne. Teren urozmaicają dodatkowo rozciągające się w północno-wschodniej części obszaru oraz w okolicach Drawna i Dobiegniewa pola uprawne, łąki i pastwiska.

Ogólna charakterystyka obszaru

Rysunek 11. Klasy siedlisk (% pokrycia) w obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 (wg SDF).

¹⁴ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320008

Jakość i znaczenie¹⁵

W ostoi stwierdzono występowanie ponad 180 gatunków ptaków, z czego 154 to gatunki lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe. Spośród nich 40 gatunków wymienionych jest w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, a 18 wpisanych zostało do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt. Jest to jedna z najważniejszych ostoi lęgowych ptaków drapieżnych w Polsce. Gnieździ się tu m.in.: bielik, rybołów, orlik krzykliwy, kania czarna i kania ruda, błotniak stawowy, trzmielojad oraz puchacz. Lasy Puszczy nad Drawą stanowią jedną z większych ostoi lęgowej populacji żurawia, ważną także w okresie migracji, jak również są istotnym obszarem dla populacji lęgowych takich gatunków jak gągoł, nurogęś, słonka, perkoz dwuczuby, łabędź niemy, czapla siwa, włochatka i sóweczka. Licznie występują tu dzięcioły (czarny, średni, zielony i dzięciołek), muchołówka żałobna, pliszka górską, dogodne warunki mają populacje lęgowe grzywacza, krętogłowa i ptaków wróblowych.

Plan zadań ochronnych:

Według stanu na dzień dzisiejszy obszar nie posiada planu zadań ochronnych.

3.3.4. Obszar chronionego krajobrazu

- **OChK „C” (Barlinek)**

Obszar ustanowiony w 1998 r. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XXX/470/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 27 lutego 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2018 r., poz. 1406).

Obszar o powierzchni ogólnej 13108,20 ha położony jest w województwie zachodniopomorskim, na terenie powiatów: pyrzyckiego, choszczeńskiego i myśliborskiego.

OChK „C” Barlinek zajmuje urozmaicony teren z licznymi bezodpływowymi jeziorami i rynnami polodowcowymi. Ekosystemy są tu rozmieszczone mozaikowo, z przewagą użytków rolnych. Spotyka się tu również mokradła, zbiorowiska leśne o charakterze naturalnym oraz godne zachowania stanowiska unikalnej flory i fauny.

Tabela 13. Zestawienie powierzchni OChK „C” (Barlinek).

OChK „C” (Barlinek)	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	13108,20	3459,72	946,49	6,9

¹⁵ Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320008

OChK „C” (Barlinek)	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Oddział, pododdział	leśnictwo Płotno oddz.: 459f-i, ~b, ~c, 460a-f, 461a-f, ~a, ~b, 462a, b, ~a, ~b, 463a-h, ~a, 465a-f, ~a, 466c-j, ~c, ~d, 467b-n, ~c, ~d, ~f, 468a-h, ~a, ~b, 469a-k, ~a, ~b, 470a-h, ~a, ~b, 471a-i, ~a, ~b, 472a-f, ~a, 473a-d, ~a, ~b, ~c, 474a-h, ~a, ~b, 475a-j, ~a, ~b, ~c, ~d, 476a-r, ~a, ~b, ~c, ~d, ~f, 477a-m, ~a, ~b, 478a-d, ~a, 479a-i, ~a, ~b, ~c, ~d, 480a-n, ~a, ~b, ~c, 481a-h, ~a, ~b, ~c, ~d, 482a-l, ~a - ~i, 483a-d, ~a - ~d, 484a-g, ~a - ~d, 485a-h, ~a, 486a-w, ~a - ~d, 487a-h, ~a, ~b, ~c, 488a-j, ~a, 489a-c, ~a, ~b, 490a-d, ~a, ~b, 491a-j, ~a - ~f, 492a-g, ~a - ~g, 493a-j, ~a - ~f, 494a-c, ~a, ~b, 495a, b, h, ~a, ~b, ~c, 496a-i, ~a, ~b, ~c, 497a, b, c, f-n, ~a, ~b, ~c, 498a-o, 499a-x, ~a, ~b, 501b, c, d, ~a, ~b, 502a-f, ~a, ~b, ~c.			

- **OChK „D” (Choszczno-Drawno)**

Obszar ustanowiony w 1998 r. obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XXX/470/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 27 lutego 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2018 r., poz. 1406).

Obszar o powierzchni ogólnej 24520 ha położony jest w województwie zachodniopomorskim, na terenie powiatu choszczeńskiego.

OChK „D” zajmuje południową część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, jakim jest dolina Iny wraz z dolinami Stobnicy i Wardynki. Teren jest bardzo zróżnicowany – z dominującymi polami przeplatają się lasy sosnowe, bagienne lasy olszowe, łąki i nieużytki. Całość porożcinana jest szeregiem cieków o charakterze górskich potoków. Znajduje się tu również kilkanaście jezior.

Tabela 14. Zestawienie powierzchni OChK „D” (Choszczno-Drawno).

OChK „D” (Choszczno-Drawno)	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	24520	9394,08	3977,56	29,2

OChK „D” (Choszczno-Drawno)	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Oddział, pododdział				
			leśnictwo Recz oddz.: 1a-l, 2a-o, 3c-i, ~a, ~b, ~c, 4a-r, ~a, ~b, 5a-m, ~a, ~b, ~c, 6a-m, ~a, ~b, 7a-f, i, j, k, ~a, ~b, 8a-k, ~a, ~b, 9a-o, ~a, ~b, ~c, 10a-n, ~a, ~b, 20a-i, ~a, ~b, 21a-f, ~a, ~b, ~c, 22a-k, ~a, ~b, 23a-f, ~a, ~b, 29a-h, ~a, ~b, 30a-s, ~a, ~b, ~c, 31a-i, ~a, 32a-i, ~a, ~b, 33a-g, ~a, ~b, ~c, 43a-d, 44a-j, ~a, ~b, ~c, 45a-g, ~a, 46a-h, ~a, ~b, 50a-g, i, ~a, 51a-s, ~a, ~b, 52a-d, ~a, 53a-g, ~a - ~d, 54a-j, ~a - ~d, 56a-k, ~a, 57a-m, ~a - ~d, 58a-j, ~a, 59a-j, ~a, ~b, ~c, 60a-i, ~a, ~b, 62a-h, ~a, ~b, ~c, 63a-j, ~a, ~b, 64a-h, ~a, ~b, 65a-g, ~a, ~b, 66a-i, ~a, ~b, ~c, 67a-j, ~a, ~b, 68a-d, ~a, 69a-k, ~a, 70a-m, ~a, ~b, 71a-i, ~a, ~b, 72a-j, ~a, ~b, 73a-i, ~a, ~b, 74a-f, ~a, ~b, 75a-f, ~a, ~b, 76a-m, ~a, ~b, 77a-l, ~a, 78a-f, ~a, 79a-f, ~a, ~b, 80a-d, ~a, ~b, 81a-g, ~a, ~b, 82a-i, ~a, ~b, 83a-k, ~a, ~b, 84a-g, ~a, ~b, 85a-g, ~a, ~b, 86a-m, ~a, ~b, ~c, 87a-o, ~a, ~b, ~c, 88a-i, ~a, ~b, ~c, 89a-f, ~a, ~b, 90a-d, ~a, ~b, 91a-h, ~a, ~b, 92a-l, ~a, ~b, 94a-c, 95a-g, ~a, 96a-j, ~a, ~b, 97a-r, ~a - ~d;	
			leśnictwo Sławęcín oddz.: 34a-f, ~a, ~b, 35a-i, ~a, ~b, 36a-i, ~a, ~b, ~c, 37a-m, ~a, ~b, ~c, 38a-z, ~a, ~b, 39a-g, ~a, ~b, 40a-f, ~a, ~b, 41a-h, ~a, ~b, 42a-f, ~a, ~b, 47a-g, ~a, ~b, ~c, 48a-f, ~a, ~b, ~c, 49a-z, ax, bx, ~a, 55a-i, ~a, 61a-t, ~a, 93a-l, ~c, ~d, 98a-p, ~a, ~b, 99a-r, ~b, ~c, 100a-j, ~a, ~b, ~c, 101a-h, ~a - ~d, 102a-m, ~a, ~b, ~c, 103a-r, ~a - ~d, 104a-n, ~a - ~d, 105a-o, ~a, ~b, ~c, 106a-i, ~a - ~d, 107a-h, ~a, ~b, 108a-s, ~a, ~b, ~c, 109a-r, ~a, ~b, 110a-o, ~a, 111a-g, ~a, ~b, ~c, 112a-m, ~a, ~b, 113a-j, ~a, ~b, 114a-l, ~a, ~b, ~c, 115a-f, a, ~b, 116a-k, ~a, ~c, 117a-n, ~a - ~d, 118a-t, ~a, 119a-m, ~a, ~b, 120a-r, ~a, 121a-w, ~a, ~c, ~d, 122a-l, a, ~b, 123a-d, g, ~a, 124a-g, ~a, 125a-j, ~a, 126a-g, ~a, 127a-l, ~a, ~b, 128a-g, i, 129a, c, d, f, g, ~b, 130a-j, n, o, ~a, ~b, 131a-c, ~a, ~b;	
			leśnictwo Brańców oddz.: 142a-k, ~a, ~b, 143a-m, ~a, ~b, ~c, 144a-o, ~a, ~b, 145a-x, ~a - ~d, 146a-i, ~a, ~b, 147a-i, ~a, ~b, 148a-i, ~a, ~b, 149a-y, ~a - ~d, 150a-g, ~a, ~b, 151a-o, ~a, ~b, 152a-l, ~a - ~d, 153a-j, ~a, 154a-n, ~a, ~b, 176f-l, n, o, 177d, ~c, 181a-x, ~a, ~b, 182a-k, ~a, ~b, ~c, 183a, d-l, ~a, ~b, ~c, 184h-l, ~c, ~d, ~g, 185o, 190a-k, ~a, ~b, 191a-h, ~a, ~b, 192a-m, ~a, ~b, 193a, i-r, ~a, ~b, ~f, 194k, l, ~d, ~f, ~g, 204a-m, ~a, ~b, 205a-n, ~a, ~b, 216a-m, ~a, 217a-j, ~a, 227a-m, ~a, ~b, 278a-k, ~a, 279a-m, 280a-d, ~a;	
			leśnictwo Mogilica oddz.: 206a-j, ~a, ~b, 207a-c, f-m, ~a, ~b, 208j, k, l, ~d, 218a-h, ~a, ~b, 219a-l, ~a, ~b, 220a-i, ~a, ~b, 228a-h, ~a, 229a, b, d, f, g, ~a, 237a-i, 238a-k, ~a, ~b, 239a, d, f, g, h, k, o, p, ~a, ~b, 246b, c, d, 247a-g, ~a, 248a, b, ~a, 249a, ~a, ~c.	

- **OChK „F” (Bierzwnik)**

Obszar ustanowiony w 1998 r. obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr XXX/470/18 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 27 lutego 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2018 r., poz. 1406).

Obszar o powierzchni ogólnej 28500 ha położony jest w województwie zachodniopomorskim, na terenie powiatu choszczeńskiego.

OChK „F” zlokalizowany na terenie Puszczy Drawskiej charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi – równiny sandrowe porośnięte lasami poprzecinane są rozległymi rynnami glacialnymi z licznymi jeziorami. Najpiękniejsza rynna ciągnie się od pasa moren czołowych, zlokalizowanych w zachodniej części gminy Bierzwnik, na południowo-wschodnią równinę sandrową w kierunku Drawy, a jej dno wypełnia szereg jezior. Pomędzy jeziorami występują zbiorowiska łąkowe, powstałe na osuszonych zatokach jeziornych.

Tabela 15. Zestawienie powierzchni OChK „F” (Bierzwnik).

OChK „F” (Bierzwnik)	pow. obszaru [ha]	pow. w zasięgu terytorialnym [ha]	pow. nadleśnictwa [ha]	% powierzchni ogólnej Nadleśnictwa
Nadleśnictwo Choszczno	28500	5309,17	800,94	5,9
Oddział, pododdział	leśnictwo Recz oddz.: 97s, t, w, x, y; leśnictwo Wężnik oddz.: 386a-d, ~a, 387b-i, l, ~a, ~c, 388a-k, ~a, 389a-j, ~a, ~b, 390a-d, ~a, ~b, ~c, 391a-o, ~a, ~b, 392a, b, ~a, 393a, b, d-h, ~a, ~b, 396a-m, ~a, ~b, 397a-i, ~a, 398a-j, ~a, ~b, ~c, 399a-h, 400a-o, ~a, ~b, ~c, 401a-i, ~a, ~b, ~c, 402a-h, ~a, ~b, ~c, 403a-f, ~a, 404a-l, ~a, ~b, ~c, 408m-t, ~b, 409r-z, ax, bx, ~d, 410a-n, ~a, ~b, 411a-t, ~a, ~b, ~c, 412a-g, ~a, 413a-k, ~a, ~b, ~c, 414a-j, ~a, 415a-m, ~a, ~b, 416j-o, ~a, ~c, 417a-m, ~a, ~b, 418a, 425a-h, ~a, 426a-i, ~a, 427a-k, ~a, ~b, 428a-j, 429a-n, ~a, ~b, 430a-n, ~a, ~b, 431a-h.			

3.3.5. Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Choszczno znajduje się 77 pomników przyrody. Są to skały, grupy drzew, aleje i pojedyncze drzewa. Wykaz pomników przyrody z określeniem lokalizacji, aktów uznania i krótkim opisem zamieszczono w programie ochrony przyrody.

3.3.6. Użytki ekologiczne.

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno znajdują się 3 użytki ekologiczne zajmujące powierzchnię 81,28 ha. Charakterystykę obiektów zamieszczono w programie ochrony przyrody.

3.3.7. Ochrona gatunkowa grzybów, roślin i zwierząt.

- Ochrona gatunkowa grzybów, w tym porostów.

Określając listę gatunków grzybów chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Choszczno, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej nadleśnictwa.

Tabela 16. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków grzybów, w tym porostów w Nadleśnictwie Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	KZ
<u>Porosty</u>				
	<i>Cladonia sp.</i>	Chrobotki	OC	
<u>Grzyby</u>				
	<i>Calvatia gigantea</i>	Purchawica olbrzymia		
	<i>Grifola frondosa</i>	Żagwica listkowata	OC	V
	<i>Phallus impudicus</i>	Sromotnik bezwstydnny		

Objaśnienia:

SP – status prawny

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

KZ – **Kategoria zagrożenia** – „Czerwona lista roślin i grzybów Polski” (Zarzycki K., Mirek Z. 2006):

Ex – wymarłe i zaginione – gatunki, które nie występują już w Polsce na znanych dawniej stanowiskach i nie znaleziono ich nowych stanowisk.

EW – wymarłe i zaginione – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie lub na stanowiskach zastępczych.

E – wymierające – krytycznie zagrożone – gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone.

[E] – wymierające krytycznie zagrożone – gatunki silnie zagrożone wymarciem na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

V – narażone- zagrożone wyginieciem – jeżeli nie znikną czynniki ich zagrożenia, to w najbliższej przyszłości gatunki te przesunięte zostaną do kategorii wymierających.

[V] – narażone – zagrożone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

R – rzadki

I – o nieokreślonym znaczeniu

- Ochrona gatunkowa roślin.

Określając listę gatunków roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Choszczno, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa.

Tabela 17. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin w Nadleśnictwie Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
Marchantiophyta - Wątrobowce									
1.	<i>Geocalyx graveolens</i>	Płózyk wonny	OS						
2.	<i>Plagiochila asplenoides</i>	Skosatka zanokcicowata	OC						
Bryophyta - Mchy									
1.	<i>Aulacomium palustre</i>	Próchniczek błotny	OC						
2.	<i>Eurhynchium angustirete</i>	Dzióbkwiec Zetterstedta	OC						
3.	<i>Eurhynchium striatum</i>	Dzióbkwiec bruzdowany	OC						
4.	<i>Hylocomium splendens</i>	Gajnik lśniący	OC						
5.	<i>Leucobryum glaucum</i>	Bielistka siwa	OC						
6.	<i>Pleurozium schreberi</i>	Rokietnik pospolity	OC						
7.	<i>Politrychum commune</i>	Płonnik pospolity	OC						
8.	<i>Pseudoscleropodium purum</i>	Brodawkowiec czysty	OC						
9.	<i>Rhytidadelphus triquetrus</i>	Fałdownik trzyczędowy	OC						
10.	<i>Sphagnum fallax</i>	Torfowiec kończysty	OC						
11.	<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny							
12.	<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony	OC						
Pteridophyta - Paprotniki									
1.	<i>Dryopteris cristata</i>	Nerecznica grzebieniasta				V	E	R	T
2.	<i>Lycopodium</i>	Widłak jałowcowaty	OC		NT		R		T

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
	<i>annotinum</i>								
Spermatophyta – Nasienne									
1.	<i>Aconitum variegatum</i>	Tojad dzióbaty	OC			V	V		T
2.	<i>Actaea spicata</i>	Czerniec gronkowy				V	V		T
3.	<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	OC			V	V	R	T
4.	<i>Angelica archangelica</i>	Dzięgiel litwor	OC					R	T
5.	<i>Arum maculatum</i>	Obrazki plamiste	OS	VU	VU				T
6.	<i>Calla palustris</i>	Czermień błotna						R	T?
7.	<i>Campanula latifolia</i>	Dzwonek szerokolistny	OC		NT	V	E		T
8.	<i>Carex limosa</i>	Turzyca bagienna			NT	V	E	R	T
9.	<i>Centaurium erythraea</i>	Centuria pospolita	OC						T
10.	<i>Ceratophyllum submersum</i>	Rogatek krótkoszyjkowy				V	V		T
11.	<i>Cladium mariscus</i>	Kłóć wiechowata			NT	R	R	R	T
12.	<i>Corydalis intermedia</i>	Kokorycz wątła				R	R		T
13.	<i>Corydalis solidia</i>	Kokorycz pełna				R	R		T
14.	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Storzyczek szerokolistny (Kukułka szerokolistna)	OC		NT		V	R	T
15.	<i>Drosera anglica</i>	Rosiczka długolistna	OS		EN	V	V		T
16.	<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	OS		NT	I	V		T
17.	<i>Eleocharis quinqueflora</i>	Ponikło skąpokwiatowe			NT	V	V	R	T
18.	<i>Epipactis atrorubens</i>	Kruszczyk rdzawoczerwony	OC		NT	V	E		T
19.	<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	OC						T
20.	<i>Eriophorum vaginatum</i>	Wełnianka pochwowata					V		T?
21.	<i>Festuca psammophila</i>	Kostrzewa piaszkowa			NT	K	K		T
22.	<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	OC			I	I		T
23.	<i>Helichrysum arenarium</i>	Kocanki piaskowe	OC						T?
24.	<i>Juncus ranarius</i>	Sit zabi			DD	R	R		T
25.	<i>Juncus subnodulosus</i>	Sit tępokwiatowy	OC		VU	V	V	R	T
26.	<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	OC				V		T
27.	<i>Leucojum vernum</i>	Śnieżycza wiosenna	OC		NT		I		T
28.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	Bobrek trójlistkowy	OC						T?
29.	<i>Neottia nidus-avis</i>	Gnieźnik leśny	OC			V	E		T
30.	<i>Nymphaea alba</i>	Grzybienie białe	OC						T
31.	<i>Ononis spinosa</i>	Wilżyna ciernista	OC						T
32.	<i>Oxycoccus palustris</i>	Żurawina błotna					V		T?
33.	<i>Rhynchospora alba</i>	Przygielka biała			NT	V	E	R	T
34.	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Bagnica torfowa	OS		VU	V	E	V	T
35.	<i>Senecio congestus</i>	Starzec błotny			NT			R	T
36.	<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	OC	VU		R	R		T
37.	<i>Tetragonolobus maritimus</i>	Komonicznik skrzydlastostrąkowy	OC		NT	V	V	V	T

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
38.	<i>Teucrium scordium</i>	Ożanka czosnkowa			NT	V	V	R	T
39.	<i>Trollius europaeus</i>	Pełnik europejski	OS		VU	V	V		T

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014)

Ex – gatunki całkowicie wymarłe w Polsce; Ew – gatunki wymarłe w naturze; CR – krytycznie zagrożone; En – zagrożone; VU – narażone; LR – gatunki niskiego ryzyka; DD – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych;

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

PZ – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone; R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym

Wlkp. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznanym

Torf – Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk (Jasnowska J., Jasnowski M. 1977)

Ex – wymarłe; E – gatunki ginące; V – gatunki silnie zagrożone; R – gatunki zagrożone

RCdPZ – „Rośliny cenne dla Pomorza Zachodniego (w granicach województwa zachodniopomorskiego)” (Kujawa – Pawlaczyk J. 2001)

T – gatunki wymarłe, wymierające, narażone, potencjalnie zagrożone i rzadkie, których stanowiska powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych (inventaryzacji i waloryzacji przyrodniczych); T? – gatunki lokalnie rzadkie i zagrożone, które powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych o ile na danym terenie (gmina) znajduje się mniej niż 20 stanowisk danego gatunku

Gatunki, dla których w tabeli nie określono kategorii zagrożenia występują na innych listach gatunków zagrożonych: Rzadkie i zagrożone gatunki flory polskiej (Jasiewicz 1981); Rote Liste der gefährdeten Höheren Pflanzen Mecklenburg-Vorpommerns (Fukarek F., eds. 1991); Rote Liste Farn- und Blütenpflanzen im Land Brandenburg (Benkert D.; Klemm G., eds. 1993).

Szczegółową lokalizację oraz źródło informacji zinwentaryzowanych gatunków grzybów, porostów i roślin zamieszczono w wykazie stanowiącym osobny tom.

- Ochrona gatunkowa zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urządzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), waloryzacjach przyrodniczych gmin obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Choszczno, waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa Choszczno, Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011).

Tabela 18. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) w Nadleśnictwie Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
Mięczaki							
1.	<i>Pseudanodonta complanata</i>	Szczeżuja spłaszczona		OC			
Owady							
1.	<i>Bombus terrestris</i>	Trzmiel ziemny		OC			
2.	<i>Carabus coriaceus</i>	Biegacz skórzasty		OC			
3.	<i>Carabus convexus</i>	Biegacz wypukły		OC			
4.	<i>Carabus intricatus</i>	Biegacz pomarszczony		OC			
5.	<i>Cerambyx cerdo</i>	Kozioróg dębosz		OS	VU		TAK
6.	<i>Cerambyx scopolii</i>	Kozioróg bukowiec		OC			
7.	<i>Dorcus paralellipedus</i>	Ciołek matowy			VU		
8.	<i>Formica polyctena</i>	Mrówka ómawa		OC	NT		
9.	<i>Formica rufa</i>	Mrówka rudnica		OC	NT		
10.	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Kreślinek nizinny		OS			TAK
11.	<i>Iphielides podalirius</i>	Paż żeglarz		OC	VU		
12.	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa		OS			TAK
13.	<i>Lucanus cervus</i>	Jelonek rogacz		OC	EN		TAK
14.	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek		OS	LC		TAK
15.	<i>Osmoderma eremita</i>	Pachnica dębowa		OS	VU	VU	TAK
Plazy							
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny		OS			TAK
2.	<i>Bufo bufo</i>	Ropucha szara		OC			
3.	<i>Hyla arborea</i>	Rzekotka drzewna		OS			
4.	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Traszka zwyczajna		OC			
5.	<i>Pelobates fuscus</i>	Grzebiuszka ziemna		OS			
6.	<i>Pelophylax esculenta</i>	Żaba wodna		OC			
7.	<i>Pelophylax lessonae</i>	Żaba jeziorkowa		OC			
8.	<i>Pelophylax ridibunda</i>	Żaba śmieszka		OC			
9.	<i>Pseudepidalea viridis</i>	Ropucha zielona		OS			
10.	<i>Rana arvalis</i>	Żaba moczarowa		OS			
11.	<i>Rana dalmatina</i>	Żaba zwinka		OS			
12.	<i>Rana temporaria</i>	Żaba trawna		OC			
13.	<i>Triturus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta		OS	NT		TAK
Gady							
1.	<i>Anguis fragilis</i>	Padalec zwyczajny		OC			
2.	<i>Lacerta agilis</i>	Jaszczurka zwinka		OC			
3.	<i>Lacerta vivipara</i>	Jaszczurka żyworodna		OC			
4.	<i>Natrix natrix</i>	Zaskroniec zwyczajny		OC			

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
Ptaki							
1.	<i>Accipiter gentilis</i>	Jastrząb gołębiarz		OS			
2.	<i>Accipiter nissus</i>	Krogulec		OS			
3.	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Trzciniak		OS			
4.	<i>Acrocephalus palustris</i>	Łozówka		OS			
5.	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Trzcinniczek		OS			TAK
6.	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Rokitniczka		OS			TAK
7.	<i>Actitis hypoleucos</i>	Brodzicz piskliwy		OS			TAK
8.	<i>Aegithalos caudatus</i>	Raniuszek		OS			
9.	<i>Alauda arvensis</i>	Skowronek polny		OS			
10.	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek		OS			TAK
11.	<i>Anas acuta</i>	Rożeniec		OS	CR		TAK
12.	<i>Anas platyrhynchos</i>	Krzyżówka					TAK
13.	<i>Anser anser</i>	Gęś					TAK
14.	<i>Anthus pratensis</i>	Świergotek łąkowy		OS			
15.	<i>Anthus trivialis</i>	Świergotek drzewny		OS			
16.	<i>Apus apus</i>	Jerzyk		OS			
17.	<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy		OS			TAK
18.	<i>Ardea cinerea</i>	Czapla siwa		OS			TAK
19.	<i>Athene noctua</i>	Pójdźka		OS			
20.	<i>Bombycilla garrulus</i>	Jemiołuszka		OS			
21.	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk		OS	NT		TAK
22.	<i>Bubo bubo</i>	Puchacz		OS	NT		TAK
23.	<i>Bucephala clangula</i>	Gągoł		OS			TAK
24.	<i>Buteo buteo</i>	Myszołów		OS			
25.	<i>Carduelis cannabina</i>	Makolągwa		OS			
26.	<i>Carduelis carduelis</i>	Szczygieł		OS			
27.	<i>Carduelis chloris</i>	Dzwoniec		OS			
28.	<i>Carduelis flammea</i>	Czczotka		OS			TAK
29.	<i>Carduelis spinus</i>	Czyżyk		OS			
30.	<i>Carpodacus erythrinus</i>	Dziwonia		OS			TAK
31.	<i>Certhia brachydactyla</i>	Pelzacz ogrodowy		OS			
32.	<i>Certhia familiaris</i>	Pelzacz leśny		OS			
33.	<i>Charadrius dubius</i>	Sieweczka rzeczna		OS			TAK
34.	<i>Chlidonias leucopterus</i>	Rybitwa białoskrzydła		OS	VU	NT	TAK
35.	<i>Chlidonias niger</i>	Rybitwa czarna		OS	VU		TAK
36.	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały		OS			TAK
37.	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny		OS			TAK
38.	<i>Circus aeruginosus</i>	Blotniak stawowy		OS			TAK
39.	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Grubodziób		OS			
40.	<i>Columba oenas</i>	Siniak		OS			TAK
41.	<i>Corvus corax</i>	Kruk		OC			
42.	<i>Corvus corone</i>	Wrona siwa		OC			
43.	<i>Corvus frugilegus</i>	Gawron		OS	VU		
44.	<i>Corvus monedula</i>	Kawka		OS			
45.	<i>Crex crex</i>	Derkacz		OS	VU		TAK
46.	<i>Cuculus canorus</i>	Kukułka		OS			
47.	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Modraszka		OS			
48.	<i>Cygnus cygnus</i>	Łabędź krzykliwy		OS	NT		TAK
49.	<i>Cygnus olor</i>	Łabędź niemy		OS			TAK
50.	<i>Dendrocopos major</i>	Dzięcioł duży		OS			TAK
51.	<i>Dendrocopos minor</i>	Dzięciołek		OS			TAK
52.	<i>Dryocopus martius</i>	Dzięcioł czarny		OS			TAK

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
53.	<i>Emberiza calandra</i>	Potrzeszcz		OS			
54.	<i>Emberiza citrinella</i>	Trznadel		OS			
55.	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Potrzos		OS			
56.	<i>Erithacus rubecula</i>	Rudzik		OS			
57.	<i>Falco subbuteo</i>	Kobuz		OS			
58.	<i>Falco tinnunculus</i>	Pustułka		OS			TAK
59.	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Muchołówka żałobna		OS	NT		
60.	<i>Ficedula parva</i>	Muchołówka mała		OS			TAK
61.	<i>Fringilla coelebs</i>	Zięba		OS			
62.	<i>Fulica atra</i>	Łyska					
63.	<i>Gallinago gallinago</i>	Kszyk		OS	VU		TAK
64.	<i>Gallinula chloropus</i>	Kokoszka wodna		OS			TAK
65.	<i>Garrulus glandarius</i>	Sójka		OS			
66.	<i>Grus grus</i>	Żuraw		OS			TAK
67.	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik		OS			TAK
68.	<i>Hippolais icterina</i>	Zaganiacz		OS			
69.	<i>Hirundo rustica</i>	Dymówka		OS			
70.	<i>Jynx torquilla</i>	Krętogłów		OS			
71.	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek		OS			TAK
72.	<i>Larus canus</i>	Mewa siwa		OS	VU		TAK
73.	<i>Larus ridibundus</i>	Mewa śmieszka		OS			TAK
74.	<i>Locustella fluviatilis</i>	Strumieniówka		OS			TAK
75.	<i>Locustella luscinioides</i>	Brzęczka		OS			TAK
76.	<i>Locustella naevia</i>	Świerszczak		OS			TAK
77.	<i>Lophophanes cristatus</i>	Czubatka		OS			
78.	<i>Lullula arborea</i>	Lerka		OS			TAK
79.	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Słowik rdzawy		OS			
80.	<i>Luscinia svecica</i>	Podróżniczek		OS			TAK
81.	<i>Mareca penelope</i>	Świstun		OS	CR		TAK
82.	<i>Mareca strepera</i>	Krakwa		OS			TAK
83.	<i>Mergus merganser</i>	Nurogęś		OS			TAK
84.	<i>Milvus migrans</i>	Kania czarna		OS	NT	NT	TAK
85.	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda		OS		NT	TAK
86.	<i>Motacilla alba</i>	Pleszka siwa		OS			
87.	<i>Motacilla cinerea</i>	Pliszka górską		OS			
88.	<i>Motacilla flava</i>	Pliszka żółta		OS			
89.	<i>Muscicapa striata</i>	Muchołówka szara		OS			
90.	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Białorzzytka		OS			
91.	<i>Oriolus oriolus</i>	Wilga		OS			
92.	<i>Panurus biarmicus</i>	Wąsatka		OS			TAK
93.	<i>Parus major</i>	Bogatka		OS			
94.	<i>Passer domesticus</i>	Wróbel		OS			
95.	<i>Passer montanus</i>	Mazurek		OS			
96.	<i>Periparus ater</i>	Sikora sosnowka		OS			
97.	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad		OS			TAK
98.	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Kormoran		OS			TAK
99.	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Kopciuszek		OS			
100.	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Pleszka		OS			
101.	<i>Phylloscopus collybita</i>	Pierwiosnek		OS			
102.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Piecuszek		OS			
103.	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Świstunka leśna		OS			
104.	<i>Pica pica</i>	Sroka		OC			
105.	<i>Picus viridis</i>	Dzięcioł zielony		OS			
106.	<i>Podiceps cristatus</i>	Perkoz dwuczuby		OS			TAK
107.	<i>Podiceps grisegena</i>	Perkoz rdzawoszyi		OS	VU		TAK

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz/CLPP	PI	Gat. NAT
108.	<i>Podiceps nigricollis</i>	Zausznik		OS	VU		TAK
109.	<i>Poecile montanus</i>	Czarnogłówka		OS			
110.	<i>Poecile palustris</i>	Sikora uboga		OS			
111.	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Gil		OS			
112.	<i>Rallus aquaticus</i>	Wodnik		OS			
113.	<i>Regulus regulus</i>	Mysikrólik		OS			
114.	<i>Remiz pendulinus</i>	Remiz		OS			TAK
115.	<i>Saxicola rubetra</i>	Pokląska		OS	NT		
116.	<i>Serinus serinus</i>	Kulczyk		OS			
117.	<i>Sitta europaea</i>	Kowalik		OS			
118.	<i>Somateria mollissima</i>	Edredon		OS			
119.	<i>Spatula clypeata</i>	Płaskonos		OS	VU		TAK
120.	<i>Spatula querquedula</i>	Cyranka		OS	VU		TAK
121.	<i>Streptopelia turtur</i>	Turkawka		OS	VU		
122.	<i>Strix aluco</i>	Puszczyk		OS			
123.	<i>Sturnus vulgaris</i>	Szpak		OS			
124.	<i>Sylvia atricapilla</i>	Kapturka		OS			
125.	<i>Sylvia borin</i>	Gajówka		OS			
126.	<i>Sylvia communis</i>	Cierniówka		OS			
127.	<i>Sylvia curruca</i>	Pięgża		OS			
128.	<i>Sylvia nisoria</i>	Jarzębatka		OS			TAK
129.	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Perkozek		OS			TAK
130.	<i>Tringa ochropus</i>	Samotnik		OS			TAK
131.	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Strzyżyk		OS			
132.	<i>Turdus iliacus</i>	Drożdżik		OS			
133.	<i>Turdus merula</i>	Kos		OS			
134.	<i>Turdus philomelos</i>	Śpiewak		OS			
135.	<i>Turdus pilaris</i>	Kwiczół		OS			
136.	<i>Upupa epops</i>	Dudek		OS			TAK
137.	<i>Vanellus vanellus</i>	Czajka		OS	EN		TAK
Ssaki							
1.	<i>Canis lupus</i>	Wilk		OS			TAK
2.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski		OC			TAK
3.	<i>Epseticus serotinus</i>	Mroczek późny		OS			
4.	<i>Erinaceus europaeus</i>	Jeż zachodni		OC			
5.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra		OC			TAK
6.	<i>Mustela erminea</i>	Gronostaj		OC			
7.	<i>Myotis daubentonii</i>	Nocek rudy		OS			
8.	<i>Myotis myotis</i>	Nocek duży		OS			TAK
9.	<i>Myotis nattereri</i>	Nocek Natterera		OS			
10.	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Karlik malutki		OS			
11.	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wiewiórka		OC			
12.	<i>Sorex araneus</i>	Ryjówka aksamitna		OC			
13.	<i>Sorex minutus</i>	Ryjówka malutka		OC			

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożenia w:

„Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Cz) (Red. Głowaciński Z., 2002 r.):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski

- DD – o statusie słabo rozpoznanym
„Czerwona lista ptaków Polski” (CLPP) (Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L., 2020 r.):

- RE – wymarłe regionalnie
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – zagrożone
- VU – narażone
- NT – bliskie zagrożenia

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Szczegółowa lokalizacja oraz źródło informacji zinwentaryzowanych gatunków zwierząt zamieszczona jest w wykazie stanowiącym osobny tom.

• **Ochrona strefowa**

W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunków lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową mogą być ustalone strefy ochrony.¹⁶

Ostoje, miejsca rozrodu i regularnego przebywania niektórych gatunków zwierząt podlegają ochronie zgodnie z Rozporządzeniem MŚ z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183).

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno wyznaczono łącznie 11 stref ochrony, w tym:

- 1 strefę ochrony bociana czarnego,
- 4 strefy ochrony orlika krzykliwego,
- 6 stref ochrony bielika.

Strefy ochrony ustanowiono na podstawie:

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 26 listopada 2010 r. Znak sprawy: RDOŚ-32-WOPN-6652/4/2/10/mk;
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 16 stycznia 2017 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.17.2016.MKP;
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 stycznia 2017 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.26.2016.MKP;

¹⁶ Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2020.55.t.j.)

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 stycznia 2017 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.2.2017.MKP;
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 6 lutego 2017 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.23.2016.MKP;
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2017 r. Znak sprawy: WOPN-OG.6442.11.2017.MKP.1.

Powierzchnię stref przedstawia poniższa tabela:

Tabela 19. Powierzchnia stref ochrony zwierząt w Nadleśnictwie Choszczno.

Zestawienie powierzchni stref ochrony w Nadleśnictwie Choszczno			
Nadleśnictwo Choszczno			
Strefa całoroczna	60,12	Strefa okresowa	182,68
Łącznie: 242,80 ha			

3.4. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

Trwale zrównowazona gospodarka leśna prowadzona według planu urządzenia lasu nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko. Jednakże niektóre zapisy *Planu* wymagają dokładniejszej analizy bądź wyjaśnień. Dotyczą one:

- gruntów położonych w zasięgu obszarów Natura 2000;
- gruntów przeznaczonych do zalesienia;
- projektów w zakresie infrastruktury technicznej.

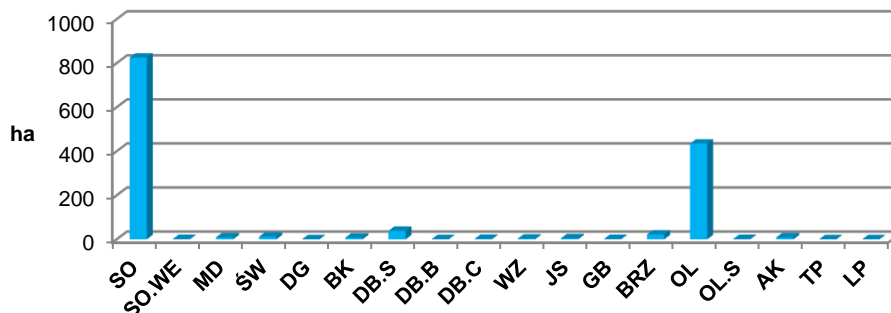
3.4.1. Obszary Natura 2000

Zawarte w *Planie* wskazania gospodarcze dotyczą również prowadzenia gospodarki leśnej na terenach objętych ochroną w postaci obszarów Natura 2000. Ich wpływ na elementy chronionych siedlisk przyrodniczych oraz na miejsca występowania gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono dany obszar, przedstawiono w dalszej części *Prognozy*. Poniżej dokonano oceny zasobów leśnych na początek okresu obowiązywania *Planu*, tj. na stan 1.01.2021 r.

- **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

Udział gatunków panujących:

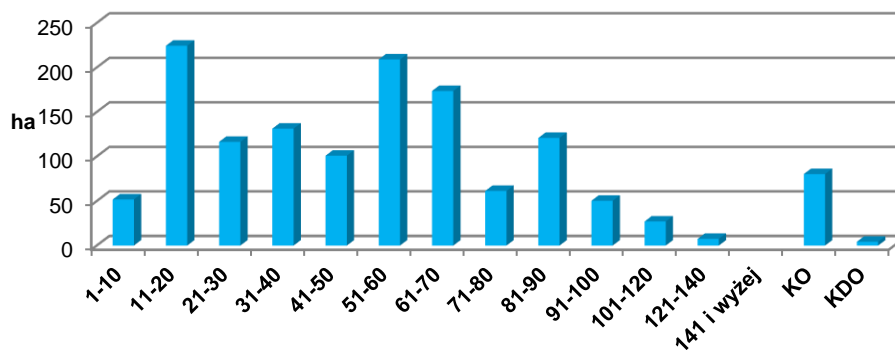
Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna panująca na ok. 60 % powierzchni. Istotnym gatunkiem jest również olsza, co wynika z wysokiego udziału olsów w obszarze.

Rysunek 12. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320004.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Dolina Iny koło Recza w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno dominują drzewostany w Ib klasie wieku (11-20 lat) – 16% oraz drzewostany w IIIb klasie wieku (51-60 lat) – 15% powierzchni gruntów zalesionych.

Rysunek 13. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004.

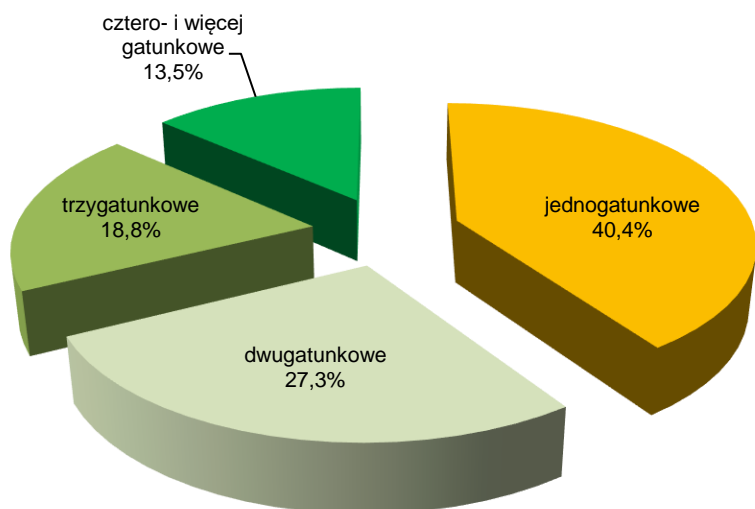
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 20. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednogatunkowe	ha	189,04	227,31	133,34	549,69	40,4
	dwugatunkowe		136,98	171,93	61,50	370,41	27,3
	trzygatunkowe		113,72	97,33	43,77	254,82	18,8
	cztero- i więcej gatunkowe		84,90	60,56	38,59	184,05	13,5

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno przeważają drzewostany jednogatunkowe zajmujące 40 % powierzchni.

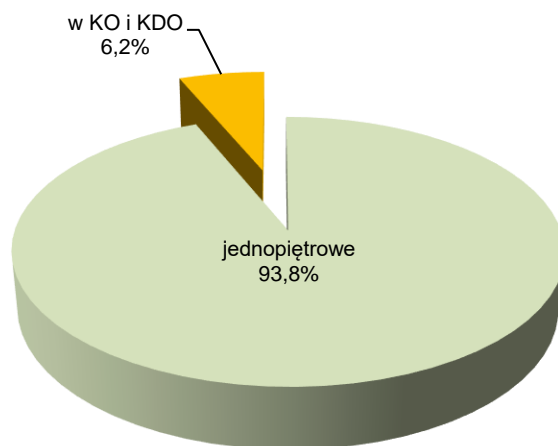
Rysunek 14. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Budowa piętrowa

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pałąp wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

Tabela 21. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednopiętrowe	ha	523,93	544,79	205,64	1274,36	93,8
	w KO i KDO		0,71	12,34	71,56	84,61	6,2

Rysunek 15. Budowa piętrowa drzewostanów.

W granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 94 % powierzchni. Drzewostany w KO i KDO stanowią 6 % powierzchni.

Na terenie obszaru Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno występuje 20 wydziełów, na których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra, na ogólnej powierzchni 74,54 ha.

Pochodzenie

Określając pochodzenie drzewostanów opierano się na informacjach zawartych w operatach urzędzenia lasu z poprzednich okresów gospodarczych i ustalając na gruncie. Pochodzenie najmłodszego pokolenia lasu, ustalono na gruncie w czasie prac terenowych oraz wykorzystując informacje otrzymane z Nadleśnictwa Choszczno (m.in. baza SILP). Określone w czasie taksacji pochodzenie jest w miarę miarodajne dla drzewostanów pochodzących z lat 1946-2020. Natomiast dla drzewostanów z lat wcześniejszych może być obarczone znacznym błędem z uwagi na brak odpowiednich materiałów.

Aż 94 % powierzchni drzewostanów w granicach SOO Dolina Iny koło Recza na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

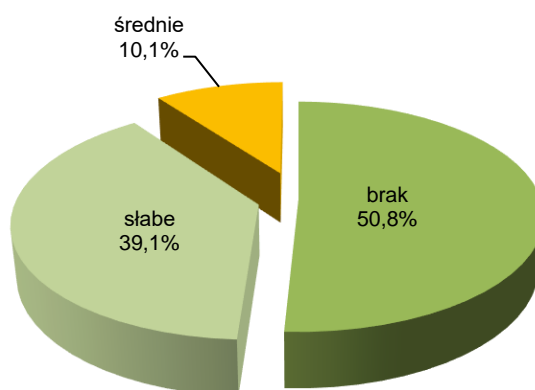
Tabela 22. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	odroślowe	ha	0,00	0,56	5,12	5,68	0,4
	z samosiewu		4,42	40,90	17,69	63,01	4,6
	z sadzenia		511,14	515,67	254,39	1281,20	94,3
	brak informacji		9,08	0,00	0,00	9,08	0,7

Borowacenie

Tabela 23. Borowacenie w granicach SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	brak	405,63	205,93	79,26	690,82	50,8
	słabe	106,53	260,22	164,70	531,45	39,1
	średnie	12,48	90,98	33,24	136,70	10,1
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0

Rysunek 16. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza na gruntach N-ctwa Choszczno.

Z zestawień wynika, że 51% powierzchni SOO Dolina Iny koło Recza na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany w których pinetyzacja nie występuje. Drzewostany ze słabym borowaceniem zajmują 39 % powierzchni ogółu drzewostanów. Borowaceniu średniemu uległo 10%. Mocne borowacenie nie dotyczy drzewostanów w obszarze na gruntach Nadleśnictwa.

Zachowanie trwałości zasobów przyrody i poprawa jej stanu są warunkami determinującymi gospodarkę leśną, dlatego też podejmowanie działań wynikających z planowania prac związanych z gospodarką leśną opartą na wyżej wymienionych zasadach, będzie sprzyjało minimalizowaniu negatywnego zjawiska, jakim jest borowacenie.

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Iny koło Recza na gruntach Nadleśnictwa Choszczno monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 7 gatunków drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 24. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLH320004 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania									Razem
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjst)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień	w warstwie przestoi i zadrzewień	
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzielen					
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	1	0,56	-	-	-	172	-	173
daglezcja zielona	1	0,62	2	0,41	14	-	-	-	-	17
dąb czerwony	1	2,32	2	0,97	17	-	1	-	1	22
kasztanowiec biały	-	-	-	-	5	-	-	-	4	9
robinia akacjowa	3	8,39	10	2,96	39	-	1	22	4	79
sosna czarna	-	-	1	0,09	-	-	-	-	-	1
sosna wejmutka	1	1,39	-	-	-	-	-	-	-	1

Problemem jest występowanie czeremchy amerykańskiej i lokalnie robinii akacjowej w podszycie. Na odnawianych powierzchniach czeremcha amerykańska może stanowić konkurencję dla pożądanych gatunków. Pozostałe gatunki nie są ekspansywne, przez co nie stanowią zagrożenia w gospodarce leśnej.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin

Określając listę gatunków roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach podstawowych do planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Tabela 25. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
Spermatophyta – Nasienne									
1.	<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	OC			I	I		T
2.	<i>Trollius europaeus</i>	Pełnik europejski	OS		VU	V	V		T

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014)

Ex – gatunki całkowicie wymarłe w Polsce; Ew – gatunki wymarłe w naturze; CR – krytycznie zagrożone; En – zagrożone; VU – narażone; LR – gatunki niskiego ryzyka; DD – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych;

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych*. Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; EW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; RE – takson wymarły na obszarze Polski; REW – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; CR – krytycznie zagrożony; EN – zagrożony; VU – narażony; NT – bliski zagrożenia; DD – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

PZ – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone; R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Wlkp. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); E – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); V – gatunki narażone, R – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; I – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; K – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Torf – Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk (Jasnowska J., Jasnowski M. 1977)

Ex – wymarłe; E – gatunki ginące; V – gatunki silnie zagrożone; R – gatunki zagrożone

RCdPZ – „Rośliny cenne dla Pomorza Zachodniego (w granicach województwa zachodniopomorskiego)” (Kujawa – Pawlaczyk J. 2001)

T – gatunki wymarłe, wymierające, narażone, potencjalnie zagrożone i rzadkie, których stanowiska powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych (inventaryzacji i waloryzacji przyrodniczych); T? – gatunki lokalnie rzadkie i zagrożone, które powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych o ile na danym terenie (gmina) znajduje się mniej niż 20 stanowisk danego gatunku

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach otrzymanych z RDOŚ w Szczecinie (dane z PZO).

Tabela 26. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz	PI	Gat. NAT
Owady							
1.	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa		OS			TAK
2.	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek		OS	LC		TAK
Plazy							
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny		OS			TAK
Ptaki							
1.	<i>Grus grus</i>	Żuraw		OS			TAK
Ssaki							
1.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr		OC			TAK
2.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra		OC			TAK

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Polska Czerwona Lista Zwierząt” (Cz):

- EX – wymarłe

- CR – krytycznie zagrożone

- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznanym

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Przedmioty ochrony:

- Siedliska przyrodnicze

Tabela 27. Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia wydzieleń, w których zinventaryzowano siedlisko w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	C	5	3,25
2.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników	C	-	-
3.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	C	-	-
4.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	C	-	-
5.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-
6.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	A	-	-
7.	7220*	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	3	0,08
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	3	11,93
9.	9130	Żyzne buczyny	B	-	-
10.	9160	Grąd subatlantycki	C	-	-
11.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	6	11,92
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	152	279,34

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia wydziełów, w których zinventaryzowano siedlisko w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
13.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C		

* siedliska o znaczeniu priorytetowym

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 28. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004.

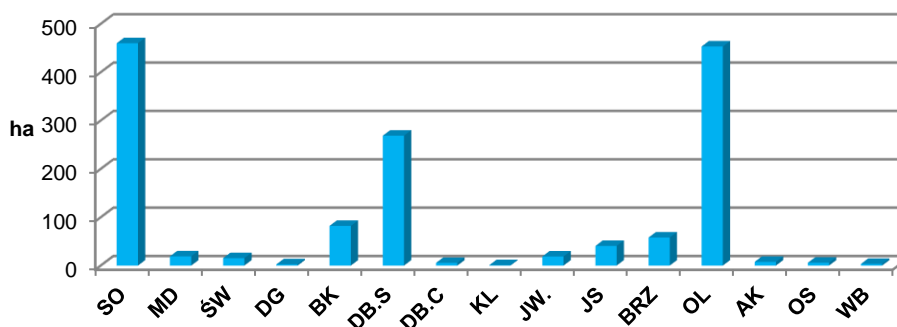
Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1163 Głowacz białopłetwy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1149 Koza C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1042 Zalotka większa C	Zasiedla obszary torfowiskowe, chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze: leśnych jeziorach i bagnach.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 4 stanowiska gatunku.
1060 Czerwończyk nieparek C	Gatunek związany ze środowiskiem wilgotnych łąk i torfowisk niskich.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 6 stanowisk gatunku.
1188 Kumak nizinny C	Gatunek związany ze zbiornikami wodnymi. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 2 stanowiska gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1099 Minóg rzeczny B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1096 Minóg strumieniowy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1355 Wydra C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 7 stanowisk gatunku.

- **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006**

Udział gatunków panujących:

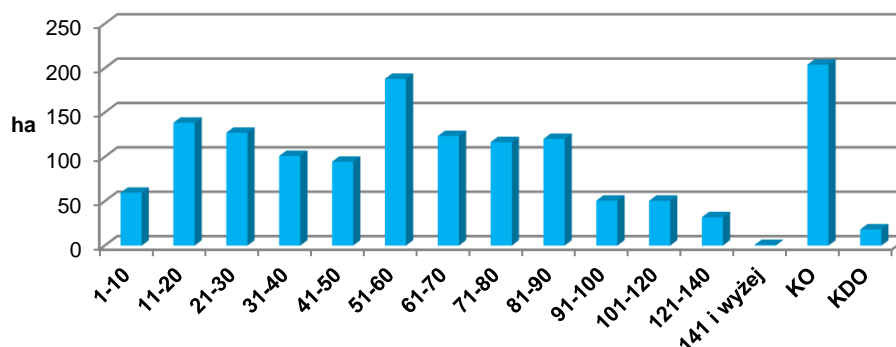
Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: sosna (panująca na ok. 32 % powierzchni) i olsza (panująca na ok. 31 % powierzchni). Istotnym gatunkiem jest również dąb szypułkowy (ok. 19%), co wynika z wysokiego udziału olsów i grądów w obszarze.

Rysunek 17. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320006.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno dominują drzewostany w klasie odnowienia (KO) – 14% oraz drzewostany w IIIb klasie wieku (51-60 lat) – 13% powierzchni gruntów zalesionych.

Rysunek 18. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006.

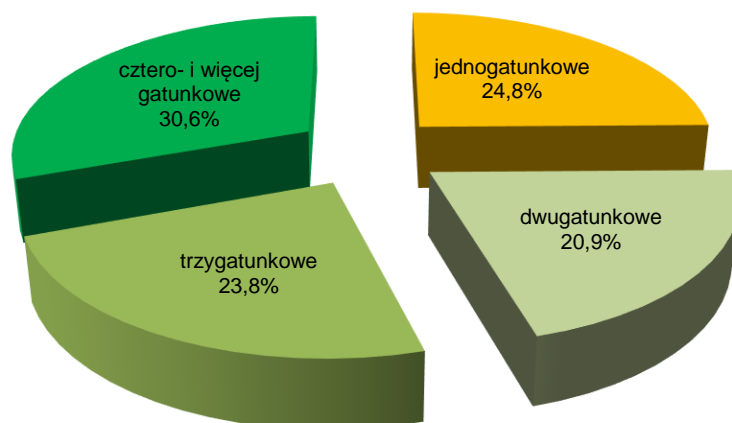
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 29. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednogatunkowe	ha	150,55	91,12	111,97	353,64	24,8
	dwugatunkowe		114,13	102,04	81,39	297,56	20,9
	trzygatunkowe		67,05	146,71	125,08	338,84	23,8
	cztero- i więcej gatunkowe		95,42	237,33	102,81	435,56	30,6

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno przeważają drzewostany cztero- i więcej gatunkowe zajmujące niemalże 31 % powierzchni.

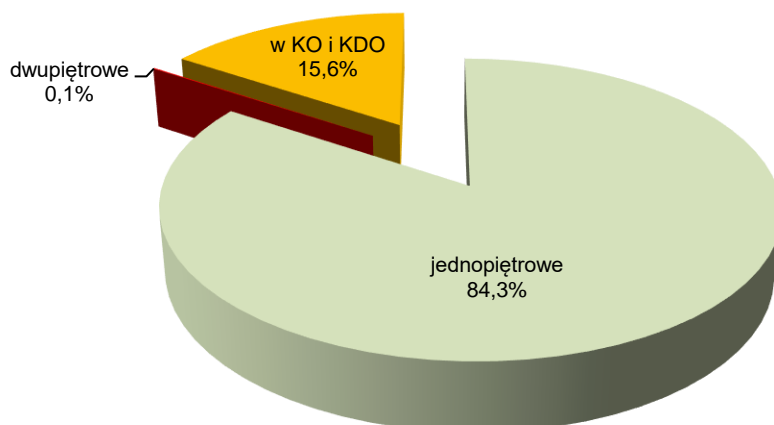
Rysunek 19. Bogactwo gatunkowe w granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Budowa piętrowa

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pułap wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

Tabela 30. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednopiętrowe	ha	426,27	520,71	254,27	1201,25	84,3
	dwupiętrowe		0,00	2,14	0,00	2,14	0,1
	w KO i KDO		0,88	54,35	166,98	222,21	15,6

Rysunek 20. Budowa piętrowa drzewostanów.

W granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 84 % powierzchni. Drzewostany w KO i KDO stanowią 16 % powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują marginalną powierzchnię (0,1% ogółu drzewostanów).

Na terenie obszaru Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno występuje 19 wydzielen, na których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra, na ogólnej powierzchni 61,85 ha.

Pochodzenie

Określając pochodzenie drzewostanów opierano się na informacjach zawartych w operatach urzędzenia lasu z poprzednich okresów gospodarczych i ustalając na gruncie. Pochodzenie najmłodszego pokolenia lasu, ustalono na gruncie w czasie prac terenowych oraz wykorzystując informacje otrzymane z Nadleśnictwa Choszczno (m.in. baza SILP). Określone w czasie taksacji pochodzenie jest w miarę miarodajne dla drzewostanów pochodzących z lat 1946-2020. Natomiast dla drzewostanów z lat wcześniejszych może być obarczone znacznym błędem z uwagi na brak odpowiednich materiałów.

Aż 90 % powierzchni drzewostanów w granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

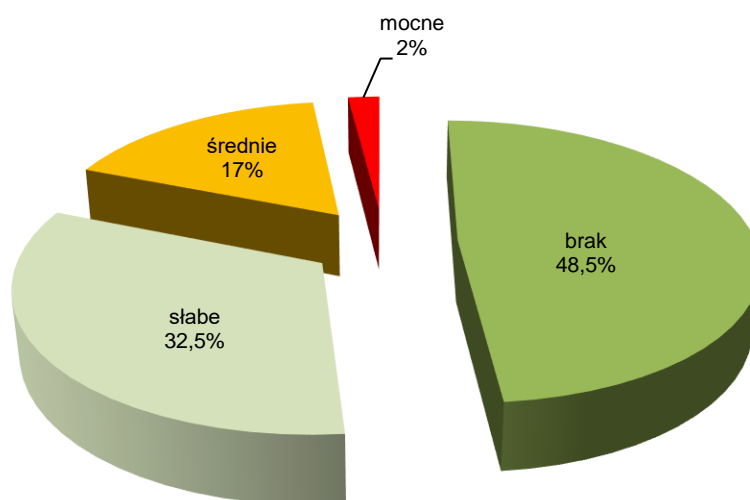
Tabela 31. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	odroślowe	ha	1,70	0,00	2,67	4,37	0,3
	z samosiewu		10,36	47,88	41,91	127,15	8,9
	z sadzenia		400,92	502,32	376,67	1279,91	89,8
	brak informacji		14,17	0,00	0,00	14,17	1,0

Borowacenie

Tabela 32. Borowacenie w granicach SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		≤40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	brak	268,41	230,53	192,33	691,27	48,5
	słabe	118,76	226,31	118,19	463,26	32,5
	średnie	39,98	116,64	85,05	241,67	17,0
	mocne	0,00	3,72	25,68	29,40	2,0

Rysunek 21. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie na gruntach N-ctwa Choszczno.

Z zestawień wynika, że 48% powierzchni SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Drzewostany ze słabym borowaceniem zajmują ok 32 % powierzchni ogółu drzewostanów. Borowaceniowi średniemu uległo 17%. Mocne borowacenie dotyczy niewielkiego odsetka drzewostanów (2%).

Zachowanie trwałości zasobów przyrody i poprawa jej stanu są warunkami determinującymi gospodarkę leśną, dlatego też podejmowanie działań wynikających z planowania prac związanych z gospodarką leśną opartą na wyżej wymienionych zasadach, będzie sprzyjało minimalizowaniu negatywnego zjawiska, jakim jest borowacenie.

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie na gruntach Nadleśnictwa Choszczno monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 10 gatunków drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 33. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLH320006 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj,mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieli					
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	10	3,90	16	-	-	68	-	94
daglezcja zielona	1	2,64	2	0,42	35	-	1	-	1	40
dąb czerwony	2	5,58	4	1,00	28	-	1	-	2	37
kasztanowiec biały	-	-	1	0,10	24	-	-	-	4	29
platan klonolistny	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
robinia akacyjowa	5	7,69	18	9,15	45	-	1	30	2	102
sosna czarna	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
śnieguliczka biała	-	-	-	-	-	-	-	8	-	8
żywnotnik olbrzymi	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
żywnotnik zachodni	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Problemem jest występowanie robinii akacyjowej i czeremchy amerykańskiej w podszybie. Na odnawianych powierzchniach czeremcha amerykańska może stanowić konkurencję dla pożądaných gatunków. Pozostałe gatunki nie są ekspansywne, przez co nie stanowią zagrożenia w gospodarce leśnej.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin

Określając listy gatunków grzybów, porostów i roślin chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach podstawowych do planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000.

Tabela 34. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków grzybów i porostów w Nadleśnictwie Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	SP	KZ
<u>Grzyby</u>				
1.	<i>Calvatia gigantea</i>	Purchawica olbrzymia		

Objaśnienia:

SP – status prawny

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

KZ – **Kategoria zagrożenia** – „Czerwona lista roślin i grzybów Polski” (Zarzycki K., Mirek Z. 2006):

Ex – wymarłe i zaginione – gatunki, które nie występują już w Polsce na znanych dawniej stanowiskach i nie znaleziono ich nowych stanowisk.

EW – wymarłe i zaginione – gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, istniejące w uprawie lub na stanowiskach zastępczych.

E – wymierające – krytycznie zagrożone – gatunki mocno zagrożone wymarciem, których przetrwanie jest mało prawdopodobne, jeśli będą się utrzymywać istniejące czynniki zagrożenia. Zaliczono tu gatunki określone jako CR, czyli krytycznie zagrożone.

[E] – wymierające krytycznie zagrożone – gatunki silnie zagrożone wymarciem na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

V – narażone- zagrożone wyginięciem – jeżeli nie znikną czynniki ich zagrożenia, to w najbliższej przyszłości gatunki te przesunięte zostaną do kategorii wymierających.

[V] – narażone – zagrożone na izolowanych stanowiskach poza głównym obszarem swojego występowania.

R – rzadki

I – o nieokreślonym znaczeniu

Tabela 35. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Ochr. gat.	PCKR	PL	PZ	Wlkp.	Torf.	RCdPZ
Pteridophyta - Paprotniki									
1.	<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	OC		NT		R		T
Spermatophyta – Nasienne									
1.	<i>Arum maculatum</i>	Obrazki plamiste	OS	VU	VU				T
2.	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Goździk kartuzek							T?
3.	<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	OC			I	I		T
4.	<i>Neottia nidus-avis</i>	Gnieźnik leśny	OC			V	E		T

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

OC – ochrona częściowa (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r.)

PCKR – Polska Czerwona Księga Roślin (Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2014)

Ex – gatunki całkowicie wymarłe w Polsce; **Ew** – gatunki wymarłe w naturze; **CR** – krytycznie zagrożone; **En** – zagrożone; **VU** – narażone; **LR** – gatunki niskiego ryzyka; **DD** – stopień zagrożenia trudny do określenia z braku danych;

PL – Polska Czerwona Lista Paprotników i Roślin Kwiatowych (Kaźmierczakowa R. (red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych.* Instytut Ochrony Przyrody PAN, 2016)

Ex – takson całkowicie wymarły; **EW** – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach; **RE** – takson wymarły na obszarze Polski; **REW** – takson wymarły w stanie dzikim na swoich naturalnych stanowiskach na obszarze Polski; **CR** – krytycznie zagrożony; **EN** – zagrożony; **VU** – narażony; **NT** – bliski zagrożenia; **DD** – takson, którego stopień zagrożenia nie może być określony z powodu braku wystarczających informacji

PZ – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); **E** – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); **V** – gatunki narażone; **R** – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; **I** – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; **K** – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Wlkp. – Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Wielkopolski (Żukowski, Jackowiak 1995)

Ex – gatunki wymarłe, zaginione (prawdopodobnie wymarłe); **E** – gatunki wymierające (bezpośrednio zagrożone wymarciem); **V** – gatunki narażone, **R** – gatunki rzadkie i przez to potencjalnie zagrożone; **I** – gatunki o nieokreślonym zagrożeniu; **K** – gatunki o zagrożeniu niedostatecznie poznany

Torf – Zagrożone Gatunki Flory Torfowisk (Jasnowska J., Jasnowski M. 1977)

Ex – wymarłe; **E** – gatunki ginące; **V** – gatunki silnie zagrożone; **R** – gatunki zagrożone

RCdPZ – „Rośliny cenne dla Pomorza Zachodniego (w granicach województwa zachodniopomorskiego)” (Kujawa – Pawlaczyk J. 2001)

T – gatunki wymarłe, wymierające, narażone, potencjalnie zagrożone i rzadkie, których stanowiska powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych (inventaryzacji i waloryzacji przyrodniczych); T? – gatunki lokalnie rzadkie i zagrożone, które powinny zostać objęte kartowaniem podczas prac terenowych o ile na danym terenie (gmina) znajduje się mniej niż 20 stanowisk danego gatunku

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urządzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach otrzymanych z RDOŚ w Szczecinie (dane z PZO).

Tabela 36. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz	Pl	Gat. NAT
Plazy							
1.	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny		OS			TAK
Ptaki							
1.	<i>Grus grus</i>	Żuraw		OS			TAK
2.	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda		OS		NT	TAK
Ssaki							
1.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski		OC			TAK
2.	<i>Lutra lutra</i>	Wydra		OC			TAK

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Polska Czerwona Lista Zwierząt” (Cz):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznanym

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe
- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Przedmioty ochrony:

- Siedliska przyrodnicze

Tabela 37. Zestawienie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (kolorem zielonym wyróżniono leśne siedliska przyrodnicze)

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia wydzieł, w których zinventaryzowano siedlisko w obszarze na gruntach Nadleśnictwa
1	2	3	4	5	6
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	A	-	-
2.	3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	C	1	2,92
3.	6120*	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe	C	-	-
4.	6210*	Murawy kserotermiczne (priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków)	B	-	-
5.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	B	-	-
6.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-
7.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	2	1,49
8.	7210*	Torfowiska nakredowe	B	-	-
9.	7220*	Źródlika wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	-	-
10.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	2	0,31
11.	9110	Kwaśne buczyny	B	5	11,26
12.	9130	Żyzne buczyny	C	8	15,55
13.	9160	Grąd subatlantycki	B	7	10,51
14.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	79	181,52
15.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	7	18,42
16.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	151	356,03
17.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-

* siedliska o znaczeniu priorytetowym

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 38. Zestawienie gatunków roślin i gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Informacje dotyczące stanowisk gatunków na gruntach Nadleśnictwa, w granicach SOO.
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1088 Kozioróg dębosz C	Preferuje dobrze nasłonecznione, ponad 100-letnie drzewa, rosnące pojedynczo lub w niewielkich skupiskach. Lubi też stare, dobrze prześwietlone dąbrowy. Spotkać go można tylko na żywych drzewach.	Brak informacji o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1903 Lipiennik Loesela B	Torfowiska i bagna między podszkami mchów z podłożem węglanowym,	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1614 Selery błotne A	Występuje nad brzegami wód, zwłaszcza jezior, w zbiorowiskach niskiej roślinności zalewanej poza sezonem wegetacyjnym oraz w lukach w szuwarach.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1130 Boleń C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1149 Koza C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1188 Kumak nizinny B	Zasiedla zbiorniki wodne. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 4 stanowiska gatunku.

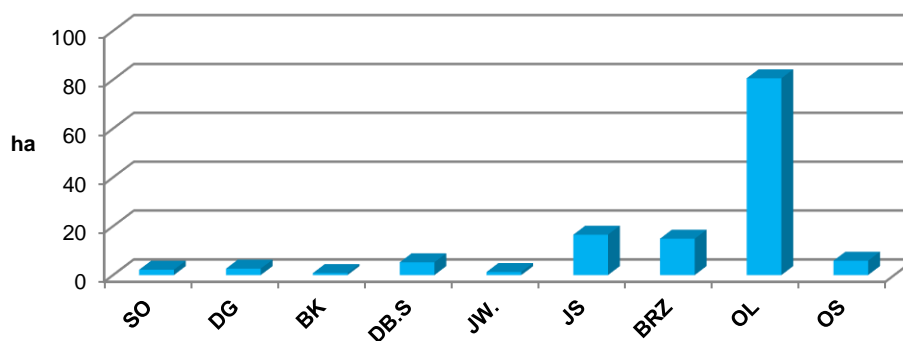
- **Lasy Bierzwickie PLH320044**

Obszar o powierzchni 8792,30 ha, znajdujący się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (poza gruntami zarządzanymi przez N-ctwo).

- **Jezioro Miedwie i okolice PLB320005**

Udział gatunków panujących:

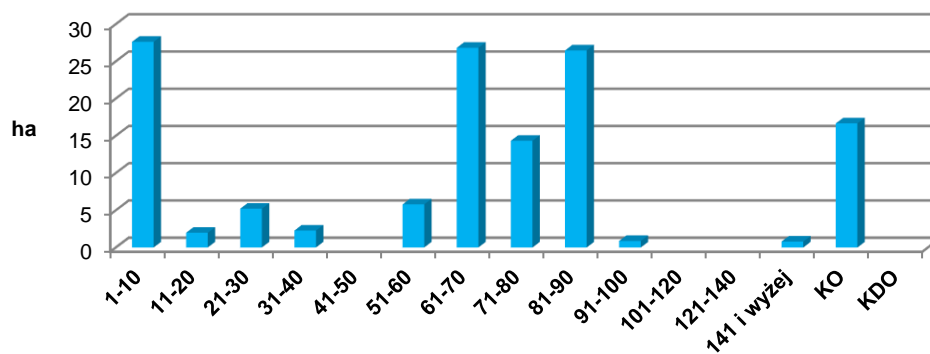
Głównym gatunkiem lasotwórczym jest olsza panująca na ok. 62 % powierzchni.

Rysunek 22. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLB320005.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów OSO Jezioro Miedwie i okolice w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno dominują drzewostany w wieku 1-10 lat, 61-70 oraz 81-90 lat, zajmujące po ok. 21% powierzchni gruntów zalesionych.

Rysunek 23. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005.

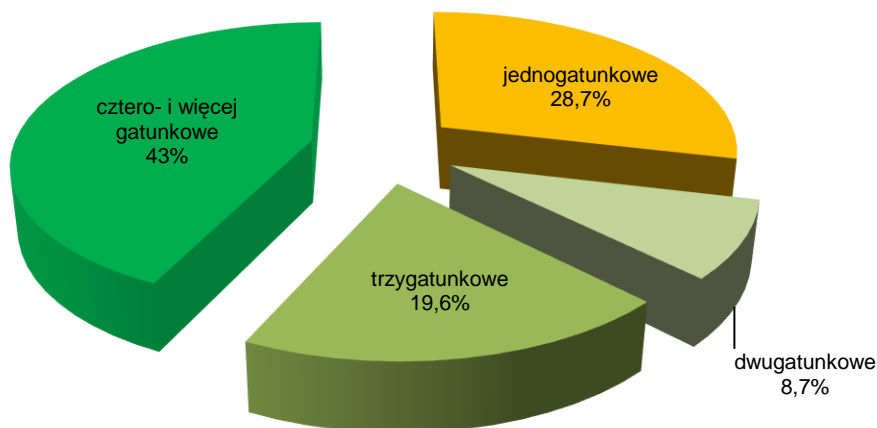
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 39. Bogactwo gatunkowe w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednogatunkowe	ha	26,88	5,93	4,18	36,99	28,7
	dwugatunkowe		0,00	8,56	2,69	11,25	8,7
	trzygatunkowe		6,55	1,57	17,06	25,18	19,6
	cztero- i więcej gatunkowe		3,65	43,13	8,62	55,40	43,0

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno przeważają drzewostany cztero- i więcej gatunkowe zajmujące 43 % powierzchni.

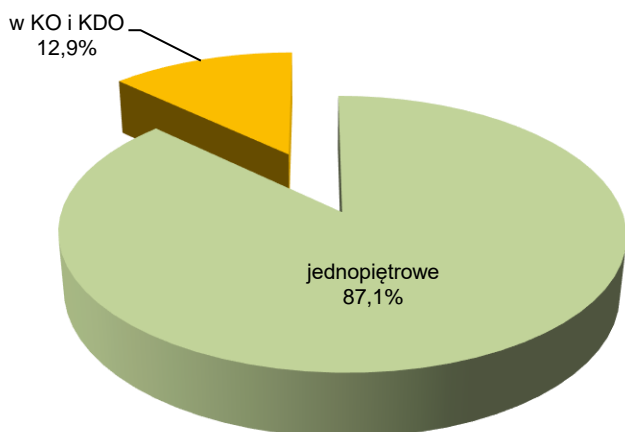
Rysunek 24. Bogactwo gatunkowe w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Budowa piętrowa

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pałąp wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

Tabela 40. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednopiętrowe	ha	37,08	46,93	28,14	112,15	87,1
	w KO i KDO		0,00	12,26	4,41	16,67	12,9

Rysunek 25. Budowa piętrowa drzewostanów.

W granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 87 % powierzchni. Drzewostany w KO i KDO stanowią 13 % powierzchni.

Na terenie obszaru Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno nie występują drzewostany, w których zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra.

Pochodzenie

Aż 83 % powierzchni drzewostanów w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

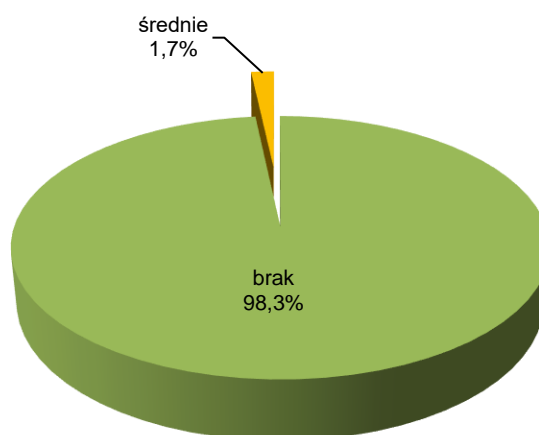
Tabela 41. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	z samosiewu	ha	2,27	11,87	2,17	16,31	12,7
	z sadzenia		28,74	47,32	30,38	106,44	82,6
	brak informacji		6,07	0,00	0,00	6,07	4,7

Borowacenie

Tabela 42. Borowacenie w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	brak	37,08	57,01	32,55	126,64	98,3
	słabe	0,00	0,00	0,00	0,00	0
	średnie	0,00	2,18	0,00	2,18	1,7
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0

Rysunek 26. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice na gruntach N-ctwa Choszczno.

Z zestawień wynika, że 98% powierzchni OSO Jezioro Miedwie i okolice na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Borowaceniowi średniemu uległo niespełna 2%. Borowacenie słabe i mocne nie dotyczy drzewostanów w obszarze na gruntach Nadleśnictwa..

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice na gruntach Nadleśnictwa Choszczno monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 4 gatunki drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 43. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLB320005 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj.mjst)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieli					
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	10	3,90	10	-	-	14	-	34
daglezcja zielona	1	2,64	-	-	2	-	-	-	-	3
kasztanowiec biały	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
śnieguliczka biała	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin

W zasięgu OSO Jezioro Miedwie i okolice, na gruntach Nadleśnictwa Choszczno, nie stwierdzono stanowisk chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

Określając listę gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) chronionych, zagrożonych i rzadkich opierano się na: terenowych pracach urzędzeniowych (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2019/2020), Programie Ochrony Przyrody Nadleśnictwa Choszczno (BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011), waloryzacji przyrodniczej Nadleśnictwa, materiałach otrzymanych z RDOŚ w Szczecinie. (dane z PZO).

Tabela 44. Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (bezkęgowców i kręgowców) w OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Uwagi	Status ochronny	Cz	Pl	Gat. NAT
Ptaki							
1.	<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda		OS		NT	TAK
Ssaki							
2.	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski		OC			TAK

Objaśnienia:

OS – ochrona ścisła

OC – ochrona częściowa

Kategorie zagrożeń w:

„Polska Czerwona Lista Zwierząt” (Cz):

- EX – wymarłe
- CR – krytycznie zagrożone
- EN – silnie zagrożone
- VU – umiarkowanie zagrożone
- NT – bliskie zagrożenia
- LC – najmniejszej troski
- DD – o statusie słabo rozpoznanym

„Polska Czerwona Księga Zwierząt” (PL):

- ExP – gatunki zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe

- CR – gatunki skrajnie zagrożone
- EN – gatunki bardzo wysokiego ryzyka, silnie zagrożone
- VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie
- NT – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia
- LC – gatunki najmniejszej troski

Gat. Nat. – gatunki zwierząt wymagające ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (TAK)

Przedmioty ochrony:

Tabela 45. Zestawienie gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony w OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A294 Wodniczka C	Zamieszkuje żyzne torfowiska, podmokłe, rozległe łąki porośnięte turzycą z nielicznymi krzewami oraz rozlewiska nie głębsze niż 10–15 cm.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A051 Krakwa B	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A041 Gęś białoczelna C	Zabagniona i bezdrzewna tundra i tajga, na których ma lęgowiska (powraca na nie w marcu i kwietniu). Zimuje w licznych parotysięcznych koloniach nad zbiornikami wodnymi np. stawami, gdzie nocuje oraz na rozległych polach i pastwiskach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A043 Gęgawa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A039 Gęś zbożowa C	Zimuje na terenach pokrytych niską roślinnością zielną szukając nieużytków, odludnych wybrzeży, rozległych pól i pastwisk, jak i wód otwartych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, gliniarki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A197 Rybitwa czarna C	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
	wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrośnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla.	występowania gatunku.
A084 Błotniak łąkowy C	Otwarte przestrzenie, łąki, bagna, ugory w dolinach rzecznych, kompleksy roślinności szuwarowej z wysokimi turzycami i torfowiska z miejscami porastającą brzozą niską, wierzbą rokitą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A125 Łyska C	Słodkie lub słonawe zbiorniki zarośnięte trzciną lub sitowiem z oczkami czystej wody, również niezamarzające rzeki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw B	Miejsca łąkowe stanowią siedliska podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A022 Bączek C	Prowadzi skryty i cichy tryb życia na rozległych, ale też mniejszych, trzcinowiskach okolic stawów, bagien i starorzeczy lub w wiklinie nadrzecznych brzegów.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A272 Podróżniczek C	Preferuje miejsca wilgotne, nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki. Najczęściej widywany jest w gąszczu trzcinowisk.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A073 Kania czarna C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A074 Kania ruda C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa potwierdzono 1 stanowisko gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
	głównie poza lasem.	
A140 Siewka złota C	Tundra, lasotundra, w strefie umiarkowanej bagna. Na zimowiskach pola uprawne, pastwiska i łąki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A005 Perkoz dwuczuby C	Jeziora i stawy, rzadziej wolno płynące rzeki, z pasem przybrzeżnych trzcin.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A048 Ohar C	Wybrzeża mórz i słonych jezior przymorskich o piaszczystym wybrzeżu z rzadką roślinnością wydmową. W okresie przelotów widuje się go nawet w głębi lądu na stawach i dużych rzekach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A142 Czajka C	Bagna, wilgotne łąki, pastwiska, spuszczone stawy i brzegi zbiorników wodnych, jak również na suchych polach uprawnych, przy czym w pobliżu musi znajdować się woda.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

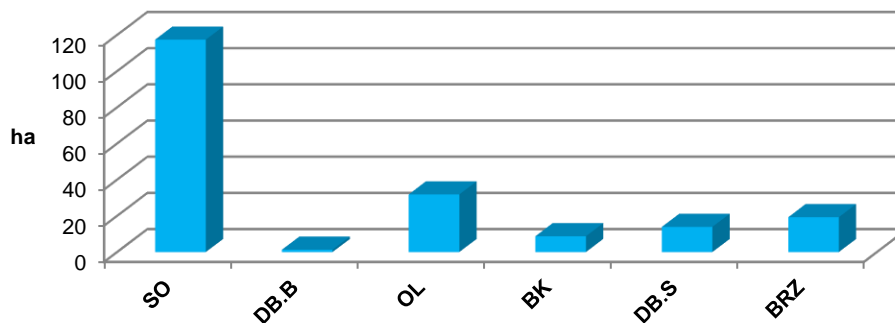
- **Ostoja Ińska PLB320008**

Obszar o powierzchni 87710,94 ha, znajdujący się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (poza gruntami zarządzanymi przez N-ctwo).

- **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016**

Udział gatunków panujących:

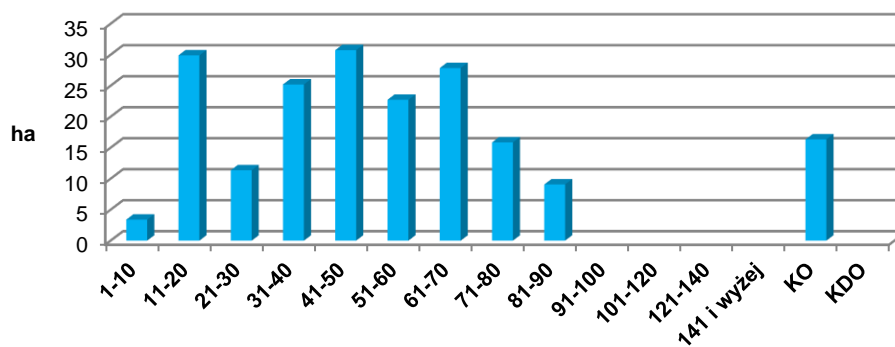
Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna panująca na ok. 61 % powierzchni.

Rysunek 27. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLB320016.

Struktura wiekowa:

W strukturze wiekowej drzewostanów OSO Lasy Puszczy nad Drawą w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno dominują drzewostany w wieku 41-50 lat i zajmują ok. 16% powierzchni gruntów zalesionych. Zbliżoną powierzchnię zajmują drzewostany w wieku 11-20 oraz 61-70 lat (po 15% powierzchni).

Rysunek 28. Struktura wiekowa drzewostanów w granicach obszaru Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016.

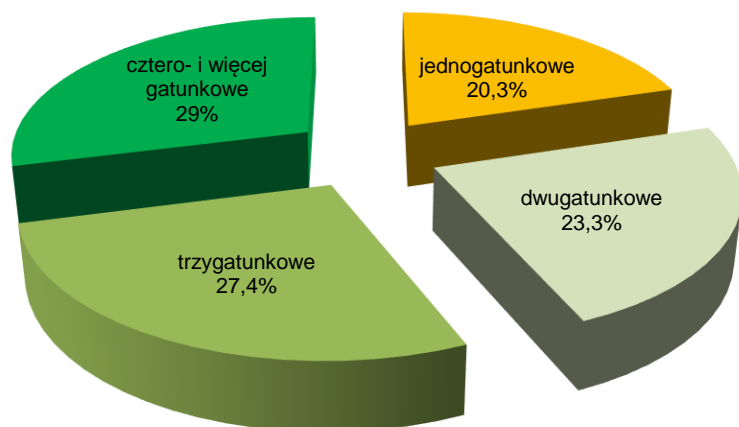
Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe analizowano pod względem ilości gatunków w składzie gatunkowym I i II piętra. Gatunków występujących w formie domieszek w tych warstwach nie brano pod uwagę (ich udział powierzchniowy lub ilościowy nie przekracza 5 %).

Tabela 46. Bogactwo gatunkowe w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednogatunkowe	ha	10,44	22,54	6,12	39,10	20,3
	dwugatunkowe		17,58	25,67	1,59	44,84	23,3
	trzygatunkowe		20,98	31,80	0,00	52,78	27,4
	cztero- i więcej gatunkowe		20,85	31,30	3,55	55,70	29

Z powyższego zestawienia wynika, że w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno przeważają drzewostany czterogatunkowe zajmujące 29 % powierzchni.

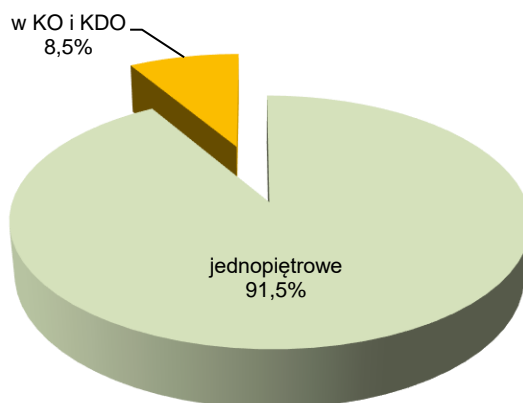
Rysunek 29. Bogactwo gatunkowe w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Budowa piętrowa

W drzewostanach jednopiętrowych drzewa tworzą jeden pałąp wysokości. W drzewostanach dwupiętrowych warstwa drzew składa się z dwóch wyraźnych pięter różnej wysokości.

Tabela 47. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	jednopiętrowe	ha	69,85	97,17	9,07	176,09	91,5
	w KO i KDO		0,00	14,14	2,19	16,33	8,5

Rysunek 30. Budowa pięterwa drzewostanów.

W granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno zdecydowanie przeważają drzewostany jednopiętrowe, które zajmują 91,5 % powierzchni. Drzewostany w KOi KDO stanowią 8,5 % powierzchni.

Na terenie obszaru Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 na gruntach Nadleśnictwa Choszczno występuje tylko jeden drzewostan, w którym zinwentaryzowano podrost o charakterze II piętra na powierzchni 0,72 ha.

Pochodzenie

Aż 96 % powierzchni drzewostanów w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą na gruntach Nadleśnictwa pochodzi z odnowienia sztucznego przez sadzenie lub siew.

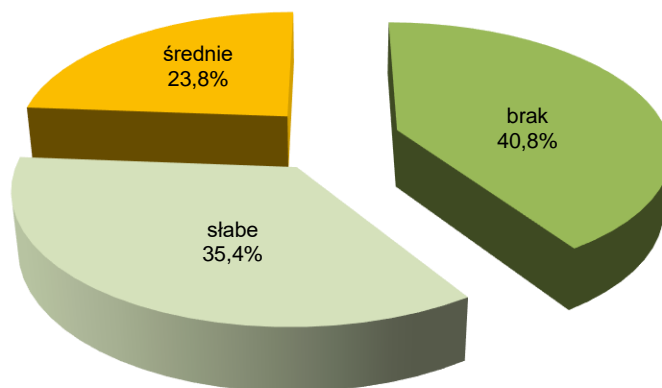
Tabela 48. Zestawienie powierzchni [ha] wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 na gruntach N-ctwa Choszczno.

Nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Jednostka	Powierzchnia [ha]				
			Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			≤40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	z samosiewu	ha	0,82	4,71	1,00	6,53	3,4
	z sadzenia		67,73	106,60	10,26	184,59	95,9
	brak informacji		1,30	0,00	0,00	1,30	0,7

Borowacenie

Tabela 49. Borowacenie w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016na gruntach N-ctwa Choszczno.

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		≤40 lat	41-80	>80 lat		
Nadleśnictwo Choszczno	brak	39,82	34,82	3,95	78,59	40,8
	słabe	29,14	36,70	2,19	68,03	35,4
	średnie	0,89	39,79	5,12	45,80	23,8
	mocne	0,00	0,00	0,00	0,00	0

Rysunek 31. Borowacenie w drzewostanach w obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą na gruntach N-ctwa Choszczno.

Z zestawień wynika, że 41% powierzchni OSO Lasy Puszczy nad Drawą na gruntach Nadleśnictwa zajmują drzewostany, w których pinetyzacja nie występuje. Drzewostany ze słabym borowaceniem zajmują 35% powierzchni ogółu drzewostanów. Borowaceniowi średniemu uległo 24%. Mocne borowacenie nie dotyczy drzewostanów.

Monotypizacja

W drzewostanach w obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą na gruntach Nadleśnictwa Choszczno monotypizacja nie występuje.

Neofityzacja

Na gruntach Nadleśnictwa w zasięgu obszaru stwierdzono w udziale drzewostanów 4 gatunki drzew i krzewów obcych (zapisane w bazie danych Taksator).

Tabela 50. Wykaz gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia stwierdzonych w obszarze PLB320016 na gruntach Nadleśnictwa.

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj.mjsc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieli					
czeremcha późna (amerykańska)	-	-	-	-	1	-	-	13	-	14
daglezcja zielona	-	-	-	-	2	-	-	1	-	3
dąb czerwony	-	-	-	-	2	-	-	-	-	2

Gatunek	Forma występowania								Razem	
	gatunek panujący		ponad 5% w składzie d-stanu (od 1 w udziale)		do 5% w składzie d-stanu (poj.mjśc)	w II piętrze	w warstwie podrostu, nalotu, podsadzeń	w warstwie podszytu, samosiewu, zakrzewień		w warstwie przestoi i zadrzewień
	Liczba wydz.	Pow. wydz. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydzieli					
robinia akacyjowa	-	-	1	0,27	1	-	-	4	-	6

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin

W zasięgu OSO Lasy Puszczy nad Drawą, na gruntach Nadleśnictwa Choszczno, nie stwierdzono stanowisk chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków roślin.

Wykaz chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt

W zasięgu OSO Lasy Puszczy nad Drawą, na gruntach Nadleśnictwa Choszczno, nie stwierdzono stanowisk chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt.

Przedmioty ochrony:

Tabela 51. Zestawienie gatunków ptaków stanowiących przedmioty ochrony w OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A223 Włochatka C	Tajga i inne bory sosnowe, jodłowe lub świerkowe o bogatej strukturze. . W Polsce również zasiedla buczyny z domieszkami drzew iglastych, uprawy leśne, młodniki (miejsca schronienia za dnia), polany i zręby, ale i torfowiska czy doliny rzeczne, czyli okolice przestrzeni otwartych (tu żeruje).	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A229 Zimorodek B	Gniazdowanie i żerowiska nie są związane z lasami. Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A043 Gęgawa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A089 Orlik krzykliwy C	Gatunek terytorialny, objęty	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
	ochroną strefową. Zasiedla zwarte, stare i rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora.	nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A028 Czapla siwa C	Płytkie wody przy jeziorach, rzekach i estuariach, trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A215 Puchacz B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Zasiedla zwarte kompleksy leśne, głównie liściaste, w pobliżu otwartych przestrzeni ze zbiornikami wodnymi, łąkami, tereny mało penetrowane przez człowieka.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A067 Gągoł B	Zamieszkuje wody słodkie, rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A224 Lelek C	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, pól, polan, zrębów, młodników. Preferuje też lasy poprzecinane porębami, ich skraje, ale może też może wyprowadzić lęg na terenach bez zwartych drzewostanów. Spotkać go można na wrzosowiskach, zarastających požarzyskach i wydmach z młodymi kompleksami leśnymi.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A197 Rybitwa czarna C	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A030 Bocian czarny C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Najczęściej gniazduje na starych drzewach, w lasach liściastych i mieszanych, w pobliżu bagien, łąk, cieków oraz zbiorników	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
	wodnych, gdzie żeruje.	
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrosnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A207 Siniak C	Lasy liściaste i mieszane z dziuplastymi drzewami. Preferuje stare buczyny i bory ze starymi drzewami. Unika bezleśnych przestrzeni.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A036 Łabędź niemy B	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A236 Dzieciół czarny C	Wysokopienne bory iglaste, lasy mieszane, rzadziej lasy liściaste, ale też zadrzewienia i duże parki miejskie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A320 Mucholówka mała C	Występuje w starych liściastych i mieszanych lasach nizin, wyżyn i gór o bogatym podszycie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A217 Sóweczka C	Starodrzewy (iglaste i mieszane) o bogatej strukturze, zwłaszcza podszytu, tajga, preferuje wysokopienne bory świerkowe, świerkowo-jodłowe i mieszane z polanami i młodnikami. Poza okresem lęgowym spotykana częściej w lasach mieszanych i liściastych, gdzie łatwiej o pokarm. Teren, gdzie przebywa musi być bogaty w dzieńne kryjówki, dziuple wysokie drzewa oraz otwarte przestrzenie, gdzie na polanach, śródleśnych łąkach lub torfowiskach może polować	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw C	Miejsca lęgowe stanowią siedliska podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
A070 Nurogęś B	Czyste, bieżące lub stojące wody w lasach lub górach – okolice wielkich i rybnych jezior oraz rzek o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kępy i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A073 Kania czarna B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A074 Kania ruda C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A075 Bielik B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową. Gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A094 Rybołów A	Lasy, w których można znaleźć liczne duże, niezarośnięte zbiorniki wodne. Preferuje skraje starych borów sosnowych, wybrzeża morskie, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A022 Bączek C	Rozległe, ale też mniejsze, trzcinowiska okolic stawów, bagien i starorzeczy lub w wiklinie nadrzecznych brzegów.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A072 Trzmielojad C	Różnego rodzaju lasy; preferuje stare, świetliste drzewostany liściaste i mieszane, zwłaszcza przylegające do terenów otwartych, np. polan, łąk, pól, lub poprzecinane zrębami, rzadziej bory.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A005 Perkoz dwuczuby C	Jeziora i stawy, rzadziej wolno płynące rzeki, z pasem	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Stanowiska na gruntach N-ctwa
	przybrzeżnych trzcin.	
A119 Kropiatka C	Płytkie, gęsto zarośnięte zbiorniki wodne otoczone podmokłymi łąkami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A120 Zielonka C	Zbiorniki z gęstym pasem trzcin, sitowia i inną roślinnością bagienną na brzegach wód stojących. Preferuje styk niewielkich obszarów wolnego lustra wody z pasem roślin lub zwałowiska trzciny.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A155 Słonka B	Zasiedla i lęgnie się na świetlistych podmokłych lub wilgotnych lasach mieszanych i liściastych z warstwą ziół i krzewów, również w borach z bogatym podszytem, bagnach, olsach, nad płytkimi strumieniami leśnymi i na podmokłych zagłębieniach terenu.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A165 Samotnik C	Zadrzewione bagna. Na łąkowiska wybiera głównie olsy i łągi, zarośnięte torfowiska na brzegach śródlęśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

3.4.2. Grunty przeznaczone do zalesienia.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 r., poz.1839):

§ 3. 1. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać środowisko zalicza się następujące rodzaje przedsięwzięć:

(...)

90) zalesienia:

a) pastwisk lub łąk, na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art.16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego – na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,

b) nieużytków na glebach bagiennych,

c) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia

2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy;

91) zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90;

Nadleśnictwo posiada grunty rolne przeznaczone pod zalesienia. Zestawienie decyzji obowiązujących dla gruntów rolnych przedstawiono poniżej:

- oddział **345 a**- powierzchnia **14,08** ha - dz. nr **9/14** Szemielino – Wójt Gminy Dolice, decyzja WZ.19.2018 z dnia 06.11.2018, znak spr. B.6730.10.8.2018.EM
- oddział **395 o, p, r** – **11, 17** ha -dz. nr **382, 383**, Stary Klukom – Burmistrz Choszczna, decyzja nr 37/2019 z dnia 19.06.2019, znak spr. BP.6730.37.4.2019.JI
- oddział **302 f** – 12,96 ha - dz. nr 8/8 Stawin - Burmistrz Choszczna, decyzja nr 13/2020 z dnia 29.05.2020, znak spr. BP.6730.13.5.2020.KS

Tabela 52. Zestawienie gruntów przeznaczonych do zalesienia w Nadleśnictwie Choszczno.

Adres leśny	Pow.	Użytek ewid.	Rodzaj pow.	Zagrożenie powodziowe	Forma ochrony przyrody
10-31-1-05-345 -a -00	14,08	Ł	łąka	-	-
10-31-1-07-395 -o -00	7,70	N	bagno	-	-
10-31-1-07-395 -p -00	0,06	LZR-R	zadrzewienia i zakrzewienia na roli	-	-
10-31-1-07-395 -r -00	3,41	N	bagno	-	-
10-31-1-06-302 -f -00	12,96	R	rola	-	-

W Nadleśnictwie Choszczno do zalesienia przeznaczono 5 wydzieleń o łącznej powierzchni 38,21 ha. Według kategorii użytkowania są to role i nieużytki. Grunty te położone są poza zasięgiem powierzchniowych form ochrony przyrody tj. obszarów sieci Natura2000, parku krajobrazowego, obszarów chronionego krajobrazu. Na gruntach tych nie zidentyfikowano siedlisk przyrodniczych.

Zalesienie gruntów rolnych powinno być poprzedzone analizą glebowo – siedliskową, analizą roślinności potencjalnej oraz inwentaryzacją przyrodniczą danego terenu.

3.4.3 Projekty w zakresie infrastruktury technicznej.

Plan urządzenia lasu potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej określa jako potencjalne, w sposób ramowy, bez konkretnej lokalizacji, nie jest więc podstawą ich realizacji. Plan urządzenia lasu nie zawiera projektów:

- budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.

Plan urządzenia lasu nie zawiera więc elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie infrastruktury technicznej.

3.5. Określenie obszarów potencjalnej kolizji między celami ochrony przyrody, a gospodarką leśną

Ewentualne miejsca lub obszary, gdzie może nastąpić problem między zapisami *Planu* a wymogami ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000, to:

- realizacja użytkowania rębego w drzewostanach, w których stwierdzono stanowiska roślin chronionych lub miejsca bytowania zwierząt chronionych, bez odpowiedniej ochrony tych miejsc oraz bez przestrzegania terminów wykonania zabiegów;
- zmiana, w ramach użytkowania lasu lub zabiegów hodowlanych, właściwej dla danego gatunku chronionego lub siedliska przyrodniczego struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów;
- stosowanie w trakcie odnowień składów gatunkowych upraw niedostosowanych do siedlisk przyrodniczych.

3.6. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji *Planu*

Wśród problemów z zakresu ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia sporządzania *Planu* oraz jego realizacji należy wymienić:

- brak szczegółowych i oficjalnych wytycznych dotyczących sposobów ochrony poszczególnych gatunków lub typów siedlisk (programów ochrony zatwierdzanych przez Ministra Środowiska);
- brak dokładnej wiedzy o występowaniu niektórych gatunków.

3.7. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji *Planu*

Plan urządzenia lasu jest dokumentem, którego obowiązek sporządzania raz na 10 lat dla każdego nadleśnictwa nakłada ustawa o lasach. Tak więc nie można zaniechać ani sporządzania planu urządzenia lasu ani zaprzestać jego realizacji.

W związku z tym, że nie ma możliwości odstąpienia od realizacji planu, nie ma potrzeby analizowania zmian, jakie niesie ze sobą brak jego realizacji.

Trzeba zaznaczyć, że właściwe planowanie urządzeniowe oraz realizacja tego planowania jest jednym z elementów nakreślających sens prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Brak *Planu* przyczyniłby się do niekontrolowanego korzystania z zasobów leśnych oraz możliwego zniszczenia wielu cennych elementów środowiska przyrodniczego.

Do skutków społecznych wynikających z hipotetycznej sytuacji braku realizacji *Planu* należałoby przede wszystkim ograniczenie rynku pracy. W lokalnych warunkach zatrudnienie w Nadleśnictwie oraz w firmach związanych z prowadzeniem prac leśnych, jak również

z przetwórstwem drewna, ma duże znaczenie. Zaniechanie realizacji *Planu* wiązałoby się z koniecznością zwolnień w wielu firmach związanych z przetwórstwem drewna.

Ekonomiczne skutki braku realizacji *Planu* poza skutkami finansowymi dla Lasów Państwowych, to także straty w gospodarce narodowej, w której udział rynku drzewnego jest dość duży.

W odniesieniu do przyrodniczych skutków braku realizacji *Planu* trzeba wspomnieć o konieczności jak najszerszego wykorzystywania w procesach gospodarczych surowców odnawialnych. Drewno, którego pozyskanie odbywa się głównie w nadleśnictwach, należy do grupy surowców odnawialnych, a dotychczasowa gospodarka leśna, oparta o plany urządzenia lasu, sprzyja powiększaniu się zasobów drzewnych w skali kraju, umożliwiając tym samym szersze ich wykorzystanie. W przypadku znacznych ograniczeń w pozyskiwaniu drewna spodziewać się należy wzrostu popytu na inne surowce, np. materiały sztuczne, plastyki, metale – w meblarstwie, czy węgiel – w domowych kotłowniach. Szersze wykorzystanie tworzyw sztucznych niesie ze sobą groźne konsekwencje w postaci zanieczyszczeń powietrza emitowanych podczas ich produkcji i przetwórstwa oraz problemów związanych z ich późniejszą utylizacją.

Innym przyrodniczym skutkiem braku realizacji *Planu* jest ograniczenie ingerencji w naturalne procesy zachodzące w przyrodzie. Dla wielu gatunków i siedlisk jest to efekt pożądany, natomiast dla innych zdecydowanie negatywny. Część siedlisk i niektóre gatunki zwierząt i roślin dla zachowania ich typowych biotopów wymagają ingerencji człowieka, czasami wręcz w formie gospodarczego użytkowania.

4. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko i obszary Natura 2000.

4.1. Przewidywane oddziaływanie *Planu* na środowisko.

4.1.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

Różnorodność biologiczna oznacza zróżnicowanie życia na wszelkich poziomach jego organizacji. Różnorodność biologiczną można podzielić na:

- różnorodność gatunkową – bogactwo roślin i zwierząt,
- różnorodność genetyczną (wewnątrzgatunkową) – zróżnicowanie genów poszczególnych gatunków,
- różnorodność ekosystemów – bogactwo siedlisk warunkujących bogactwo ekosystemów.

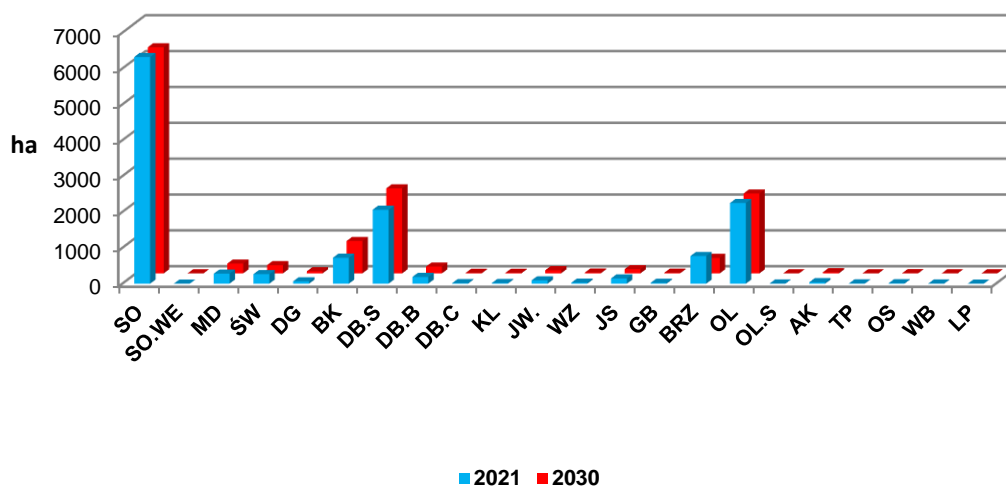
Ochrona różnorodności biologicznej w lasach realizowana jest na podstawie obowiązujących w Lasach Państwowych zarządzeń i instrukcji.

- **Różnorodność gatunkowa**

W lasach Nadleśnictwa Choszczno występują 64 gatunki drzew i krzewów. Dla zachowania tej różnorodności, a nawet jej zwiększenia, *Plan* zwraca uwagę na właściwy dobór gatunków nie tylko w uprawach i warstwie drzewiastej, ale też w podszytach.

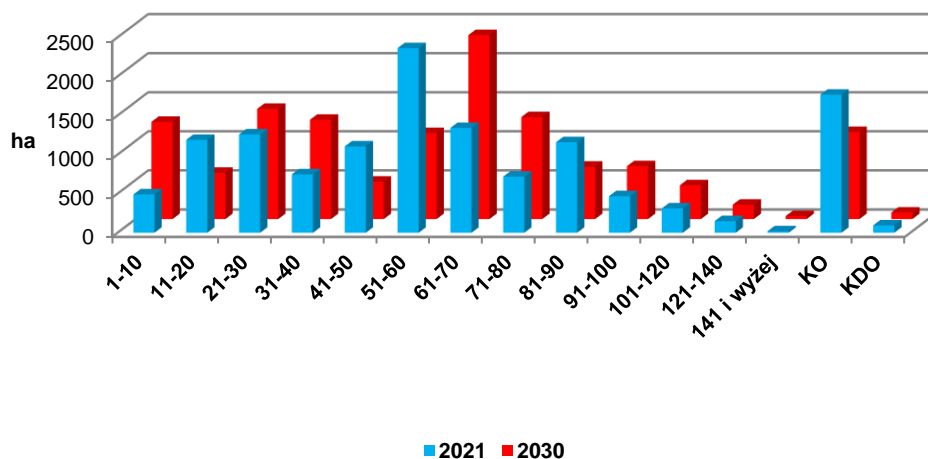
Wszelkie czynności gospodarcze w drzewostanie należy więc realizować tak, by wytworzyły się korzystne warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu.

Gatunki panujące w Nadleśnictwie Choszczno:

Rysunek 32. Udział powierzchniowy wg rodzajów panujących na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Choszczno:

Rysunek 33. Struktura wiekowa drzewostanów na początku i na końcu obowiązywania obecnego planu.

Oceniając typy drzewostanów i przyjęte orientacyjne składy gatunkowe upraw można stwierdzić, że uwzględnione zostały wszystkie lasotwórcze gatunki drzew leśnych występujące naturalnie w zasięgu Nadleśnictwa. *Plan* zaleca, by podczas planowania składów gatunkowych odnowień wziąć pod uwagę zainwentaryzowane siedliska przyrodnicze Natura 2000.

Zapisy planu urządzenia lasu przyczyniają się do ochrony różnorodności gatunkowej również poprzez zainwentaryzowanie znanych stanowisk roślin i zwierząt chronionych oraz uwidocznienie ich w opisach taksacyjnych i na odpowiednich mapach tematycznych. Informacja taka pozwoli odpowiednio dostosować prace gospodarcze w lasach do zasad ochrony tych gatunków i przez to przyczyni się do ich zachowania.

- **Różnorodność genetyczna**

W *Planie* zamieszczono wykazy i zestawienia bazy nasiennej Nadleśnictwa Choszczno, którą stanowią:

- wyłączony drzewostan nasienny;
- gospodarcze drzewostany nasienne;
- bloki upraw pochodnych;
- uprawy pochodne;
- drzewa mateczne;
- źródła nasion;
- szkółka leśna.

Tak rozbudowana baza nasienna, a ponadto ochrona populacji rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt wpłynie pozytywnie na różnorodność genetyczną.

- **Różnorodność ekosystemów**

W celu zachowania różnorodności ekosystemów *Plan* zwraca uwagę m.in. na:

- wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk,
- pozostawianie w stanie naturalnym cieków, zbiorników wodnych, bagien, torfowisk, itp.,
- zachowanie trwałości lasów łągowych i olsów,
- zwiększanie udziału starych drzew w lasach, pozostawianie drzew dziuplastych,
- kształtowanie strefy ekotonowej na obrzeżach lasu,
- czynną ochronę ekosystemów łąkowych.

Realizacja planowanych zadań gospodarczych zgodnie z przedstawionymi uwagami nie tylko nie wpłynie niekorzystnie na występujące w Nadleśnictwie ekosystemy, ale powinna przyczynić się do zwiększenia ich ilości i naturalności.

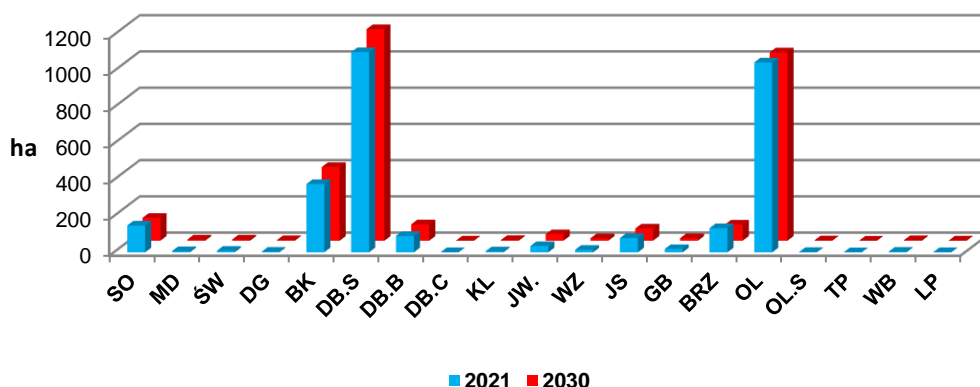
Dla siedlisk przyrodniczych zainwentaryzowanych w obszarach Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (SOO), oraz dla części siedlisk przyrodniczych poza tymi obszarami przyjęto TD, orientacyjne składy upraw oraz rodzaje rębni zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia nr 1/2009 z dnia 23.11.2009 r. zawartego pomiędzy Dyrektorem RDLP w Szczecinie a Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie.

o **Leśne siedliska przyrodnicze**

Na gruntach Nadleśnictwa Choszczno zidentyfikowano 7 typów leśnych siedlisk przyrodniczych. Szczegółowe wyniki inwentaryzacji zamieszczono w „Programie ochrony przyrody”. Sposób zagospodarowania przyjęty dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych przedstawiają tabele i diagramy.

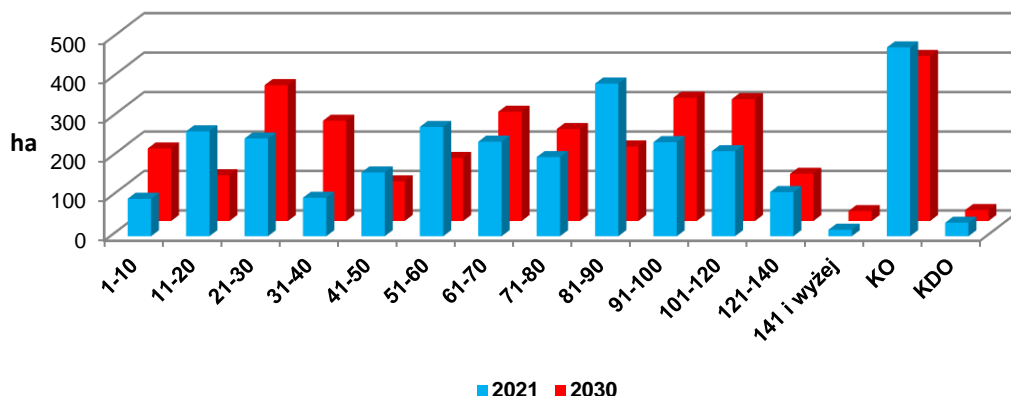
W analizowanym *Planie* postępowanie na siedliskach przyrodniczych zostało omówione przede wszystkim w programie ochrony przyrody.

Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych przedstawiono na mapach załączonych do programu ochrony przyrody.

Rysunek 34. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Wyraźna przewaga udziału dębu szypułkowego i olszy w drzewostanach leśnych siedlisk przyrodniczych jest odzwierciedleniem powierzchniowej dominacji grądów i łągów w zasięgu Nadleśnictwa. W wyniku realizacji zapisów *Planu*, po 10 latach, można założyć, że udział tych gatunków pozostanie na zbliżonym, wysokim poziomie, ze spodziewanym niewielkim wzrostem udziału dębu i buka.

Rysunek 35. Struktura wiekowa drzewostanów na leśnych siedliskach przyrodniczych Natura 2000 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

W drzewostanach na leśnych siedliskach przyrodniczych najwyższy udział mają drzewostany w klasie odnowienia (KO) oraz w wieku 81-90 lat. Po upływie okresu objętego planowaniem nadal największy udział będą miały drzewostany w KO (choć nastąpi nieznaczny spadek zajmowanej przez nie powierzchni), wzrośnie udział drzewostanów najmłodszych (Ia i IIa klasa wieku) oraz drzewostanów w wieku 91-120 lat.

Tabela 53. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania w drzewostanach, w których zinventaryzowano leśne siedliska przyrodnicze Natura 2000.

Lp.	Kod	Pow. ogólna siedlisk	Rodzaje planowanych zadań				Brak zadań (w tym grunt nieleśny)	Przewidywany wpływ
			Odnowienia	Piel. drzewostanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
powierzchnia w ha								
1	2	4	5	6	7	8	9	10
1.	9110	103,30	20,5	74,71	-	26,99	4,17	+
2.	9130	71,12	14,91	50,46	-	26,21	4,62	+
3.	9160	1285,55	169,05	915,98	5,07	370,64	144,11	0
4.	9170	193,24	23,05	178,09	-	45,62	59,70	+
5.	9190	195,11	3,24	187,25	-	8,97	9,90	+
6.	91D0*	44,64	-	-	-	-	44,64	+

Lp.	Kod	Pow. ogólna siedlisk	Rodzaje planowanych zadań				Brak zadań (w tym grunt nieleśny)	Przewidywany wpływ
			Odnowienia	Piel. drzewostanów**	Rębnie zupełne	Rębnie złożone		
			powierzchnia w ha					
1	2	4	5	6	7	8	9	10
7.	91E0*	1107,35	108,24	539,80	19,66	131,23	575,13	0
Razem			338,99	1946,29	24,73	609,66	842,27	0

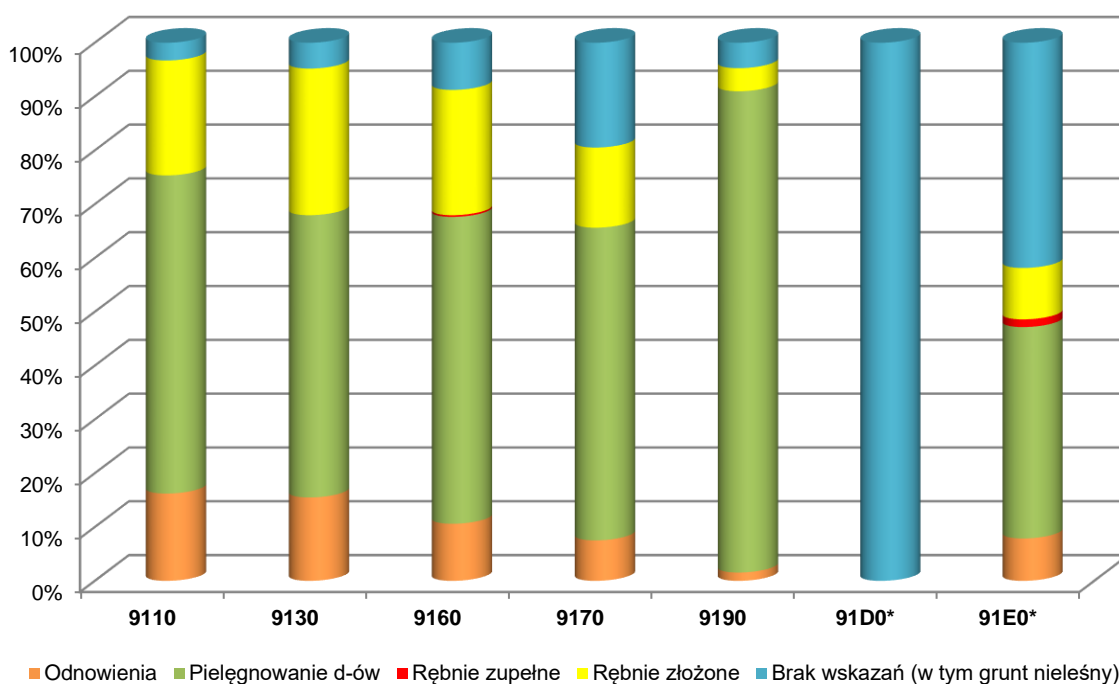
*siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym

**pielęgnowanie drzewostanów – planowane zabiegi: PIEL, CW, CP, TW, TP

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – wpływ obojętny,

– (minus) – wpływ ujemny, negatywny.

Rysunek 36. Rodzaje zadań z zakresu użytkowania i hodowli w drzewostanach, w których zinwentaryzowano leśne siedliska przyrodnicze.

Suma powierzchni objętej wskazaniem gospodarczymi (w tym zapisem BRAK WSKAZAŃ) jest wyższa od sumy ogólnej powierzchni siedlisk zinwentaryzowanych w Nadleśnictwie, co wynika z faktu, że część siedlisk zainwentaryzowanych zostało punktowo, zajmują więc tylko część powierzchni wydzielenia, natomiast zabiegiem objęta jest powierzchnia całego wydzielenia, w którym stwierdzono siedlisko.

O wybraniu konkretnej rębni dla danego siedliska decydują :

- typy siedliskowe lasu i docelowe typy drzewostanu ustalone na Komisji Założeń Planu, a przyjęte zgodnie z aneksem Nr 3/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. do Porozumienia Nr 1/2009 z dnia 23.11.2009 r. (dla siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w obszarach Natura 2000 z dyrektywy siedliskowej SOO oraz dla części siedlisk przyrodniczych poza tymi obszarami);
- potrzeby hodowlane;
- uzyskanie właściwego składu gatunkowego odpowiedniego do typu siedliskowego lasu, przyspieszającego przywracanie naturalnego stanu siedliska oraz zachowanie trwałości lasu.

Sposób wykonania konkretnych rębni ustalany jest na etapie wykonawstwa, na podstawie Zasad Hodowli Lasu, z uwzględnieniem zapisów zawartych w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa.

Zestawienie struktury i funkcji leśnych siedlisk przyrodniczych przedstawione w formie tabeli w programie ochrony przyrody jest wyciągiem z: wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 i Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006, wyników weryfikacji siedlisk przyrodniczych w N-ctwie Choszczno oraz inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych prowadzonej w latach 2006-2007. Podczas prac taksacyjnych nastąpiła zmiana adresów leśnych oraz powierzchni części drzewostanów, dlatego też dane te wymagały aktualizacji. *Plan* nie zawiera informacji o strukturze stanu każdego z płatów siedlisk przyrodniczych, nie jest więc możliwe wykonanie analizy przyczyn uznania stanu za nieoptymalny.

Należy zauważyć, że na podstawie art. 52, pkt 1 *Ustawy OOS*, „informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko (...) powinny być (...) dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (...).

Wnioski wynikające z analizy powierzchni zabiegów określonych dla drzewostanów z zainwentaryzowanymi siedliskami przyrodniczymi przedstawiono poniżej.

Kwaśne buczyny (9110)

Siedlisko to charakteryzuje się dominacją buka oraz minimalnym udziałem dębu bezszypułkowego i szypułkowego. Występująca w drzewostanie sosna stanowi gatunek niepożądany. Zachowanie tego siedliska przyrodniczego we właściwym stanie ochrony (wymóg Natura 2000) polega w szczególności na zachowaniu w dobrym stanie gatunku typowego, jakim dla tego siedliska jest buk. Drzewostany bukowe wymagają konsekwentnej pielęgnacji w całym okresie życia.

Kwaśne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 103,30 ha. Zaplanowane zadania dotyczące pielęgnacji na 74,71 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko przyczynią się pozytywnie do jego zachowania. Planowanie rębni złożonych na 26,99 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów bukowych z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich

warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 4,17 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych pozwolą polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Żyzne buczyny (9130)

W postaci naturalnej lub zbliżonej do naturalnej charakteryzują się czystym drzewostanem bukowym, ewentualnie z niewielką domieszką dębów oraz lipy. Utrzymanie siedliska we właściwym stanie ochrony wymaga stosowania podobnych zabiegów, jak przy kwaśnej buczynie.

Żyzne buczyny zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 71,12 ha. Zaplanowane zadania z zakresu pielęgnacji na 50,46 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko na pewno będą miały pozytywny wpływ na jego zachowanie. Planowanie rębni złożonych na 26,21 ha powierzchni, wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów bukowych z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 4,62 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni, a właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Grąd subatlantycki (9160)

Grąd subatlantycki zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 1285,55 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnowania – 915,98 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni złożonych na 370,64 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Na powierzchni 5,07 ha zaplanowano rębnię zupełną w 4 wydzieleniach poza obszarem Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej (drzewostany ponad stuletnie, o zwarcu przerywanym; ze względu na małe powierzchnie wydzieleni prowadzenie rębni złożonej byłoby trudne i nieracjonalne; w jednym przypadku jest to drzewostan olszowy, o składzie gat. niezgodnym z TD, przeznaczony do przebudowy). Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 144,11 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko, w tym jedno wydzielenie o pow. 1,85 ha stanowi grunt nieleśny.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane

na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych powinny polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170)

Siedlisko zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 193,24 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnowania – 178,09 ha powierzchni drzewostanów, na których opisano grądy. Planowanie rębni złożonych na 45,62 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 59,70 ha drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko (w tym 2,18 ha stanowią grunty nieleśne).

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska, a właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Kwaśne dąbrowy (9190)

Siedlisko to tworzą drzewostany z panującym dębem, czasem z udziałem buka, brzozy i sosny, o ubogim runie z dominacją gatunków borowych.

Kwaśne dąbrowy zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 195,11 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnacji – 187,25 ha powierzchni drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko. Planowanie rębni złożonych na 8,97 ha powierzchni wynika z określonych na gruncie potrzeb odnowienia drzewostanów, z uwzględnieniem ładu przestrzennego i czasowego. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 9,90 ha drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko.

Taki sposób planowania zabiegów w tych drzewostanach nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska, a właściwe wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i cięć zgodnie z zaleceniami ogólnymi przedstawionymi w programie ochrony przyrody przyczyni się do poprawienia niektórych parametrów struktury i funkcji, składających się na stan siedliska.

Bory i lasy bagienne (91D0)

Siedlisko zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 44,64 ha. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 2,05 ha drzewostanów, na których zainwentaryzowano siedlisko.

Na gruntach nieleśnych zainwentaryzowano siedlisko na łącznej powierzchni 42,59 ha.

Taki sposób użytkowania nie spowoduje zaniku tego siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni.

Lęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (91E0)

Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym, związane z przepływem wody, umiejscowione wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, jak również związane z wpływem wód

podziemnych (źródłiskowe lasy olszowe). Drzewostan tworzy przeważnie olsza, niekiedy z udziałem jesionu. Inwentaryzacja przeprowadzona w lasach niekiedy błędnie zaliczała do tego siedliska drzewostany olchowe położone w bezodpływowych obniżeniach terenu w sporym oddaleniu od cieków wodnych, dlatego też mogą wystąpić spore różnice w rzeczywistej ilości i powierzchni tego siedliska.

W warunkach Nadleśnictwa Łęgi zidentyfikowano w drzewostanach na łącznej powierzchni 1107,35 ha. Rodzaje planowanych zadań dotyczą głównie pielęgnacji drzewostanów – 539,80 ha powierzchni drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko. Rębnie złożone zaplanowano na 131,23 ha. Użytkowanie rębnią zupełną zaplanowano w 12 wydzieleniach na łącznej powierzchni 19,66 ha (są to zamierające drzewostany olszowe, najczęściej o małej powierzchni). Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Bez wskazań gospodarczych pozostawiono 433,87 ha drzewostanów, na których zinwentaryzowano siedlisko.

Na gruntach nieleśnych zinwentaryzowano siedlisko na łącznej powierzchni 74,18 ha.

Taki sposób ujęcia w *Planie* zadań gospodarczych nie wpłynie negatywnie na stan zachowania siedliska. Przedstawione w programie ochrony przyrody zalecenia formułowane na poziomie ogólnym w stosunku do sposobu wykonania pielęgnacji i cięć rębnych pozwolą polepszyć niektóre parametry struktury i funkcji.

o **Nieleśne siedliska przyrodnicze**

Na gruntach Nadleśnictwa Choszczno zidentyfikowano 6 typów nieleśnych siedlisk przyrodniczych. Dokładną lokalizację oraz parametry wynikające z inwentaryzacji zamieszczono w programie ochrony przyrody.

W programie znalazły się również ramowe wskazania dotyczące ochrony tych siedlisk. Ogólnie można stwierdzić, że skupiają się one głównie wokół zachowania ich naturalnego charakteru. Planowane zabiegi gospodarcze w drzewostanach położonych w sąsiedztwie nieleśnych siedlisk przyrodniczych nie powinny negatywnie wpłynąć na ich stan zachowania.

o **Grunty do naturalnej sukcesji**

W *Planie* do naturalnej sukcesji przeznaczono 45 wydzieleni o łącznej powierzchni 102,64 ha. Są to głównie grunty na siedliskach bagiennych i wilgotnych, jak również niewielkie odkryte powierzchnie, ważne dla zachowania różnorodności biologicznej.

4.1.2. Oddziaływanie na ludzi.

Plan urządzenia lasu nie zawiera propozycji zadań mających znaczący wpływ na zdrowie i życie ludzi. Zapisy *Planu*, a w szczególności programu ochrony przyrody, mogą się jednak przydać

Nadleśnictwu przy projektowaniu miejsc turystyczno – rekreacyjnych, szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych, oznaczaniu osobliwości przyrodniczych, edukacji przyrodniczo-leśnej, itp.

4.1.3. Oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione.

Analizę wpływu zapisów *Planu* na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Tabela 54. Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na zwierzęta chronione oraz rzadkie, co do których odnotowano dokładną lokalizację.

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wyłączeń-ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	4	-	-	-	2	-	-	2	0
<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	6	5	-	-	1	-	-	-	0
<i>Osmoderma eremita</i>	Pachnica dębowa	2	-	-	-	-	-	-	2	+
<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	12	12	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Aquila pomarina</i>	Orlik krzykliwy	5	-	-	-	-	-	-	5	+
<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Grus grus</i>	Żuraw	101	60	-	1	22	1	4	13	-
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	6	1	-	-	-	-	-	5	+
<i>Milvus milvus</i>	Kania ruda	1	-	-	-	-	-	1	-	0
<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski	15	1	-	-	4	-	1	9	0
<i>Lutra lutra</i>	Wydra	18	8	-	1	3	2	1	3	-

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Przewidywany „brak” wpływu odnosi się do gatunków zinwentaryzowanych w wydzieleniach gruntów nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań.

Wpływ obojętny „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie trzebieże i cięcia rębne, nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji.

Wpływ dodatni „+” przypisano gatunkom, występującym w wydzieleniach, w których jest informacja o ich lokalizacji i w których zaplanowano wskazanie o nie podjęciu działań gospodarczych, co przyczyni się do polepszenia stanu ochrony siedlisk tych gatunków.

Symbol „-” przypisano gatunkom, dla których należy wskazać sposoby ograniczenia negatywnego wpływu niektórych działań wynikających z *Planu*. Dotyczy to następujących gatunków:

- żuraw;
- wydra.

Przewidywane rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planowanych zabiegów gospodarczych, zawarto w dalszym rozdziale *Prognozy*.

W wydzieleniach z gniazdami gatunków objętych ochroną strefową oraz w strefie ochrony całorocznej zabiegów nie planowano. W strefie ochrony okresowej w drzewostanach zabiegi dotyczą głównie pielęgnacji na pow. ok. 101 ha. Na pow. ok. 52 ha na gruntach leśnych nie zaprojektowano wskazań gospodarczych. Na pow. ok. 18 ha zaplanowano rębnie złożone, a rębnię zupełną przewidziano w 2 wydzieleniach na łącznej powierzchni 1,50 ha. Głównym zadaniem cięć rębnych jest stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia.

W programie ochrony przyrody oraz w *Prognozie* podano informacje iż należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.01. – 31.07-dla bielika, 15.03. – 31.08 dla bociana czarnego i 1.03 – 31.08. dla orlika krzykliwego) i wszelkie cięcia prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Program ochrony przyrody wymienia inne gatunki zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w tym występujące w zasięgu Nadleśnictwa Choszczno, co do których brak dokładnej lokalizacji, jak również gatunki pospolicie występujące w całym Nadleśnictwie.

Rozplanowanie poszczególnych działań gospodarczych na cały obszar Nadleśnictwa, a więc brak tak czasowej, jak i powierzchniowej koncentracji czynności gospodarczych w jednym miejscu, powoduje rozproszenie ryzyka negatywnego oddziaływania na siedliska i populacje zwierząt. Zaplanowane w poszczególnych pododdziałach czynności mają stosunkowo niewielki wpływ na populacje gatunków związanych z lasem. Prace związane z wykonaniem powyższych zabiegów trwają w konkretnym wydzieleniu najwyżej kilka do kilkunastu dni. Sprzyja to także utrzymaniu populacji gatunków związanych z lasami. Mimo możliwego niekorzystnego wpływu zabiegów na pojedyncze stanowiska cennych gatunków, plan urządzenia lasu nie oddziałuje długookresowo negatywnie na stan całych populacji chronionych gatunków zwierząt oraz ich siedlisk.

Plan urządzenia lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach nieleśnych, w tym jeziorach, bagnach, użytkach ekologicznych, rolach, pastwiskach i zabudowaniach. W związku z powyższym zapisy planu nie mają wpływu na gatunki zwierząt związanych z gruntami nieleśnymi.

Zagadnienia ochrony zwierząt ujęto również w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem bogactwa gatunkowego. Spośród nich można wymienić:

- należy przestrzegać obowiązujących regulacji prawnych obowiązujących w strefach ochrony gatunków chronionych (strefy ochrony gniazd);
- pozostawiać drzewa dziuplaste.

Taki sposób postępowania przyczyni się do ochrony potencjalnych miejsc bytowania różnych cennych gatunków zwierząt.

4.1.4 Oddziaływanie na grzyby, porosty i rośliny, w szczególności na gatunki chronione

Analizę wpływu zapisów *Planu* na rośliny chronione i rzadkie wykonano na podstawie listy gatunków przedstawionej w programie ochrony przyrody oraz zaplanowanych zabiegów gospodarczych w wydzieleniach, w których te gatunki zinwentaryzowano.

Tabela 55. Planowane czynności gospodarcze i ich przewidywany wpływ na grzyby, porosty, rośliny chronione oraz rzadkie, co do których odnotowano dokładną lokalizację.

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wyłączeń- ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
			Liczba wydzieleni							
<i>Calvatia gigantea</i>	Purchawica olbrzymia	5	1	-	-	2	-	-	2	0
<i>Grifola frondosa</i>	Żagwica listkowata	1	-	-	-	1	-	-	-	0
<i>Sphagnum fallax</i>	Torfowiec kończysty	3	3	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Sphagnum palustre</i>	Torfowiec błotny	5	5	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Sphagnum squarrosum</i>	Torfowiec nastroszony	5	5	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Dryopteris cristata</i>	Nerecznica grzebieniasta	2	2	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Lycopodium annotinum</i>	Widłak jałowcowaty	1	-	-	-	-	-	1	-	0
<i>Andromeda polifolia</i>	Modrzewnica zwyczajna	3	3	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Arum maculatum</i>	Obrazki plamiste	2	-	-	-	-	-	-	2	+
<i>Calla palustris</i>	Czermień błotna	3	3	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Campanula latifolia</i>	Dzwonek szerokolistny	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Dianthus carthusianorum</i>	Goździk kartuzek	1	-	-	-	1	-	-	-	0
<i>Drosera anglica</i>	Rosiczka długolistna	1	1	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Drosera rotundifolia</i>	Rosiczka okrągłolistna	5	5	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Epipactis atrorubens</i>	Kruszczyk rdzawoczerwony	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Epipactis helleborine</i>	Kruszczyk szerokolistny	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Eriophorum vaginatum</i>	Wełnianka pochwowata	11	9	-	-	2	-	-	-	0
<i>Galanthus nivalis</i>	Śnieżyczka przebiśnieg	8	1	-	-	1	-	1	5	0
<i>Helichrysum arenarium</i>	Kocanki piaskowe	5	1	-	-	4	-	-	-	0
<i>Ledum palustre</i>	Bagno zwyczajne	2	2	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Leucjum vernum</i>	Śnieżycza wiosenna	9	1	-	1	5	-	2	-	0
<i>Neottia nidus-avis</i>	Gnieźnik leśny	1	-	-	-	-	-	-	1	+
<i>Nymphaea alba</i>	Grzybienie białe	4	4	-	-	-	-	-	-	brak

Nazwa łacińska	Nazwa polska	Liczba wyłączeń- ogółem	Gr. nieleśny	Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie	Rębnie zupełne	Rębnie złożone	Brak wskazań	Przewidywany wpływ ¹⁾
<i>Oxycoccus palustris</i>	Żurawina błotna	3	3	-	-	-	-	-	-	brak
<i>Taxus baccata</i>	Cis pospolity	7	3	-	-	2	1	1	-	-
<i>Trollius europaeus</i>	Pełnik europejski	1	1	-	-	-	-	-	-	brak

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Symbol „brak” odnosi się do stanowisk gatunków na gruntach nieleśnych, dla których plan urządzenia lasu w ogóle nie podaje szczegółowych wskazań.

Symbol „0” określono dla stanowisk gatunków, których biologia pozwala przypuszczać, że zaplanowane zabiegi, głównie trzebieże i cięcia rębne nie spowodują istotnego ubytku w liczebności i kondycji tych populacji. Są to najczęściej gatunki pospolite w skali Nadleśnictwa, o których można sądzić, że liczba stanowisk jest większa, niż udało się określić na podstawie zebranych materiałów.

Wpływ dodatni „+” przypisano gatunkom, występującym w wydzieleniach, w których jest informacja o ich lokalizacji i w których zaplanowano wskazanie o nie podjęciu działań gospodarczych, co przyczyni się do polepszenia stanu ochrony siedlisk tych gatunków.

Przewidywane rozwiązania, mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań planowanych zabiegów gospodarczych, zawarto w dalszym rozdziale *Prognozy*.

Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się dodatkowo pospolite, lecz nie wymienione w tabeli, chronione gatunki podlegające ochronie częściowej lub będące gatunkami cennymi, dla których Program ochrony przyrody nie podaje szczegółowej lokalizacji stanowisk. Gatunki te to m. in.: płonnik pospolity *Politrychum commune*, rokietnik pospolity *Pleurozium schreberi*. Rośliny te często rosną w wydzieleniach leśnych, zatem osobniki mogą ulec zniszczeniu podczas wykonywania zabiegów gospodarczych.

Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania zapisów planu na całe populacje pospolicie występujących omawianych gatunków.

Zagadnienia ochrony roślin ujęto również w programie ochrony przyrody, gdzie przedstawiono zalecenia dla Nadleśnictwa związane m.in. z zachowaniem różnorodności ekosystemów. Spośród nich można wymienić:

- Podnoszenie wiedzy przyrodniczej wśród pracowników służby leśnej w Nadleśnictwie.
- Monitorowanie stanowisk gatunków chronionych.
- Wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych tak, by nie szkodziły one gatunkom chronionym.

Leśniczy podczas projektowania szlaków zrywkowych (ciągów technologicznych) na etapie sporządzania szacunków brakarskich ma obowiązek uwzględnić wszystkie elementy związane z ochroną przyrody, w tym chronione rośliny. Stanowiska tych gatunków zaznacza na szkicu powierzchni manipulacyjnej, w której będzie wykonywane pozyskanie. Przy użytkowaniu rębny pozostawia się biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu. Taki sposób przygotowywania powierzchni pozwoli ochronić nie tylko te gatunki, których stanowiska są znane i opisane w programie ochrony przyrody, ale również nowe stanowiska roślin.

4.1.5. Oddziaływanie na wodę.

Jednym z podstawowych czynników decydujących o trwałości lasów, pozostających w zakresie wpływu *Planu* na gospodarkę leśną, jest ograniczenie procesów degradacji stosunków wodnych w lasach.

Kategorię ochronności podano w opisach taksacyjnych i zaznaczono na odpowiednich mapach tematycznych.

W *Planie*, w drzewostanach położonych bezpośrednio przy ciekach i zbiornikach wodnych, w których istnieją warunki do odnowienia naturalnego, planowano rębnie złożone, natomiast na słabszych siedliskach, podczas stosowania rębni zupełnej (Ib), zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego.

Ponadto w Programie Ochrony Przyrody zaleca się:

- poprawę stosunków wodnych na terenie nadleśnictwa poprzez:
 - utrzymywanie naturalnego charakteru brzegów bagien, jezior, cieków, rzek;
 - zachowanie istniejących torfowisk.
- wokół bagien o powierzchni co najmniej 0,5 ha oraz wszystkich bagien z siedliskami przyrodniczymi, źródeł, wycieków i wysięków wód podziemnych zaleca się w trakcie wykonywania cięć rębnych zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego (nie stosuje się cięć zupełnych bezpośrednio przy źródłach, rzekach, jeziorach, torfowiskach i źródłiskach, a także w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego; w miejscach tych zaleca się pozostawianie naturalnych stref ekotonowych lub ich tworzenie poprzez sadzenie krzewów – w razie ich braku, oraz pielęgnowanie).
- wyłączenie z użytkowania rębno drzewostanów na zabagnionych, trudno dostępnych siedliskach bagiennych oraz niektórych Ol i OIj.

4.1.6. Oddziaływanie na powietrze.

Biorąc pod uwagę charakter zaplanowanych prac w nadleśnictwie, nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń planu mogła mieć negatywny wpływ na stan powietrza atmosferycznego. Zachowanie zasobów leśnych jest jednym z podstawowych celów gospodarowania. Realizacja założeń planu w żadnym wypadku nie powoduje zmniejszenia leśnych zasobów ani zarazem ich możliwości

związanych z pochłanianiem dwutlenku węgla. Wręcz przeciwnie, można uznać, że zabiegi p.u.l. poprawiające stan lasów, równocześnie polepszają stan powietrza, który w dużym stopniu zależy od produkcji tlenu oraz pochłaniania dwutlenku węgla.

4.1.7. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

Jedynie działania mogące wpływać na powierzchnię ziemi to przygotowanie gleby pod odnowienia na zrębach. Wycięcie drzewostanów na powierzchniach zrębowych mogłoby powodować nasilenie erozji tylko na terenach silniej urzeźbionych, które w obszarze nadleśnictwa spotykane są rzadko. Krótkookresowe pozbawienie roślinności (dla każdego zrębu zaplanowano odnowienie lasu) na rozproszonych powierzchniach nie wpłynie negatywnie na stan gleby. Utrzymanie roślinności leśnej, będące podstawowym założeniem planu urządzenia lasu, sprzyja zachowaniu naturalnej pokrywy glebowej oraz jest głównym zabezpieczeniem gleby przed erozją. Analizując wpływ założeń planu na powierzchnię ziemi można stwierdzić brak znacząco negatywnego oddziaływania.

4.1.8. Oddziaływanie na krajobraz.

Krajobraz leśny jest przestrzennym układem elementów przyrodniczych takich jak: roślinność (drzewa, krzewy, runo), rzeźba terenu, woda powierzchniowa oraz elementów będących wynikiem działalności człowieka: drogi, szlaki zrywkowe, linie energetyczne, infrastruktura turystyczno-rekreacyjna, obiekty kultu religijnego, pomniki historii itp.

O walorach estetyczno-krajobrazowych lasu decydują: przebieg granicy polno-leśnej, zróżnicowanie architektury wnętrza lasu, występowanie cieków i zbiorników wodnych, cenne gatunki roślin i zwierząt.

Wpływ *Planu* na krajobraz przejawia się głównie w kształtowaniu przestrzeni przyrodniczej poprzez sporządzenie wykazu cięć użytków rębnych na najbliższe 10-lecie, a zwłaszcza w wyborze drzewostanów do wycięcia zrębami zupełnymi. W celu podniesienia estetyki powierzchni zrębowych podczas wykonywania planu cięć kierowano się postulatami zawartymi w Zasadach Hodowli Lasu (2012), w tym wytycznymi w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych. Postulaty te zawarto również w programie ochrony przyrody.

Stosowanie zrębów zupełnych ograniczono głównie do:

- drzewostanów przewidzianych do odnowienia gatunkami światłożądnymi, na siedliskach borowych, olsach jak również na siedliskach silnie zachwaszczonych;
- drzewostanów, których natychmiastowe wycięcie podyktowane jest względami sanitarnymi;
- innych drzewostanów, w których uzyskanie odnowienia naturalnego jest utrudnione.

W celu urozmaicenia przebiegu działek zrębowych wykorzystywano naturalne granice wyłączeń taksacyjnych, takich jak drogi leśne, rowy, itp. W drzewostanach użytkowanych rębiami zupełnymi planowano do pozyskania 95% miąższności. Leśniczy na etapie wykonawstwa pozostawia resztę starodrzewu wraz z niższymi warstwami lasu (ok. 5%) w formie kęp lub grup drzew do

naturalnej śmierci. W Programie Ochrony Przyrody zwraca się uwagę na kształtowanie strefy ekotonowej. W związku z powyższym zaleca się w trakcie wykonywania cięć zachowywanie lub kształtowanie strefy pasa ochronnego w bezpośrednim sąsiedztwie użytków rolnych, ważniejszych dróg publicznych, bagien, zbiorników i cieków. Ponadto należy dążyć do tego, aby strefy ekotonowe były maksymalnie wypełnione przez roślinność zielną, krzewy i drzewa w układzie pionowym i poziomym.

Do poprawy atrakcyjności krajobrazowej przyczyniają się także prace związane z dostosowaniem drzewostanów do warunków siedliskowych. Przebudowa litych drzewostanów iglastych na lasy mieszane lub liściaste, urozmaicone pod względem składu gatunkowego, ma pozytywny wpływ na walory krajobrazowe.

Realizacja użytkowania rębego ma ponadto bezpośredni wpływ na strukturę wiekowo-przestrzenną. Planowane rozmieszczenie cięć przyczyni się do urozmaicenia kompleksów leśnych, dzięki czemu ograniczy się powstawanie monokultur jednowiekowych i jednogatunkowych.

4.1.9. Oddziaływanie na klimat.

Realizacja zadań zwartych w p.u.l, nie powoduje zmian klimatu. Zabiegi przeprowadzane w lasach, których celem jest zachowanie ciągłości lasów mogą wpływać tylko na krótko- i średnioterminową zmianę mikroklimatu lokalnego, jedynie w miejscach wykonywanych zrębów i ich najbliższej okolicy.

Nie przewiduje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania zapisów planu na stan klimatu.

4.1.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

Jednym z podstawowych zadań planu urządzenia lasu jest kształtowanie wielkości i struktury zapasu produkcyjnego w urządzonej jednostce, dzięki optymalizacji etatów użytkowania rębego i przedrębego oraz ustalaniu możliwości lokalizacji cięć rębnych w wielkości przyjętej za optymalną. Tak prowadzona gospodarka leśna powinna pozostawić zasoby leśne dla przyszłych pokoleń w stanie lepszym niż dotychczas.

Na tej podstawie można przyjąć, że plan urządzenia lasu ma pozytywny wpływ na kształtowanie się zasobów naturalnych.

4.1.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Na gruntach Nadleśnictwa Choszczno występują następujące dobra kultury materialnej:

Tabela 56. Wzór nr 19. Wykaz obiektów kultury materialnej.

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo Oddz.	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Zabieg	Przewidywany wpływ
2.	Grodzisko	Sławęcín	Grodzisko słowiańskie	-	brak

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo Oddz.	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Zabieg	Przewidywany wpływ	
		Sławęcın	Fragment grodziska	BRAK WSK	brak	
		Dolice	Grodzisko wczesnośredniowieczne	-	brak	
		Dolice	Grodzisko średniowieczne	BRAK WSK	brak	
		Dolice		TW	0	
		Dolice	Grodzisko wczesnośredniowieczne	-	brak	
		Dolice		-	brak	
		Mogilica	Grodzisko w cz. W	TP	0	
3.	Kurhany	Recz	Kurhan	TW	0	
		Brańcın	Cmentarzyska kurhanowe kultury łużyckiej	TP	0	
		Brańcın		TP	0	
		Mogilica		TP	0	
		Mogilica		TP	0	
		Ziemomyśl		BRAK WSK	brak	
		Ziemomyśl		CP	0	
		Ziemomyśl		IIIAU	0	
		Ziemomyśl		ODN-ZŁOŻ	0	
		Dolice		Cmentarzyska kurhanowe	TP	0
		Mogilica			TP	0
		Mogilica	TP		0	
		Mogilica	IIIB		0	
		Ziemomyśl	IIIB		0	
		Ziemomyśl	TP		0	
		Ziemomyśl	TP		0	
		Ziemomyśl	Cmentarzysko neolityczne	TP	0	
		Ziemomyśl	Cmentarzysko kurhanowe	IIIB	0	
4.	Groby megalityczne	Mogilica	Groby megalityczne w cz. E	TW	0	
		Mogilica	Grób megalityczny	TP	0	
		Dolice	Groby megalityczne.	TW	0	
5.	Cmentarz	Recz	Przedwojenny cmentarz.	TP	0	
		Recz	Ruiny cmentarza.	TP	0	
		Brańcın	Dawny cmentarz właścicieli ziemskich z Rzeplina.	IIIAU	0	
		Brańcın	Dawny cmentarz ewangelicki. Zachowanych siedem kamieni pamiątkowych i kamienny mur wokół cmentarza.	TW	0	
		Brańcın	Przedwojenny cmentarz.	-	brak	
		Dolice	Cmentarz poległych w trakcie I wojny światowej. Zachowane kamienie-tablice upamiętniające poległych.	-	brak	
		Mogilica	Cmentarz rodziny rodziny von Bonin (dawnych właścicieli ziemskich) w pobliżu miejscowości Bonin.	TP	0	
		Płotno	Cmentarz.	-	brak	
		Płotno	Cmentarz.	PIEL	0	

Lp.	Nazwa obiektu	Leśnictwo Oddz.	Ogólny opis obiektu, rok powstania, walory	Zabieg	Przewidywany wpływ
6.	Mogiła	Bralecin	Mogiła zbiorowa Grób odkryty w 1945 r. Ofiary - 24 ciała zakopane po 2-3 w jednym dole, przykryte cienką warstwą ziemi, zginęły od strzału w tył głowy.	BRAK WSK	brak
		Dolice	Groby niemieckich leśników.	TP	0
		Mogilica	Mogiła	IIAU	0
		Płotno	Kamień upamiętniający miejsce pochówku leśniczego i jego żony.	TP	0
		Płotno	Mogiła	BRAK WSK	brak
		Płotno	Grobowiec członków rodu Kehler, byłych właścicieli ziemskich, założycieli miejscowości Niepołcko.	BRAK WSK	brak
7.	Głaz	Ziemomyśl	Kamień upamiętniający niemieckiego leśniczego.	TP	0
8.	Ruiny	Bralecin	Pozostałości po dawnym młynie.	BRAK WSK	brak
		Dolice	Ruiny	TW	0
		Mogilica		TP	0
		Mogilica		BRAK WSK	brak
		Ziemomyśl		IIIB	0

* symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych
+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;
0 (zero) – brak znaczącego wpływu;
- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;
brak – brak czynności w Planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Wymienione wyżej obiekty znajdują się w części wydzielenia.

Przy stanowiskach w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi gospodarcze wskazane jest zachować szczególną ostrożność podczas prowadzenia prac, pozostawiając kępę starodrzewu z obiektem bez zabiegu.

Planowane zabiegi pielęgnacyjne drzewostanów nie mają wpływu na stan i zachowanie cennych zasobów kultury materialnej. Czynności związane z przeprowadzeniem użytkowania rębego mogą wpływać negatywnie w trakcie robót ziemnych naruszając pokrywę gleby. W dalszym rozdziale *Prognozy* podano rozwiązania mające na celu ograniczenie wpływu planowanych zadań gospodarczych zawartych w *Planie*.

Krótką charakterystyką powyższych miejsc, szczegółowe dane w zakresie ich ochrony zamieszczona w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie tych obiektów na odpowiednich mapach tematycznych przyczyni się do utrwalenia wiedzy o występowaniu tego rodzaju dziedzictwa kulturowego na gruntach Nadleśnictwa.

4.1.12. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania Planu na środowisko.

Syntetyczne zebranie ocen cząstkowych określonych dla poszczególnych elementów zawarte w poprzednich rozdziałach, pozwala na zbiorcze zestawienie wyników i dokonanie ogólnej oceny przewidywanego oddziaływania Planu na środowisko. Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych nie wynika wprost ze średniej ocen cząstkowych, ale jest subiektywną oceną popartą wiedzą ekspercką autora Prognozy.

Macierz oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa zawarta jest w tabeli A części tabelarycznej prognozy.

Ogólna analiza oddziaływania ustaleń Planu pozwala stwierdzić, że **nie wpływa on znacząco negatywnie na środowisko** i poszczególne jego elementy. Niektóre planowane zadania mogą w trakcie realizacji oddziaływać okresowo negatywnie, krótkoterminowo, i w tych przypadkach zaproponowano sposoby wyeliminowania lub ograniczenia tego rodzaju wpływu. Jednak oddziaływanie łączne planowanych zadań gospodarczych nie będzie negatywne dla któregośkolwiek elementu środowiska.

4.2 Oddziaływanie planu na prawne formy ochrony przyrody z wyjątkiem ochrony gatunkowej oraz obszarów Natura 2000.

4.2.1 Oddziaływanie Planu na rezerваты przyrody

- Rezerwat przyrody „Dęby Sądowskie”.

Tabela 57. Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat przyrody „Dęby Sądowskie”.

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	310Ad	2,98	D-STAN	BRAK WSK	0

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Na obszarze rezerwatu nie zaprojektowano żadnych czynności gospodarczych.

- Rezerwat przyrody „Skalisty Jar Libberta”.

Tabela 58. Planowane czynności gospodarcze oraz ich przewidywany wpływ na rezerwat przyrody „Skalisty Jar Libberta”.

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
1.	547a	1,55	D-STAN	BRAK WSK	0
2.	547b	2,59	D-STAN	BRAK WSK	0
3.	547c	2,54	D-STAN	BRAK WSK	0

Lp.	Oddział, pododdział	Pow. [ha]	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ ¹
1	2	3	4	5	6
4.	547d	1,24	D-STAN	BRAK WSK	0
5.	547f	1,27	D-STAN	BRAK WSK	0
6.	547g	4,06	D-STAN	BRAK WSK	0
7.	547i	5,38	D-STAN	BRAK WSK	0
8.	547j	3,12	D-STAN	BRAK WSK	0
9.	547k	4,20	D-STAN	BRAK WSK	0
10.	547l	1,65	D-STAN	BRAK WSK	0
11.	547m	1,55	D-STAN	BRAK WSK	0
12.	547n	0,82	D-STAN	BRAK WSK	0
13.	547o	1,13	D-STAN	BRAK WSK	0
14.	547p	0,70	D-STAN	BRAK WSK	0
15.	547r	0,81	D-STAN	BRAK WSK	0
16.	547~a	0,33	DROGI L	-	brak
17.	547~b	0,13	LINIE	-	brak
18.	547~c	0,14	ROWY	-	brak

¹ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Na obszarze rezerwatu nie zaprojektowano żadnych czynności gospodarczych.

W *Planie*, a dokładnie w programie ochrony przyrody, zestawiono zadania ochronne wynikające z ustanowionych dla ww. rezerwatów przyrody planów ochrony, w związku z czym *Plan* będzie mieć pozytywny wpływ na cel i przedmioty ochrony.

4.2.2 Oddziaływanie *Planu* na parki krajobrazowe

Grunty Nadleśnictwa Choszczno znajdują się w zasięgu Barlineckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny.

Tabela 59. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu Barlineckiego Parku Krajobrazowego.

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia zabiegu [ha]	Przewidywany wpływ*
BRAK WSK	132,86	+3
Odnowienia	2,03	+2
Pielęgnowanie drzewostanów (CP, CW, PIEL, TP, TW)	256,81	+2
Rębnia zupełna	4,15	-1
Rębnie złożone	73,17	-1
Grunt nieleśny	41,77	brak

Zakazy ustanowione dla parku krajobrazowego nie dotyczą prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, która jest wynikiem realizacji zapisów *Planu*. Przedstawienie w programie ochrony przyrody tematyki związanej z tą formą ochrony przyczyni się do popularyzacji wartości, dla których utworzono Barlinecki Park Krajobrazowy.

Zaznaczenie granic obiektu na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do jego ochrony.

4.2.3 Oddziaływanie *Planu* na obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno ustanowiono trzy obszary chronionego krajobrazu:

- **OChK „C” Barlinek**

Tabela 60. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu OChK „C” Barlinek.

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia zabiegu [ha]	Przewidywany wpływ*
BRAK WSK	56,80	+3
Odnowienia	3,91	+2
Pielęgnowanie drzewostanów (CP, CW, PIEL, TP, TW)	603,15	+2
Rębnia zupełna	3,06	-1
Rębnie złożone	183,66	-1
Grunt nieleśny	40,37	brak

* symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ;

1- oddziaływanie krótkoterminowe;

2- oddziaływanie średnioterminowe;

3- oddziaływanie długoterminowe.

- **OChK „D” Choszczno – Drawno**

Tabela 61. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu OChK „D” Choszczno-Drawno.

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia zabiegu [ha]	Przewidywany wpływ*
BRAK WSK	277,49	+3
Odnowienia	29,97	+2
Pielęgnowanie drzewostanów (CP, CW, PIEL, TP, TW)	2811,78	+2
Rębnia zupełna	93,16	-1
Rębnie złożone	399,21	-1
Grunt nieleśny	176,34	brak

* symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływy dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ;

1- oddziaływanie krótkoterminowe;

2- oddziaływanie średnioterminowe;

3- oddziaływanie długoterminowe.

- **OChK „F” Bierzwnik**

Tabela 62. Planowane czynności gospodarcze z zakresu użytkowania głównego w wydzieleniach będących w zasięgu OChK „F” Bierzwnik.

Rodzaj zabiegu	Powierzchnia zabiegu [ha]	Przewidywany wpływ*
BRAK WSK	78,60	+3
Odnowienia	12,59	+2
Pielęgnowanie drzewostanów (CP, CW, PIEL, TP, TW)	464,97	+2
Rębnia zupełna	15,90	-1
Rębnie złożone	99,50	-1
Grunt nieleśny	80,19	brak

* symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – wpływ obojętny;

- (minus) – wpływ ujemny, negatywny;

brak – brak czynności w *Planie*, która mogłaby mieć jakiś wpływ;

1- oddziaływanie krótkoterminowe;

2- oddziaływanie średnioterminowe;

3- oddziaływanie długoterminowe.

Zakazy ustanowione dla obszarów chronionego krajobrazu nie dotyczą prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, która jest wynikiem realizacji zapisów *Planu*. Przedstawienie w programie ochrony przyrody tematyki związanej z tą formą ochrony przyczyni się do popularyzacji wartości, dla których utworzono obszar.

Zaznaczenie granic obiektu na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do jego ochrony.

4.2.4 Oddziaływanie *Planu* na istniejące pomniki przyrody

Zabiegi gospodarcze zaplanowane w wydzieleniach, w których występują pomniki przyrody wynikają z potrzeb drzewostanów. Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych tych obiektów wpłynie pozytywnie na stan ich ochrony oraz popularyzacji.

4.2.5 Oddziaływanie *Planu* na istniejące użytki ekologiczne

Na terenie Nadleśnictwa Choszczno znajdują się 3 użytki ekologiczne, zajmujące łączną powierzchnię 81,28 ha.

Tabela 63. Planowane czynności gospodarcze w wyłączeniach leżących w bezpośrednim sąsiedztwie użytków ekologicznych

Lp.	Nazwa Wydzielenie	Oddział pododdział	Pow. (ha)	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ*
1.	„Wapnickie Łęgi” 26d	25a	11,47	D-STAN	TP	0
		25d	1,45	D-STAN	IIIAU	0
		25g	0,33	LZR-PS	-	brak
		26b	13,32	D-STAN	TP	0
		27f	5,83	D-STAN	TP	0
		27r	1,82	D-STAN	TP	0

Lp.	Nazwa Wydzielenie	Oddział pododdział	Pow. (ha)	Rodzaj pow.	Rodzaj planowanej czynności	Przewidywany wpływ*
2.	„Gęsie Bagno” 291a 291Ab 294Ad	27x	0,99	D-STAN	TW	0
		290c	2,47	D-STAN	TP	0
		291b	2,45	D-STAN	IIIA	0
		291d	1,87	D-STAN	CW	0
		291f	5,26	D-STAN	IIIA	0
		291Aa	8,65	D-STAN	TW	0
		291Ac	5,12	D-STAN	IIIAU	0
		291Ah	1,49	D-STAN	BRAK WSK	brak
		291Ai	10,82	D-STAN	CP	0
		291Ak	0,22	LZ	-	brak
		291An	1,05	D-STAN	TW	0
		294Aa	5,93	D-STAN	CP	0
		294Ac	1,19	D-STAN	TP	0
		294Af	0,83	D-STAN	IIIAU	0
		294Ag	14,01	D-STAN	CP	0
3.	„Czapliniec” 295Ab	295Aa	0,56	LZ	-	brak
		295Ac	2,57	D-STAN	BRAK WSK	brak
		295Ah	0,36	D-STAN	BRAK WSK	brak
		295Ak	1,39	LZ	-	brak
		295Ao	0,04	LZ	-	brak

* Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Zaplanowane czynności gospodarcze w wyłączeniach leżących w bezpośrednim sąsiedztwie użytków ekologicznych nie będą miały znaczącego wpływu na zmianę stosunków wodnych, ponieważ związane są z pielęgnacją drzewostanów (CP, TW, TP) lub rębniami złożonymi z wydłużonym czasem uprzątnięcia drzewostanów.

Zaznaczenie użytków ekologicznych na odpowiednich mapach tematycznych oraz umieszczenie informacji w opisach taksacyjnych przyczyni się do ochrony tych obiektów.

4.2.6 Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania Planu na środowisko

Tabela 64. Przewidywane oddziaływanie Planu na formy ochrony przyrody.

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w Planie lub Prognozie	Przewidywane oddziaływanie*
1	2	3	4	5
1.	Rezerваты przyrody	Działania powinny wynikać z ustanowionych planów ochrony, zadań ochronnych		+
2.	Parki krajobrazowe	Działania wynikające z potrzeb	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej	+

Lp.	Formy ochrony przyrody	Zabiegi gospodarcze zaplanowane w obiektach lub w stosunku do obiektów chronionych	Sposoby ograniczenia negatywnego wpływu zapisane w Planie lub Prognozie	Przewidywane oddziaływanie*
1	2	3	4	5
		drzewostanów		
3.	Obszary Natura 2000	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na obszary N2000 zamieszczono w innym rozdziale <i>Prognozy</i> .		
4.	Obszary chronionego krajobrazu	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów	Prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej	+
5.	Pomniki przyrody	Działania wynikające z potrzeb drzewostanów, w których występują pomniki.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz zaznaczenie na mapach tematycznych.	+
6.	Użytki ekologiczne	Brak zabiegów w obiektach; w najbliższym otoczeniu planowane zabiegi pielęgnacyjne bez wpływu na obiekty.	Umieszczenie informacji w programie ochrony przyrody oraz wskazanie sposobów ochrony cennych siedlisk; zaznaczenie na mapach tematycznych.	+
7.	Ochrona gatunkowa	Dokładną analizę wpływu <i>Planu</i> na gatunki chronione i rzadkie zamieszczono w innym rozdziale <i>Prognozy</i>		

* Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na formy ochrony:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

brak – brak czynności w planie, która mogłaby mieć jakiś wpływ.

Podsumowanie oceny przewidywanego oddziaływania zamieszczonego w tabeli:

- w stosunku do rezerwatów – **wpływ dodatni**, ponieważ w *Planie* są zawarte informacje z planów ochrony ustanowionych dla rezerwatów;
- w stosunku do parków krajobrazowych – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* przyczynia się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- w stosunku do obszarów chronionego krajobrazu – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* przyczynia się do prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, jako narzędzia zrównoważonego wykorzystania zasobów biologicznych;
- w stosunku do pomników przyrody – **wpływ dodatni**, ponieważ podanie w opisach taksacyjnych i programie ochrony przyrody lokalizacji oraz zaznaczenie jej na mapach tematycznych zapobiegnie przypadkowemu uszkodzeniu;

- w stosunku do użytków ekologicznych – **wpływ dodatni**, ponieważ *Plan* propaguje zagadnienia ochrony ekosystemów stwierdzonych w tych obiektach;

Przewidywane oddziaływanie *Planu* na obszary Natura 2000 oraz gatunki roślin i zwierząt ujęto w innym rozdziale *Prognozy*.

4.3 Oddziaływanie *Planu* na specjalne obszary ochrony siedlisk

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Choszczno znajdują się trzy obszary specjalnej ochrony siedlisk (SOO):

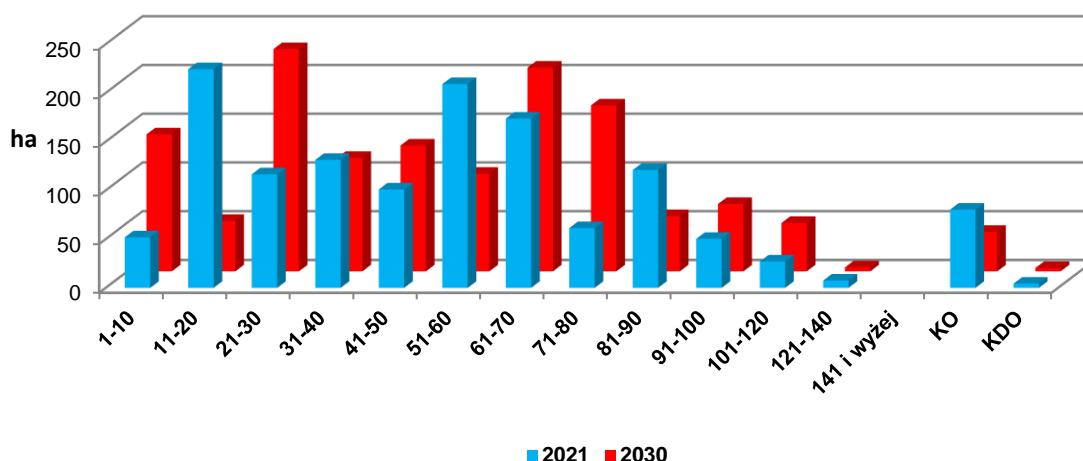
- **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 3084,13 ha, z czego 48,6 % (1499,42 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym ok. 106 ha tych gruntów stanowią wydzielania nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

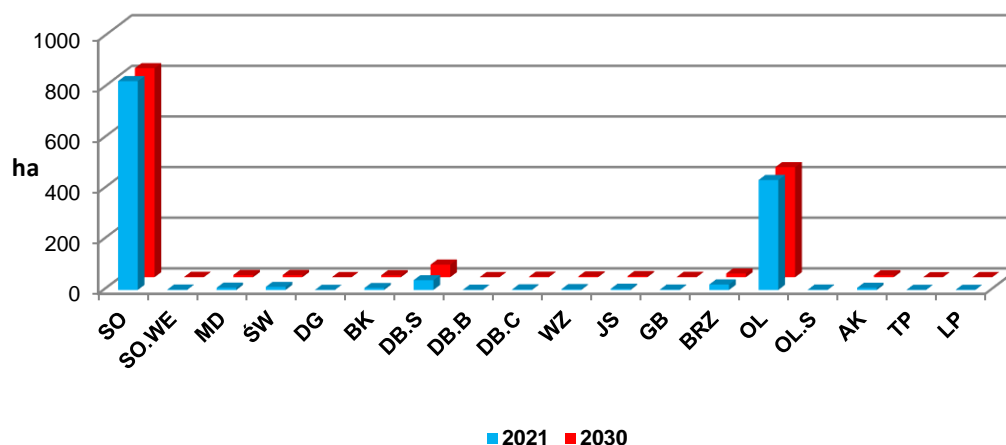
Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziełów dotyczą ok. 1393 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 37. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320004 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 38. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320004 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tabela 65. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	5	3,25	Siedlisko zinwentaryzowano w 5 wydzieleniach. Są to grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
2.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami	C	-	-	Nie dotyczy.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
		włosienniczników				
3.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	C	-	-	Nie dotyczy.
4.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	C	-	-	Nie dotyczy.
5.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	Nie dotyczy.
6.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	A	-	-	Nie dotyczy.
7.	7220*	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	B	3	0,08	Siedlisko zinwentaryzowano tylko punktowo w 3 wydzieleniach. Dla 2 wydzieleni z siedliskiem nie planowano wskazań na pow. 6,62 ha*. W 1 wydzieleniu zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją na pow. 6,34 ha* (w wydzieleniu tym zinwentaryzowano bagno o pow. 0,23 ha i lukę o pow. 0,13 ha – siedlisko znajduje się w części wydzielenia, która nie będzie objęta zabiegiem). Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	3	11,93	Siedlisko zinwentaryzowano punktowo w 3 wydzieleniach. Są to grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
9.	9130	Żyzne buczyny	B	-	-	Nie dotyczy.
10.	9160	Grąd subatlantycki	C	-	-	Nie dotyczy.
11.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	6	11,92	Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano jedno wydzielenie o powierzchni 0,71 ha. Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						<p>oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Dla 10,14 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów.</p> <p>W 1 wydzieleniu stanowiącym grunt nieleśny siedlisko zinwentaryzowano na pow. 2,18 ha. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.</p>
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	B	152	279,34	<p>Podczas wykonywania cięć trzebieżowych w pierwszej kolejności należy wyeliminować drzewa niepożądane.</p> <p>Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 24,39 ha* powierzchni (dwanaście wydziełów). Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Do użytkowania rębnią zupełną przewidziano 3 wydziały o łącznej powierzchni 5,83 ha*. Są to głównie dojrzałe drzewostany olszowe, o zwarcu przerywanym. Ze względu na małą powierzchnię prowadzenie rębni złożonej byłoby trudne i nieracjonalne. Jedno wydzielenie stanowi 85-letni d-<i>stan</i> sosnowy na siedlisku BMśw (łęg zinwentaryzowano punktowo), w którym do użytkowania rębego przeznaczono 1 działkę o pow. 3,88 ha, a drugą działkę – 7,67 ha pozostawiono bez wskazań.</p> <p>Dla 108,28* ha drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów, a 45,15* ha stanowią grunty nieleśne. Taki sposób użytkowania nie</p>

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						będzie miał wpływu na stan zachowania tego siedliska.
13.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-	Nie dotyczy.

* jest to powierzchnia zabiegu w całym wydzieleniu, która może być większa niż powierzchnia siedliska, zajmującego tylko fragment wyłączenia.

Sposób użytkowania determinowany jest przez warunki siedliskowe, wymagania ekologiczne poszczególnych gatunków drzew, stan drzewostanów, co przekłada się na określenie celu hodowlanego lub ochronnego wyrażonego w typie drzewostanu, w tym o kierunku ochronnym (zgodnie z zapisami protokołu z KZP). Przy wyborze odpowiedniego sposobu użytkowania bierze się pod uwagę potrzebę zachowania trwałości lasu i zapobieganie degradacji siedliska. By wypełnić powyższe, niekiedy jedyną alternatywą jest zrębowy sposób zagospodarowania. Często wielkość powierzchni nie pozwala na zastosowanie innej rębni niż rębni zupełna.

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 66. Zestawienie gatunków zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1163 Głowacz białopłetwy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1149 Koza C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1042 Zalotka większa C	Zasiedla obszary torfowiskowe, chętnie przebywa również w środowiskach o podobnym charakterze:	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 4 stanowiska gatunku. 2 stanowiska znajdują się w drzewostanach, w których zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją (TP),

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	leśnych jeziorach i bagnach.	jedno stanowisko w wydzieleniu, które pozostawiono bez wskazań. W jednym wydzieleniu ze stanowiskiem zaplanowano rębnię zupełną na części powierzchni, pozostałą działkę pozostawiono bez wskazań.
1060 Czerwończyk nieparek C	Gatunek związany ze środowiskiem wilgotnych łąk i torfowisk niskich.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 6 stanowisk gatunku, spośród których 5 zlokalizowanych jest na gruntach nieleśnych, dla których <i>Plan</i> nie zawiera wskazań. Jedno stanowisko znajduje się w drzewostanie, w którym zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją (TP).
1188 Kumak nizinny C	Zasiedla zbiorniki wodne. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 2 stanowiska gatunku. Są to grunty nieleśne, dla których <i>Plan</i> nie zawiera wskazań.
1099 Minóg rzeczny B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1096 Minóg strumieniowy B	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO. <i>Plan</i> nie ma wpływu na biotop występowania gatunku.
1355 Wydra C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 7 stanowisk gatunku, spośród których 5 zlokalizowanych jest na gruntach nieleśnych, dla których <i>Plan</i> nie zawiera wskazań. Pozostałe 2 stanowiska znajdują się w drzewostanach, w których zaplanowano rębnię zupełną.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1918). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 25 maja

2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 maja 2018 r., poz. 2604).

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO **Dolina Iny koło Recza PLH320004**.

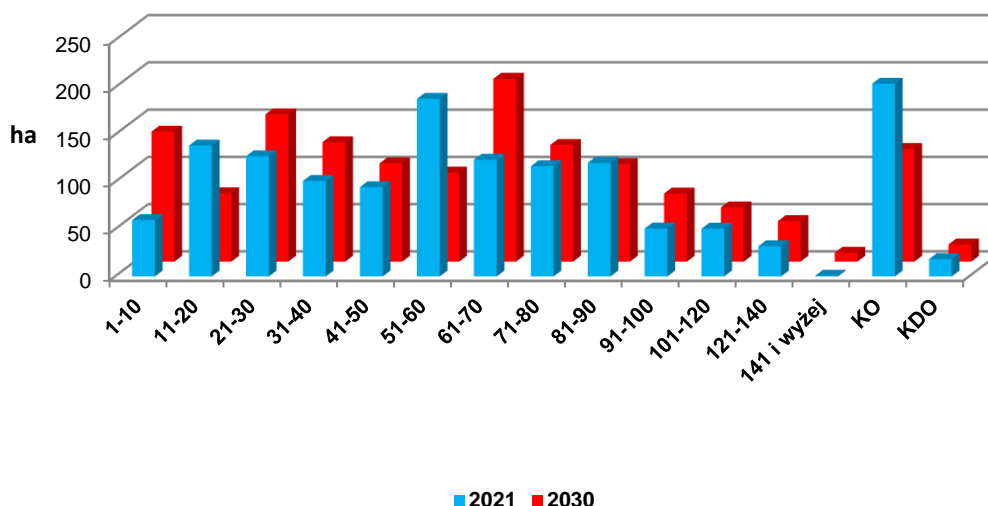
• Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 8852,24 ha, z czego 17,6 % (1561,58 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym ok. 95 ha tych gruntów stanowią wydzielania nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

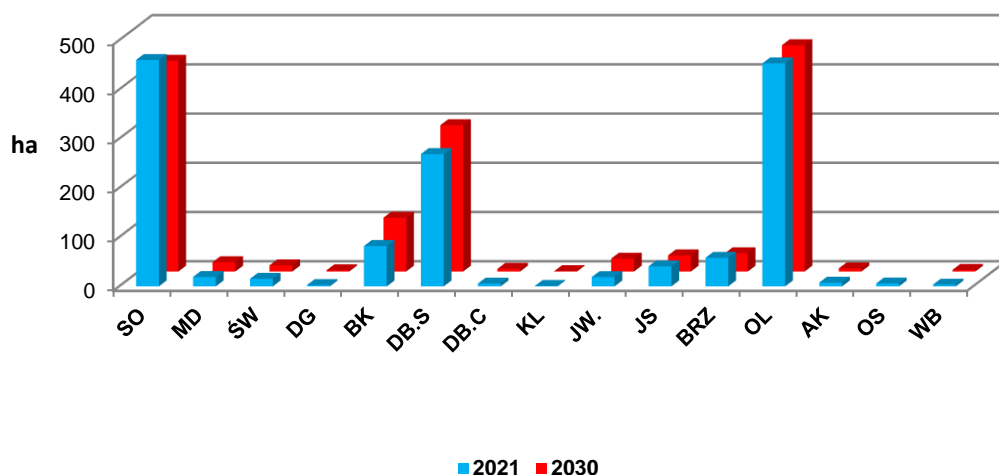
Zapisy *Planu* z wskazaniami gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziełów dotyczą ok. 1466 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 39. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLH320006 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 40. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLH320006 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotem ochrony w obszarze są siedliska oraz gatunki, dla których w Standardowym Formularzu Danych (tzw. SDF) wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C.

Tabela 67. Analiza wpływu *Planu* na siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3	4	5	6	7
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	A	-	-	Nie dotyczy.
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	1	2,92	Siedlisko zinwentaryzowano w 1 wydzieleniu, które stanowi grunt nieleśny. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						przed ewentualnymi zagrożeniami.
3.	6120*	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe	C	-	-	Nie dotyczy.
4.	6210*	Murawy kserotermiczne	B	-	-	Nie dotyczy.
5.	6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	B	-	-	Nie dotyczy.
6.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	Nie dotyczy.
7.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	2	1,49	Siedlisko zinwentaryzowano w dwóch wydzieleniach, z czego jedno stanowi grunt nieleśny. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. W jednym wydzieleniu zaplanowano zabiegi związane z pielęgnacją (siedlisko przyrodnicze do weryfikacji). Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
8.	7210*	Torfowiska nakredowe	B	-	-	Nie dotyczy.
9.	7220*	Źródlika wapienne	B	-	-	Nie dotyczy.
10.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	2	0,31	Siedlisko zinwentaryzowano w dwóch wydzieleniach, które pozostawiono bez wskazań gospodarczych. Ogólne wskazania dotyczące ochrony tego siedliska zawarto w programie ochrony przyrody, podając sposoby zabezpieczenia przed ewentualnymi zagrożeniami.
11.	9110	Kwaśne buczyny	B	5	11,26	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
12.	9130	Żyzne buczyny	C	8	15,55	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane.

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						Dla 4,62 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
13.	9160	Grąd subatlantycki	B	7	10,51	Pielęgnacją należy eliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 4,25 ha powierzchni (jedno wydzielenie). Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Dla 10,51 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
14.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	79	181,52	Podczas wykonywania cięć trzebieżowych w pierwszej kolejności należy wyeliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 44,91 ha* powierzchni (12 wydzieleń). Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Dla 47,38 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
15.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	7	18,42	Pielęgnacją należy eliminować

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
						drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 5,05 ha* powierzchni (2 wydzielania). Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Taki sposób ujęcia w <i>Planie</i> zadań gospodarczych przyczyni się do poprawy struktury i funkcji niektórych parametrów, związanych ze stanem zachowania siedliska.
16.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe	B	151	356,03	Podczas wykonywania cięć trzebieżowych w pierwszej kolejności należy wyeliminować drzewa niepożądane. Do użytkowania rębniami złożonymi przewidziano 52,72 ha powierzchni. Głównym zadaniem cięć rębnych jest wymiana pokoleń oraz stworzenie warunków rozwoju młodego pokolenia. Do użytkowania rębnią zupełną przewidziano 1 wydzielanie, w którym cięcia rębne zaplanowano na jednej działce o pow. 1,69 ha. Drugą działkę (2,86 ha) pozostawiono bez wskazań. Drzewostan tworzy olsza, miejscami z jesionem, w wieku 81 lat, zwarcie przerywane. Dla 163,90 ha* drzewostanów z siedliskiem nie planowano zabiegów, a 32,57 ha* stanowią grunty nieleśne. <i>Plan</i> nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych. Taki sposób użytkowania nie będzie miał wpływu na stan zachowania tego siedliska.
17.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-	Nie dotyczy.

* jest to powierzchnia zabiegu w całym wydzielaniu, która może być większa niż powierzchnia siedliska, zajmującego tylko fragment wyłączenia.

Sposób użytkowania determinowany jest przez warunki siedliskowe, wymagania ekologiczne poszczególnych gatunków drzew, stan drzewostanów, co przekłada się na określenie celu hodowlanego lub ochronnego wyrażonego w typie drzewostanu, w tym o kierunku ochronnym (zgodnie z zapisami protokołu z KZP). Przy wyborze odpowiedniego sposobu użytkowania bierze się pod uwagę potrzebę zachowania trwałości lasu i zapobieganie degradacji siedliska. By wypełnić powyższe, niekiedy jedyną alternatywą jest zrębowy sposób zagospodarowania. Często wielkość powierzchni nie pozwala na zastosowanie innej rębni niż rębni zupełna.

- **Gatunki roślin i gatunki zwierząt**

Tabela 68. Zestawienie gatunków roślin i zwierząt stanowiących przedmioty ochrony w SOO Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Kolorem zielonym wyróżniono gatunki leśne)

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
1088 Kozioróg dębosz C	Preferuje dobrze nasłonecznione, ponad 100-letnie drzewa, rosnące pojedynczo lub w niewielkich skupiskach. Lubi też stare, dobrze prześwietlone dąbrowy. Spotkać go można tylko na żywych drzewach.	Brak informacji o stanowiskach gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1903 Lipiennik Loesela B	Torfowiska i bagna między poduszkami mchów z podłożem węglanowym,	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1614 Selery błotne A	Występuje nad brzegami wód, zwłaszcza jezior, w zbiorowiskach niskiej roślinności zalewanej poza sezonem wegetacyjnym oraz w lukach w szuwarach.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1130 Boleń C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1149 Koza C	Gatunek związany ze środowiskiem wodnym.	Brak informacji o stanowisku gatunku na gruntach N-ctwa w granicach SOO.
1188 Kumak nizinny B	Zasiedla zbiorniki wodne. Spotkać go można nie tylko w dużych stawach	Na gruntach Nadleśnictwa w granicach SOO stwierdzono 4 stanowiska gatunku,

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	i jeziorach, ale również w bardzo małych zbiornikach wodnych, nawet w okresowych, szybko wysychających kałużach i koleinach dróg polnych.	w wydzieleniach stanowiących grunty nieleśne, dla których <i>Plan</i> nie zawiera wskazań.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1660). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 7 sierpnia 2017 r., poz. 3458).

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, C, D części tabelarycznej prognozy.

Na podstawie przedstawionej analizy można stwierdzić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania** na gatunki zwierząt będące przedmiotem ochrony w SOO **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320004**.

- **Lasy Bierzwickie PLH320044**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 9,64 ha.

Plan nie będzie miał wpływu na przedmioty ochrony SOO Lasy Bierzwickie PLH320044 ponieważ obszar położony jest poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo. Realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar Lasy Bierzwickie PLH320044.

4.4 Oddziaływanie *Planu* na obszary specjalnej ochrony ptaków

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Choszczno znajdują się trzy obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):

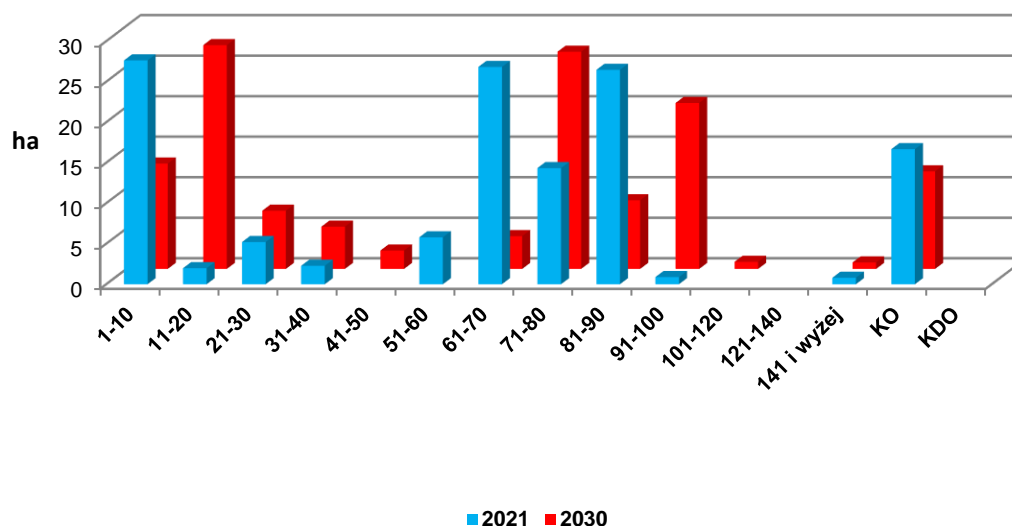
- **Jezioro Miedwie i okolice PLB320005**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 5579,44 ha, z czego ok. 2,4 % (135,94 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym ok. 4 ha tych gruntów stanowią wydzielienia nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

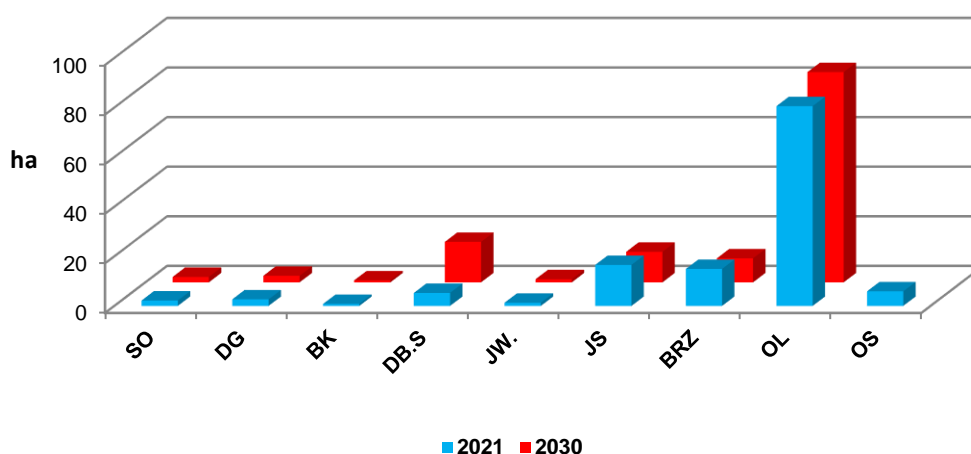
Zapisy *Planu* z wskazaniem gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziełów dotyczą ok. 132 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 41. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320005 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 42. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLB320005 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotami ochrony w OSO są gatunki ptaków i ich siedliska dla których w SDF-ie określono ocenę znaczenie ogólne jako A, B, C. Dalsze analizy dotyczą tych przedmiotów ochrony, które potwierdzono podczas prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru.

Tabela 69. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A294 Wodniczka C	Zamieszkuje żyzne torfowiska, podmokłe, rozległe łąki porośnięte turzycą z nielicznymi krzewami oraz rozlewiska nie głębsze niż 10–15 cm.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A051 Krakwa B	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe, doliny rzek i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A041 Gęś białoczelna C	Zabagniona i bezdrzewna tundra i tajga, na których ma lęgowiska (powraca na nie w marcu i kwietniu). Zimuje w licznych parotysięcznych koloniach nad zbiornikami wodnymi np. stawami, gdzie nocuje oraz na	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	rozległych polach i pastwiskach.	
A043 Gęgawa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A039 Gęś zbożowa C	Zimuje na terenach pokrytych niską roślinnością zielną szukając nieużytków, odludnych wybrzeży, rozległych pól i pastwisk, jak i wód otwartych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A197 Rybitwa czarna C	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrosnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A084 Błotniak łąkowy C	Otwarte przestrzenie, łąki, bagna, ugory w dolinach rzecznych, kompleksy roślinności szuwarowej z wysokimi turzycami i torfowiska z miejscami porastającą brzozą niską, wierzbą rokitą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A125 Łyska C	Słodkie lub słonawe zbiorniki zarośnięte trzciną lub sitowiem z oczkami czystej wody, również niezamarzające rzeki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw B	Miejsca lęgowe stanowią siedliska podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A022 Bączek C	Prowadzi skryty i cichy tryb życia na rozległych, ale też mniejszych, trzcinowiskach	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	okolic stawów, bagien i starorzeczy lub w wiklinie nadrzecznych brzegów.	
A272 Podróżniczek C	Preferuje miejsca wilgotne, nadbrzeżne zarośla, zakrzewione, podmokłe łąki, skraje lasów i parki. Najczęściej widywany jest w gąszczu trzcinowisk.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A073 Kania czarna C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A074 Kania ruda C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; preferuje starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa potwierdzono 1 stanowisko gatunku, poza wyznaczonymi strefami ochrony. W wydzieleniu tym zaplanowano użytkowanie rębnią złożoną.
A140 Siewka złota C	Tundra, lasotundra, w strefie umiarkowanej bagna. Na zimowiskach pola uprawne, pastwiska i łąki.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A005 Perkoz dwuczuby C	Jeziora i stawy, rzadziej wolno płynące rzeki, z pasem przybrzeżnych trzcin.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A048 Ohar C	Wybrzeża mórz i słonych jezior przy morskich o piaszczystym wybrzeżu z rzadką roślinnością wydmową. W okresie przelotów widuje się go nawet w głębi łądu na stawach i dużych rzekach.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A142 Czajka C	Bagna, wilgotne łąki, pastwiska, spuszczone stawy i brzegi zbiorników wodnych, jak również na suchych polach uprawnych, przy czym w pobliżu musi znajdować się woda.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Na podstawie dokonanej analizy można wymienić te gatunki, których tryb życia jest związany z obszarami leśnymi. Są to: żuraw, kania czarna, kania ruda. Na gruntach Nadleśnictwa w granicach OSO Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 nie wyznaczono stref ochrony. Ewentualne potencjalne

miejsca bytowania dla innych gatunków ptaków związanych z lasem opisano na podstawie ich wymagań ekologicznych.

Pozostałe gatunki najczęściej związane są ze środowiskiem wodnym i środowiskiem otwartych przestrzeni (torfowisk, pastwisk, łąk), na które *Plan* nie ma bezpośredniego wpływu. Pewne zapisy w programie ochrony przyrody dotyczące kształtowania stref ekotonowych oraz stosunków wodnych, w tym pozostawiania pasów ochronnych wzdłuż cieków i zbiorników, mogą przyczynić się do zachowania potencjalnych siedlisk tych ptaków.

Plan zadań ochronnych:

Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2014 r., poz. 1931). Pewne zmiany dotyczące wybranych zapisów ww. dokumentu wprowadza Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Miedwie i okolice PLB320005 (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 28 sierpnia 2017 r., poz. 3567).

Wszystkie zadania ochronne wynikające z zapisów planu zadań ochronnych, a dotyczące gruntów Nadleśnictwa Choszczno zostały uwzględnione w *Planie* i zawarte są jako zadania obligatoryjne w stosownej tabeli programu ochrony przyrody.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, E części tabelarycznej prognozy.

Przedstawiona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar **Jezioro Miedwie i okolice PLB320005**.

- **Ostoja Ińska PLB320008**

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 130,72 ha.

Plan nie będzie miał wpływu na przedmioty ochrony OSO Ostoja Ińska PLB320008 ponieważ obszar położony jest poza gruntami zarządzanymi przez Nadleśnictwo. Realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar Ostoja Ińska PLB320008.

- **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016**

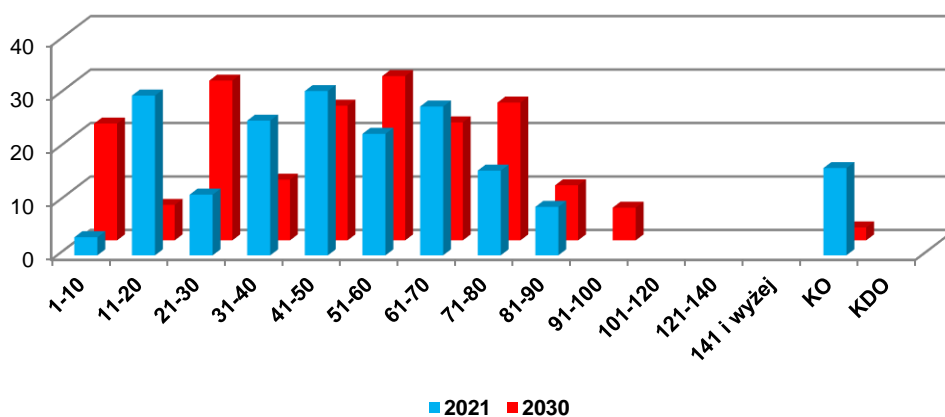
W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa obszar zajmuje 4998,26 ha, z czego ok. 4,5% (222,89 ha) stanowią grunty zarządzane przez Nadleśnictwo, w tym ok. 30 ha tych gruntów stanowią wydzielenia nieleśne. *Plan* nie zawiera szczegółowych wskazań gospodarczych dla gruntów

nieleśnych, jedynie w programie ochrony przyrody zamieszczono ogólne wytyczne i zalecenia odnoszące się do działań na tego rodzaju gruntach.

Plan nie zawiera wskazówek dla gruntów nie będących w zarządzie Nadleśnictwa.

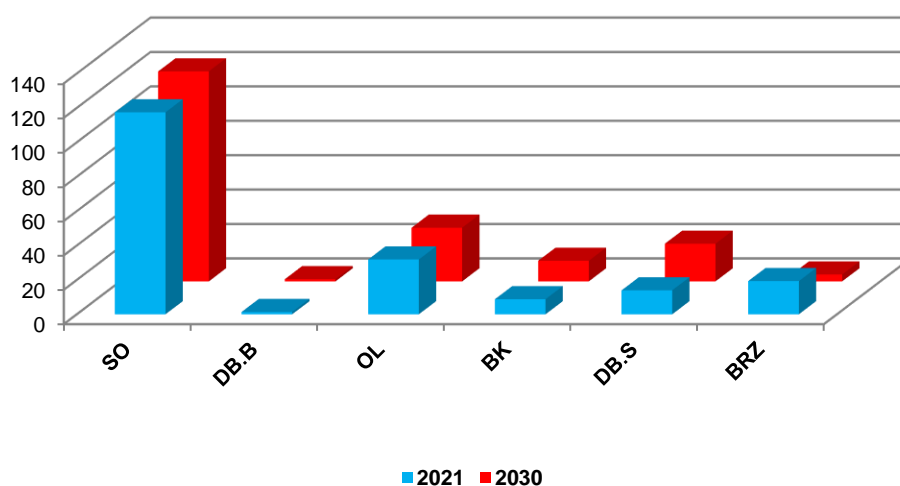
Zapisy *Planu* z wskazaniem gospodarczymi przyporządkowanymi do konkretnych wydziełów dotyczą ok 193 ha.

Struktura wiekowa:

Rysunek 43. Struktura wiekowa drzewostanów w obszarze PLB320016 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Gatunki panujące:

Rysunek 44. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w obszarze PLB320016 na początku i na końcu okresu obowiązywania planu.

Przedmioty ochrony:

Przedmiotami ochrony w OSO są gatunki ptaków i ich siedliska dla których w SDF-ie określono ocenę znaczenie ogólne jako A, B, C. Dalsze analizy dotyczą tych przedmiotów ochrony, które potwierdzono podczas prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru.

Tabela 70. Analiza wpływu *Planu* na przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 (kolorem zielonym oznaczono przedmioty ochrony związane ze środowiskiem leśnym).

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
1	2	3
Gatunki objęte art. 4 Dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do Dyrektywy 92/43/EWG		
A223 Włochatka C	Tajga i inne bory sosnowe, jodłowe lub świerkowe o bogatej strukturze. W Polsce również zasiedla buczyny z domieszkami drzew iglastych, uprawy leśne, młodniki (miejsca schronienia za dnia), polany i zręby, ale i torfowiska czy doliny rzeczne, czyli okolice przestrzeni otwartych (tu żeruje).	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A229 Zimorodek B	Gniazdowanie i żerowiska nie są związane z lasami. Gatunek ściśle związany ze zbiornikami wodnymi. Zasiedla rzeki, jeziora, starorzecza, żwirownie, a także niewielkie strumienie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A043 Gęgawa C	Gatunek zasiedlający bagna, tereny podmokłe i brzegi zbiorników wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A089 Orlik krzykliwy C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; zasiedla zwarte, stare i rozległe lasy, przeważnie mieszane i liściaste, w pobliżu pól uprawnych, dolin rzecznych, łąk i pastwisk, na obszarach obfitujących w tereny podmokłe i jeziora.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A028 Czapla siwa C	Płytkie wody przy jeziorach, rzekach i estuariach, trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A021 Bąk C	Zbiorniki wodne z szerokimi szuwarami: naturalne jeziora, stawy hodowlane, glinianki, starorzecza, podmokłe trzcinowiska.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A215 Puchacz B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; zasiedla zwarte	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	kompleksy leśne, głównie liściaste, w pobliżu otwartych przestrzeni ze zbiornikami wodnymi, łąkami, tereny mało penetrowane przez człowieka.	występowania gatunku.
A067 Gągoł B	Zamieszkuje wody słodkie, rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A224 Lelek C	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, pól, polan, zrębów, młodników. Preferuje też lasy poprzecinane porębami, ich skraje, ale może też wyprowadzić lęg na terenach bez zwartych drzewostanów. Spotkać go można na wrzosowiskach, zarastających pożarzyskach i wydmach z młodymi kompleksami leśnymi.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A197 Rybitwa czarna C	Zasiedla starorzecza i rozlewiska oraz spokojne zatoki, z roślinnością pływającą niezbędną do założenia gniazd.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A030 Bocian czarny C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; najczęściej gniazduje na starych drzewach, w lasach liściastych i mieszanych, w pobliżu bagien, łąk, cieków oraz zbiorników wodnych, gdzie żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A081 Błotniak stawowy C	Zasiedla trzcinowiska wokół jezior i stawów rybnych, torfowiska z zaroślami wierzbowymi, oczka wodne wśród pól uprawnych, gęsto obrosnięte szuwarami tereny podmokłe, zbiorniki zaporowe, starorzecza, wiklinowe zarośla.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A207 Siniak C	Lasy liściaste i mieszane z dziuplastymi drzewami. Preferuje stare buczyny i bory ze starymi drzewami. Unika bezleśnych przestrzeni.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A038 Łabędź krzykliwy C	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
A036 Łabędź niemy B	Gniazduje na niewielkich i płytkich zbiornikach wodnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A236 Dzięcioł czarny C	Wysokopienne bory iglaste, lasy mieszane, rzadziej lasy liściaste, ale też zadrzewienia i duże parki miejskie.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A320 Mucholówka mała C	Występuje w starych liściastych i mieszanych lasach nizin, wyżyn i gór o bogatym podszyciu.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A217 Sóweczka C	Starodrzewy (iglaste i mieszane) o bogatej strukturze, zwłaszcza podszytu, tajga, preferuje wysokopienne bory świerkowe, świerkowo-jodłowe i mieszane z polanami i młodnikami. Poza okresem lęgowym spotykana częściej w lasach mieszanych i liściastych, gdzie łatwiej o pokarm. Teren, gdzie przebywa musi być bogaty w dzieńne kryjówki, dziuple wysokie drzewa oraz otwarte przestrzenie, gdzie na polanach, śródleśnych łąkach lub torfowiskach może polować	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A127 Żuraw C	Miejsca lęgowe stanowią siedliska podmokłe. Kluczowym miejscem są śródleśne mokradła oraz zabagnione doliny rzeczne i brzegi zbiorników wodnych, w tym jezior i stawów rybnych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A070 Nurogęś B	Czyste, bieżące lub stojące wody w lasach lub górach – okolice wielkich i rybnych jezior oraz rzek o zadrzewionych brzegach. Preferuje lasy liściaste i mieszane, ale korzysta też z kęp i samotnych drzew. Poza okresem lęgowym przebywa nad wszelkimi płytkimi zbiornikami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A073 Kania czarna B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; osiedla się w pobliżu terenów otwartych z dużą ilością zbiorników wodnych; gniazda buduje w niewielkiej odległości od skraju lasu (50-100 m); żeruje głównie nad wodą.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A074 Kania ruda C	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; preferuje	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	starsze drzewostany liściaste z terenami otwartymi, szczególnie w pobliżu zbiorników wodnych; żeruje głównie poza lasem.	występowania gatunku.
A075 Bielik B	Gatunek terytorialny, objęty ochroną strefową; gniazduje w starych lasach, w pobliżu zbiorników wodnych, nad którymi żeruje.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A094 Rybołów A	Lasy, w których można znaleźć liczne duże, niezarośnięte zbiorniki wodne. Preferuje skraje starych borów sosnowych, wybrzeża morskie, zadrzewione brzegi rzek i jezior oraz różnego typu rozlewiska i mokradła. Lęgnię się na obrzeżach drzewostanów w pobliżu jezior i stawów hodowlanych.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A022 Bączek C	Rozległe, ale też mniejsze, trzcinowiska okolic stawów, bagien i starorzeczy lub w wiklinie nadrzecznych brzegów.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A072 Trzmielojad C	Różnego rodzaju lasy; preferuje stare, świetliste drzewostany liściaste i mieszane, zwłaszcza przylegające do terenów otwartych, np. polan, łąk, pól, lub poprzecinane zrębami, rzadziej bory.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A005 Perkoz dwuczuby C	Jeziora i stawy, rzadziej wolno płynące rzeki, z pasem przybrzeżnych trzcin.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A119 Kropiatka C	Płytkie, gęsto zarośnięte zbiorniki wodne otoczone podmokłymi łąkami.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A120 Zielonka C	Zbiorniki z gęstym pasem trzcin, sitowia i inną roślinnością bagienną na brzegach wód stojących. Preferuje styk niewielkich obszarów wolnego lustra wody z pasem roślin lub zwałowiska trzciny.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.
A155 Słonka B	Zasiedla i lęgnię się na świetlistych podmokłych lub wilgotnych lasach mieszanych i liściastych z warstwą ziół i krzewów, również w borach z bogatym podszytem, bagnach,	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Kod i nazwa przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia ogólnego wg SDF	Analiza wymagań ekologicznych pod kątem istniejących i potencjalnych miejsc występowania	Planowane czynności mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony
	olsach, nad płytkimi strumieniami leśnymi i na podmokłych zagłębieniach terenu.	
A165 Samotnik C	Zadrzewione bagna. Na łągowiska wybiera głównie olsy i łągi, zarośnięte torfowiska na brzegach śródleśnych jezior, otwarte muliste podłoża i rowy.	W zasięgu OSO na gruntach N-ctwa nie potwierdzono miejsc występowania gatunku.

Na podstawie dokonanej analizy można wymienić te gatunki, których tryb życia jest związany z obszarami leśnymi. Są to: włośchatka, orlik krzykliwy, puchacz, lelek, bocian czarny, siniak, dzięcioł czarny, muchołówka mała, sóweczka, żuraw, kania czarna, kania ruda, bielik, rybołów i trzmielojad. Na gruntach Nadleśnictwa w granicach OSO Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016 nie wyznaczono stref ochrony. Ewentualne potencjalne miejsca bytowania dla innych gatunków ptaków związanych z lasem opisano na podstawie ich wymagań ekologicznych.

Pozostałe gatunki najczęściej związane są ze środowiskiem wodnym i środowiskiem otwartych przestrzeni (torfowisk, pastwisk, łąk), na które *Plan* nie ma bezpośredniego wpływu. Pewne zapisy w programie ochrony przyrody dotyczące kształtowania stref ekotonowych oraz stosunków wodnych, w tym pozostawiania pasów ochronnych wzdłuż cieków i zbiorników, mogą przyczynić się do zachowania potencjalnych siedlisk tych ptaków.

Plan zadań ochronnych:

Obszar nie posiada ustanowionego planu zadań ochronnych.

Szczegółowa macierz przewidywanego oddziaływania na przedmioty ochrony w obszarze zawarta jest w tabelach B, E części tabelarycznej prognozy.

Przedstawiona analiza wskazuje, że realizacja ustaleń zawartych w *Planie* **nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu** na przedmioty ochrony, dla których utworzono obszar **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016**.

4.5 Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów Natura 2000

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody określenie „integralność obszaru Natura 2000” oznacza: „spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000”.

Na podstawie przedstawionych w *Prognozie* analiz można ocenić wpływ *Planu* na integralność obszarów Natura 2000, które są zlokalizowane na gruntach Nadleśnictwa.

- **Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów SOO**

Celem wyznaczenia obszarów siedliskowych jest skuteczna ochrona zagrożonych ekosystemów, poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt. Przedmiotem ochrony są siedliska oraz gatunki, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000 (dla których w Standardowym Formularzu Danych, tzw. SDF wskazano „ocenę znaczenia ogólnego” A, B lub C).

Najważniejszym elementem *Planu*, który może mieć wpływ na stan zachowania siedlisk oraz istniejących lub potencjalnych miejsc bytowania zwierząt są przedsięwzięcia dotyczące użytkowania drzewostanów.

Na podstawie analiz uzasadniono, że planowane zabiegi na siedliskach leśnych przyczynią się do poprawy parametrów struktury i funkcji, a zatem do poprawy stanu siedliska.

Celem przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych jest uzyskanie najodpowiedniejszych dla danych warunków siedliskowych składów gatunkowych poprzez eliminowanie gatunków niepożądanych.

Planowane użytkowanie rębiami złożonymi ma na celu stworzenie odpowiednich warunków do powstania i rozwoju młodego pokolenia. Rodzaje rębni dobrano najbardziej zbliżone do naturalnych procesów rozwojowych drzewostanów w danych warunkach siedliskowych. Użytkowanie rębne nie spowoduje zaniku określonego typu siedliska oraz zmniejszenia jego powierzchni. Z użytkowania wyłączono część drzewostanów, które potencjalnie mogą stanowić powierzchnie referencyjne.

Objęcie szczególną troską siedlisk nieleśnych, głównie poprzez zapisy w programie ochrony przyrody, powinno się przyczynić do zachowania tych siedlisk w odpowiednim stanie.

Na podstawie zamieszczonych informacji oraz prognoz odnośnie zakresu zmian, które mogą wyniknąć podczas realizacji zadań gospodarczych można ustalić, że *Plan* **nie będzie miał znacząco negatywnego wpływu na integralność obszarów SOO.**

- **Oddziaływanie *Planu* na integralność obszarów OSO**

Celem ochrony obszarów Natura 2000 są gatunki ptaków oraz ich siedliska, dla których w Standardowym Formularzu Danych wskazano ocenę znaczenia ogólnego A, B, C.

Najważniejszym elementem *Planu*, który może mieć wpływ na kluczowe gatunki i siedliska są przedsięwzięcia dotyczące użytkowania drzewostanów, odnoszące się do obszarów bytowania ptaków.

Pewne obszary niepewności dotyczą braku dostatecznej informacji odnośnie konkretnych miejsc występowania gatunków, dla których powołano obszary Natura 2000. W *Prognozie* starano się wytypować potencjalne siedliska ptaków na podstawie wymagań ekologicznych oraz określić, jaki wpływ na te siedliska mogłaby mieć realizacja działań ujętych w *Planie*.

We wcześniejszym rozdziale uzasadniono, że zapisy *Planu* będą miały pozytywny lub obojętny wpływ na przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000 OSO. Przestrzeganie zaleceń

zawartych w programie ochrony przyrody odnośnie kształtowania stosunków wodnych, stref ekotonowych, pozostawiania drzew dziuplastych i martwych z pewnością przyczyni się do ochrony populacji ptaków. Pozytywny wpływ na niektóre gatunki ma również duża ilość ponad 100-letnich drzewostanów, wyłączenie z użytkowania siedlisk bagiennych i łągowych, pozostawianie pasów ochronnych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych. Dla niektórych gatunków podano terminy wykonania zabiegów, aby w maksymalny sposób wyeliminować lub zredukować ewentualne krótkotrwałe negatywne oddziaływanie. Takie zapisy *Planu* pozwolą zachować spójność czynników strukturalnych mających znaczenie dla funkcjonowania populacji również poza obszarem Natura 2000.

Na tej podstawie można przyjąć, że realizacja zapisów *Planu* warunkuje zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk, **i nie będzie miała znacząco negatywnego wpływu na integralność OSO.**

5. Rozwiązania i wnioski do *Planu*

5.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań *Planu* na środowisko.

Propozycje ograniczenia negatywnego wpływu zabiegów zawartych w *Planie*:

Dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych i modyfikacja TD:

Dla wszystkich siedlisk przyrodniczych zinwentaryzowanych w obszarach ochrony siedlisk przyrodniczych Natura 2000, oraz dla niektórych siedlisk przyrodniczych poza obszarami ochrony siedlisk Natura 2000 przyjęto TD, orientacyjne składy upraw, oraz rodzaje rębni zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w RDLP w Szczecinie.

Typy drzewostanów jako ramowe, hodowlane cele gospodarowania przypisane są do poszczególnych typów siedliskowych lasu. W konkretnym drzewostanie Typy drzewostanu niejednokrotnie były modyfikowane w zależności od występujących mikrosiedlisk, stopnia uwilgotnienia, stanu siedliska, rzeczywistego składu gatunkowego drzewostanu oraz siedliska przyrodniczego. Modyfikację typu drzewostanu wprowadzano w sytuacjach tego wymagających.

Ochrona stanowisk zwierząt chronionych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej bielika.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.01 – 31.07) i wszelkie prace związane z cięciami lub wycinką drzew prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (15.03 – 31.08) i wszelkie prace związane z cięciami

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
bociana czarnego.	lub wycinką drzew prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.
Wykonywanie zabiegów gospodarczych w wyznaczonej strefie ochrony okresowej orlika krzykliwego.	Należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (1.03 – 31.08) i wszelkie prace związane z cięciami lub wycinką drzew prowadzić poza tym okresem lub za zgodą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Ochrona stanowisk roślin chronionych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Użytkowanie przedrębne i rębne w drzewostanach ze stanowiskami gatunków chronionych.	Przy wyznaczaniu szlaków zrywkowych oraz podczas wykonywania cięć omijać stanowiska tych gatunków podczas wykonywania cięć pielęgnacyjnych zwrócić uwagę, aby nie usunąć tych gatunków, przy użytkowaniu rębnym pozostawiać biogrupy i kępy z wszystkimi warstwami lasu.

Ochrona obiektów kulturowych:

Obszar możliwego negatywnego wpływu	Propozycja ograniczenia negatywnego wpływu
1	2
Wykonywanie zabiegów w drzewostanach ze stanowiskami obiektów kulturowych.	Przed wykonaniem zadań konieczne jest uzyskanie opinii WKZ, w zakresie lokalizacji stanowisk archeologicznych i dalszego prowadzenia prac. Pozostawić bez zabiegu część drzewostanów z obiektem lub w bezpośrednim sąsiedztwie

5.2 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zastosowanych w planie, uzasadnienie ich wyboru oraz opis metod oceny wyboru.

Przy określaniu zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa kierowano się przepisami oraz zasadami zawartymi w:

- ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 6 ze zm.);
- ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r., poz. 55ze zm.);
- ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (z późn. zm.), (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161);
- ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (z późn. zm.), (Dz. U. z 2014 r., poz. 1446);

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska” (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2166);

- rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. nr 67, poz. 337);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1302);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz. U. z 16 października 2014 r., poz. 1409);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 16 października 2014 r., poz. 1408);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 28 grudnia 2016 r., poz. 2183);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2408);

- obwieszczeniu Ministra Środowiska z 30.10.2014r.2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2005 r. w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz. U. z 2005 r. nr 60, poz. 533);

- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2011 r. nr 25, poz. 133);

- instrukcji urządzania lasu z 2012 r.,
- zasadach hodowli lasu z 2012 r.,
- instrukcji ochrony lasu z 2012 r.,
- instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 2019 r.,
- wytycznymi KZP.

W *Planie* założono cele długookresowe (perspektywiczne) i krótkookresowe (doraźne) oraz przyjęto dla nich odpowiednie sposoby postępowania gospodarczego.

Cele długookresowe wskazują m.in. na:

- a) zachowanie trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania poprzez:

- optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, wyrażonego w formie przyjętych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych do realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych);
- b) zgodność składów gatunkowych drzewostanów z możliwościami produkcyjnymi siedlisk, wyrażonymi w formie przyjętych TD;
- c) planowanie gospodarki leśnej zgodnie z przepisami prawa.

Określenie celów krótkookresowych polegało na:

- a) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych gospodarstw;
- b) określeniu wskazań i wytycznych postępowania gospodarczego dla poszczególnych drzewostanów z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanu;
- c) zapewnieniu pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (podział na ostępy);
- d) wskazaniu drzewostanów do przebudowy, których stan nie zapewniał osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- e) określeniu wskazań i wytycznych zmierzających do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez:
 - określenie zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - określenie zadań wynikających z programu ochrony przyrody,
- f) planowaniu zadań gospodarczych zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu.

Przy tworzeniu *Planu* na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi.

Pierwszym etapem wariantowania były decyzje Komisji Założeń Planu, zwołanej w celu ustalenia wytycznych i ogólnych zasad prowadzenia terenowych prac urządzeniowych w Nadleśnictwie Choszczno. Najważniejszymi ustaleniami były:

- podział na gospodarstwa, czyli jednostki regulacyjne, utworzone na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych), a także przyjętych celów gospodarowania (z uwzględnieniem możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych);
- przyjęcie przeciętnych wieków rębności dla głównych gatunków drzew, wyznaczające przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania;

- przyjęcie sposobów zagospodarowania (określonych rodzajów rębni), typów drzewostanów (TD) oraz orientacyjnych składów gatunkowych upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu;
- określenie kolejności kwalifikowania drzewostanów do przebudowy;
- przyjęcie średnich okresów odnowienia dla poszczególnych gospodarstw, który oznacza przewidywany okres od zainicjowania odnowienia drzewostanu użytkowanego rębnią złożoną do cięcia uprzętającego.

Ustalenia zapadły w procesie dyskusji z udziałem społeczeństwa oraz zostały zapisane w formie protokołu z KZP, dołączonego do elaboratu.

Kolejnym etapem, na którym rozważano różne warianty, było sporządzenie wykazu projektowanych cięć rębnych wraz z mapą przeglądową cięć. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

Przy określaniu lokalizacji planowanych cięć rębnych przestrzegano:

- wymogów ładu czasowego i przestrzennego;
- ograniczeń i nakazów prawnych wynikających z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany;
- zasad i wytycznych zawartych w aktach normalizacji wewnętrznej w Lasach Państwowych (np. odnośnie szerokości zrębów, nawrotów cięć, długości okresów odnowienia, itp.),
- wytycznych KZP.

Optymalne rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych i ma zapewnić ciągłość produkcji.

Wariantowanie *Planu* pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało podczas opracowywania programu ochrony przyrody. W dokumencie tym zamieszczono zalecenia modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej w stosunku do obiektów objętych ochroną, przedstawiono metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków, jak również podano zalecenia mające na celu ochronę siedlisk przyrodniczych.

Najważniejsze ustalenia tego dokumentu, odnoszące się bezpośrednio do *Planu*, dotyczyły zmiany TD, orientacyjnych składów gatunkowych upraw oraz sposobów zagospodarowania dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych. Podczas opracowywania *Prognozy* wskazano elementy, które powinny ulec modyfikacji. Są to: dostosowanie TD do siedlisk przyrodniczych oraz sposoby ochrony stanowisk gatunków chronionych.

Na tej podstawie, zdaniem wykonawcy, przedstawiona wersja *Planu* zawiera optymalne, możliwe do zastosowania rozwiązania.

Bibliografia

- Atlas hydrologiczny Polski*. IMiGW. Wyd. Geolog. Warszawa 1987.
- Elaborat Nadleśnictwa Choszczno*. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011.
- Elaborat Nadleśnictwa Choszczno*. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2021.
- Geblewicz O. (red.). „*Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego do roku 2030*”. Szczecin. 2018.
- Głowaciński Z. (red.). *Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce*. PWN. Warszawa 2002.
- Głowaciński Z., Nowacki J. (red.) *Polska Czerwona Księga Zwierząt. Bezkręgowce*. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu. 2004.
- Jackowiak B., Żukowski W. *Ginące i Zagrożone Rośliny Naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski*. Bogucki Wyd. Nauk., Poznań 1995.
- Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie*. Warszawa 1996.
- Instrukcja urządzania lasu*. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa 2012.
- Jańczak J. (red.). *Atlas jezior Polski*. Bogucki Wydawnictwo Naukowe. Poznań 1999.
- Kaczanowska M. (red.). *Przyroda Pomorza Zachodniego*. OFICYNA IN PLUS. Szczecin 2002.
- Kaźmierczakowa R.(red.). *Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych*. Instytut Ochrony Przyrody PAN. Kraków.2016.
- Kleczkowski A.S. *Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce, wymagających szczególnej ochrony*. 1990.
- Kondracki. J. *Polska. Geografia fizyczna Polski*. PWN. Warszawa 1988.
- Liro A. (red.) *Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA*. Fundacja IUCN. Warszawa 1998.
- Matuszkiewicz J. M. *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne 1:2500000, 1. Krajobrazy roślinne, 2. Regiony botaniczne (42.5)* (w: *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IgiPZ PAN. Warszawa 1994.
- Matuszkiewicz W. *Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa przeglądowa*. PAN. Warszawa 1995.
- Matuszkiewicz W. *Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski*. PWN Warszawa 2001.
- Mikołajków J., Sadurski A. (red.). 2017. *Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce*. Państwowy Instytut Geologiczny; Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa.
- Mojski J. E. *Objaśnienia do Mapy Geologicznej Polski 1:200000*. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1977.
- Pawlaczyk P. (red.). *Zasady ochrony przyrody w lasach gospodarczych – propozycja społeczna*. 2008. <http://www.kp.org.pl/instrukcja/index.html>.
- Podział hydrograficzny Polski*. IMiGW, Warszawa 1983.
- Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000, Lasy i bory – praca zbiorowa*. Warszawa 2004.
- POP Nadleśnictwa Choszczno na lata 2021-2030*. BULiGL O/Gorzów Wlkp. 2011 r.
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu choszczeńskiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą do 2024 r.*
- Rejestr zabytków województwa zachodniopomorskiego*. www.kobidz.pl
- „*Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za 2019 r.*”. www.wios.szczecin.pl
- „*Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim*”. Raport 2018. www.wios.szczecin.pl
- Standardowy Formularz Danych Dolina Iny koło Recza*.
- Standardowy Formularz Danych Dolina Płoni i Jezioro Miedwie*.
- Standardowy Formularz Danych Lasy Bierzwnickie*.
- Standardowy Formularz Danych Jezioro Miedwie i okolice*.

Standardowy Formularz Danych Ostoja Ińska.

Standardowy Formularz Danych Lasy Puszczy nad Drawą.

Szafer W., Pawłowski B. *Szata roślinna Polski*. PWN. Warszawa.

Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. *Czerwona lista ptaków Polski*. OTOP. Marki. 2020.

Woś. A. *Klimat Polski*. PWN 1999. Warszawa.

Woś A. *Typy pogody, Regiony klimatyczne (31.8)* (w:) *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*. Główny Geodeta Kraju. IGiPZ PAN. Warszawa 1994.

www.bdl.lasy.gov.pl

www.wikipedia.pl

www.gdos.gov.pl

www.szczecin.lasy.gov.pl/web/Choszczno

Zarzycki K., Kaźmierczakowa R., Mirek Z., *Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wyd. III. uaktualnione i rozszerzone*. Instytut Ochrony Przyrody PAN. 2014.

Zasady Hodowli Lasu. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. Warszawa 2012.

Zielony R., Kliczkowska A. 2012. *Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010*. CILP. Warszawa

Część tabelaryczna

Tabela A. Przewidywane oddziaływanie planu urządzenia lasu na środowisko

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+3	+2	+3	-1	+3
2.	Ludzie	+1	+1	0	0	0	+1
3.	Zwierzęta	+1	+1	0	0	-1	+1
4.	Rośliny	+1	+1	0	0	-1	+1
5.	Woda	+1	+1	0	0	-1	0
6.	Powietrze	0	0	0	0	0	0
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0
8.	Krajobraz	+1	+1	0	0	-1	0
9.	Klimat	0	0	0	0	0	0
10.	Zasoby naturalne	+3	+3	+2	+2	-1	+2
11.	Zabytki	0	0	0	0	0	+1
12.	Dobra materialne	0	0	0	0	0	+1
13.	Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko	+3	+3	+2	+2	-1	+2

¹⁾ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego).

Tabela B. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Tabela zbiorcza obszaru Natura 2000 według przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
1	2	3	4		5	6	7	8	9	10
Jeziro Miedwie i okolice PLB320005										
1.	A294	Wodniczka	C	-	-	-	-	-	-	-
2.	A051	Krakwa	B	-	-	-	-	-	-	-
3.	A041	Gęś białoczelna	C	-	-	-	-	-	-	-
4.	A043	Gęgawa	C	-	-	-	-	-	-	-
5.	A039	Gęś zbożowa	C	-	-	-	-	-	-	-
5.	A021	Bąk	C	-	-	-	-	-	-	-
7.	A197	Rybitwa czarna	C	-	-	-	-	-	-	-
8.	A081	Błotniak stawowy	C	-	-	-	-	-	-	-
9.	A084	Błotniak łąkowy	C	-	-	-	-	-	-	-
10.	A038	Łabędź krzykliwy	C	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
11.	A125	Łyska	C	-	-	-	-	-	-	-
12.	A127	Żuraw	B	-	-	-	-	-	-	-
13.	A022	Bączek	C	-	-	-	-	-	-	-
14.	A272	Podróżniczek	C	-	-	-	-	-	-	-
15.	A073	Kania czarna	C	-	-	-	-	-	-	-
16.	A074	Kania ruda	C	1	-	-	-	-	5,98	-
17.	A140	Siewka złota	C	-	-	-	-	-	-	-
18.	A005	Perkoz dwuczuby	C	-	-	-	-	-	-	-
19.	A048	Ohar	C	-	-	-	-	-	-	-
20.	A142	Czajka	C	-	-	-	-	-	-	-
Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016										
1.	A223	Włochatka	C	-	-	-	-	-	-	-
2.	A229	Zimorodek	B	-	-	-	-	-	-	-
3.	A043	Gęgawa	C	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płatów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
4.	A089	Orlik krzykliwy	C	-	-	-	-	-	-	-
5.	A028	Czapla siwa	C	-	-	-	-	-	-	-
6.	A021	Bąk	C	-	-	-	-	-	-	-
7.	A215	Puchacz	B	-	-	-	-	-	-	-
8.	A067	Gągoł	B	-	-	-	-	-	-	-
9.	A224	Lelek	C	-	-	-	-	-	-	-
10.	A197	Rybitwa czarna	C	-	-	-	-	-	-	-
11.	A030	Bocian czarny	C	-	-	-	-	-	-	-
12.	A081	Błotniak stawowy	C	-	-	-	-	-	-	-
13.	A207	Siniak	C	-	-	-	-	-	-	-
14.	A038	Łabędź krzykliwy	C	-	-	-	-	-	-	-
15.	A036	Łabędź niemy	B	-	-	-	-	-	-	-
16.	A236	Dzięcioł czarny	C	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
17.	A320	Muchołówka mała	C	-	-	-	-	-	-	-
18.	A217	Sóweczka	C	-	-	-	-	-	-	-
19.	A127	Żuraw	C	-	-	-	-	-	-	-
20.	A070	Nurogęś	B	-	-	-	-	-	-	-
21.	A073	Kania czarna	B	-	-	-	-	-	-	-
22.	A074	Kania ruda	C	-	-	-	-	-	-	-
23.	A075	Bielik	B	-	-	-	-	-	-	-
24.	A094	Rybołów	A	-	-	-	-	-	-	-
25.	A022	Bączek	C	-	-	-	-	-	-	-
26.	A072	Trzmiełojad	C	-	-	-	-	-	-	-
27.	A005	Perkoz dwuczuby	C	-	-	-	-	-	-	-
28.	A119	Kropiatka	C	-	-	-	-	-	-	-
29.	A120	Zielonka	C	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
30.	A155	Słonka	B	-	-	-	-	-	-	-
31.	A165	Samotnik	C	-	-	-	-	-	-	-
Dolina Iny koło Recza PLH320004										
1.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	5	3,93	3,93	-	-	-	-
2.	3260	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośnienniczników	C	-	-	-	-	-	-	-
3.	3270	Zalewane muliste brzegi rzek	C	-	-	-	-	-	-	-
4.	6410	Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe	C	-	-	-	-	-	-	-
5.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	-	-	-	-	-
6.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	A	-	-	-	-	-	-	-
7.	7220*	Źródlika wapienne	B	3	0,08	6,62	-	6,34	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płątów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
						ha				
8.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	3	11,93	11,93	-	-	-	-
9.	9130	Żyzne buczyny	B	-	-	-	-	-	-	-
10.	9160	Grąd subatlantycki	C	-	-	-	-	-	-	-
11.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	C	6	11,92	12,32	0,44	0,27	0,71	-
12.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	152	280,19	153,43	20,52	182,25	24,39	5,83
13.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-	-	-	-	-	-
14.	1163	Głowacz białopletwy	B	-	-	-	-	-	-	-
15.	1149	Koza	C	-	-	-	-	-	-	-
16.	1042	Zalotka większa	C	4	-	3,75	2,59	13,72	-	2,59
17.	1060	Czerwończyk nieparek	C	6	-	26,03	-	5,29	-	-
18.	1188	Kumak nizinny	C	2	-	3,85	-	-	-	-
19.	1099	Minóg rzeczny	B	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
						ha				
20.	1096	Minóg strumieniowy	B	-	-	-	-	-	-	-
21.	1355	Wydra	C	7	-	26,40	6,66	-	-	6,66
Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006										
1.	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic	A	-	-	-	-	-	-	-
2.	3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne	C	1	2,92	2,92	-	-	-	-
3.	6120*	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe	C	-	-	-	-	-	-	-
4.	6210*	Murawy kserotermiczne	B	-	-	-	-	-	-	-
5.	6410	Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe	B	-	-	-	-	-	-	-
6.	6430	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne	C	-	-	-	-	-	-	-
7.	6510	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie	C	2	1,49	5,35	-	1,25	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba pól/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
8.	7210*	Torfowiska nakredowe	B	-	-	-	-	-	-	-
9.	7220*	Źródlika wapienne	B	-	-	-	-	-	-	-
10.	7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	C	2	0,31	5,18	-	-	-	-
11.	9110	Kwaśne buczyny	B	5	11,26	-	2,00	10,97	-	-
12.	9130	Żyzne buczyny	C	8	15,55	4,62	-	13,81	-	-
13.	9160	Grąd subatlantycki	B	7	10,51	10,51	1,70	0,56	4,25	-
14.	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	B	79	181,52	47,38	21,81	186,09	44,90	-
15.	9190	Kwaśne dąbrowy	B	7	18,42	-	1,67	20,86	5,05	-
16.	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe	B	151	356,03	199,33	37,56	169,25	52,72	1,69
17.	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	C	-	-	-	-	-	-	-
18.	1088	Kozioróg dębosz	C	-	-	-	-	-	-	-
19.	1903	Lipiennik Loesela	B	-	-	-	-	-	-	-

Lp.	Kod przedmiotu ochrony	Nazwa przedmiotu ochrony	Ogólna ocena wg SDF	Liczba płątów/stanowisk przedmiotu ochrony na gruntach Nadleśnictwa	Powierzchnia siedliska w obszarze na gruntach Nadleśnictwa	Planowane zabiegi gospodarcze w wydzieleniach, na których zlokalizowano przedmiot ochrony [ha]				
						Brak wskazań (w tym grunty nieleśne)	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie złożone	Rębnie zupełne
						ha				
20.	1614	Selery błotne	A	-	-	-	-	-	-	
21.	1130	Boleń	C	-	-	-	-	-	-	
22.	1149	Koza	C	-	-	-	-	-	-	
23.	1188	Kumak nizinny	B	4	-	9,05	-	-	-	

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Choszczno

Obszar Natura 2000 **Dolina Iny koło Recza PLH320004**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włośnienniczników 3260 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Zalewane muliste brzegi rzek 3270 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6410 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
5.	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne 6430 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie 6510 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i> 7220* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	Żyzne buczyny 9130 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
10.	Grąd subatlantycki 9160 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
11.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170 C	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
12.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe 91E0* B	1	brak	+3	0	-1	-2	0	-
		2	brak	+3	+2	-1	-2		
		3	brak	+3	0	-1	-2		
13.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się- ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszanie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela C. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Choszczno

Obszar Natura 2000 **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łakami ramienic 3140 A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne 3150 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe 6120* C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	Murawy kserotermiczne 6210* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe 6410 B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
6.	Ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne 6430 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	Niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie 6510 C	1	brak	brak	0	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	0	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
8.	Torfowiska nakredowe 7210* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i> 7220* B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
10.	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk 7230 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
11.	Kwaśne buczyny 9110 B	1	brak	+3	0	brak	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	brak	brak		
		3	brak	+3	0	brak	brak		
12.	Żyzne buczyny 9130 C	1	brak	brak	0	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
13.	Grąd subatlantycki 9160 B	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		

Lp.	Nazwa i kod siedliska przyrodniczego oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotów ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
14.	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 9170 B	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
15.	Kwaśne dąbrowy 9190 B	1	brak	+3	0	-1	brak	+2	-
		2	brak	+3	+2	-1	brak		
		3	brak	+3	0	-1	brak		
16.	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródłiskowe 91E0* B	1	brak	+3	0	-1	-2	0	-
		2	brak	+3	+2	-1	-2		
		3	brak	+3	0	-1	-2		
17.	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe 91F0 C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Naturalny zasięg i powierzchnia siedliska przyrodniczego w obrębie tego zasięgu są stałe lub zwiększają się – ocenia się : zwiększenie jako (+), bez zmian jako (0), zmniejszanie się jako (-)

- Kryterium 2: Struktura drzewostanów i funkcje konieczne do długotrwałego zachowania siedliska przyrodniczego istnieją i będą istnieć nadal – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

- Kryterium 3: Stan ochrony typowych gatunków siedliska jest korzystny – ocenia się: poprawę jako (+), pozostaje bez zmian (0), pogorszenie jako (-),

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Choszczno

Obszar Natura 2000 Dolina Iny koło Recza PLH320004

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	1163 Głowacz białopłetwy B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	1149 Koza C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	1042 Zalotka większa C	1	brak	+3	0	brak	-2	0	-
		2	brak	+3	+2	brak	-2		
		3	brak	+3	0	brak	-2		
4.	1060 Czerwończyk nieparek C	1	brak	brak	0	brak	brak	0	-
		2	brak	brak	+2	brak	brak		
		3	brak	brak	0	brak	brak		
5.	1188 Kumak nizinny C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	1099 Minóg rzeczny B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
7.	1096 Minóg strumieniowy B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	1355 Wydra C	1	brak	+3	brak	brak	-2	0	-
		2	brak	+3	brak	brak	-2		
		3	brak	+3	brak	brak	-2		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela D. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Choszczno

Obszar Natura 2000 **Dolina Płoni i Jezioro Miedwie PLH320006**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków) dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ²⁾ zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony					Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na siedliska przyrodnicze	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne		
1.	1088 Kozioróg dębosz C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	1903 Lipiennik Loesela B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	1614 Selery błotne A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	1130 Boleń C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	1149 Koza C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	1188 Kumak nizinny B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela E. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Choszczno

Obszar Natura 2000 **Jeziro Miedwie i okolice PLB320005**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
1.	A294 Wodniczka C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	A051 Krakwa B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	A041 Gęś białoczelna C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	A043 Gęgawa C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	A039 Gęś zbożowa	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
	C	2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	A021 Bąk C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	A197 Rybitwa czarna C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	A081 Błotniak stawowy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	A084 Błotniak łąkowy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
10.	A038 Łabędź krzykliwy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
11.	A125 Łyska C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
12.	A127 Żuraw B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
13.	A022 Bączek C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
14.	A272 Podróżniczek C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
15.	A073 Kania czarna C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
16.	A074 Kania ruda C	1	brak	+3	brak	-1	brak	brak	0	-
		2	brak	+3	brak	-1	brak	brak		
		3	brak	+3	brak	-1	brak	brak		
17.	A140 Siewka złota C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
18.	A005 Perkoz dwuczuby C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
19.	A048 Ohar C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
20.	A142 Czajka C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.

Tabela E. Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Nadleśnictwo Choszczno

Obszar Natura 2000 **Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016**

Macierz przewidywanego wpływu planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
1.	A223 Włochatka C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
2.	A229 Zimorodek B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
3.	A043 Gęgawa C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
4.	A089 Orlik krzykliwy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
5.	A028 Czaplą siwa C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
6.	A021 Bąk C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
7.	A215 Puchacz B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
8.	A067 Gągoł B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
9.	A224 Lelek C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
10.	A197 Rybitwa czarna C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
11.	A030 Bocian czarny C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
12.	A081 Błotniak stawowy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
13.	A207 Siniak C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
14.	A038 Łabędź krzykliwy C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
15.	A036 Łabędź niemy B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
16.	A236 Dzieciół czarny C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
17.	A320 Muchotówka mała C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
18.	A217 Sóweczka C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
19.	A127 Żuraw C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
20.	A070 Nurogęś B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
21.	A073 Kania czarna B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
22.	A074 Kania ruda C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
23.	A075 Bielik B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
24.	A094 Rybołów A	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
25.	A022 Bączek C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
26.	A072 Trzmielojad C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
27.	A005 Perkoz dwuczuby C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
28.	A119 Kropiatka C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
29.	A120 Zielonka C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
30.	A155 Słonka B	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

Lp.	Nazwa gatunku rośliny lub zwierzęcia oraz symbol znaczenia obszaru	Kryterium ² zachowania stanu ochrony przedmiotu ochrony	Rodzaje planowanych czynności gospodarczych ³⁾ i ich przewidywany wpływ ¹⁾ na zachowanie stanu ochrony przedmiotów ochrony						Łączna ocena oddziaływania planu urządzenia lasu na gatunek	Uwagi
			Zalesienia	Odnowienia	Pielegnowanie d-stanów	Rębnie częściowe i przebudowa stopniowa	Rębnie zupełne	Brak wskazań		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
31.	A165 Samotnik C	1	brak	brak	brak	brak	brak	brak	brak	-
		2	brak	brak	brak	brak	brak	brak		
		3	brak	brak	brak	brak	brak	brak		

¹⁾ symbole wpływu planowanych czynności gospodarczych na stan ochrony przedmiotów ochrony oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny; 0 (zero) – wpływ obojętny, - (minus) – wpływ ujemny, negatywny; brak – gdy brak danej czynności w *Planie*;

1. oddziaływanie krótkoterminowe; 2. oddziaływanie średnioterminowe; 3. oddziaływanie długoterminowe.

²⁾ Wskaźniki zachowania stanu:

- Kryterium 1: Liczebność populacji gatunku wskazuje na to, że sam utrzyma się w długim okresie jako żywotny składnik swoich siedlisk przyrodniczych: liczebność populacji zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 2: Naturalny zasięg występowania gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-),

- Kryterium 3: Powierzchnia siedlisk odpowiednich dla rozwoju gatunku nie zmniejsza się: zwiększa się (+), pozostaje bez zmian (0), zmniejsza się (-).

³⁾ Zadania gospodarcze sformułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu możliwe tylko w formie tekstowej.